

MATERIALE
PENTRU CURSURILE SERALE DE PARTID
DELA ORAȘE
VOL.2

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

TEMELE:

6. INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTĂ, CONDIȚIE DE BAZĂ A CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI ÎN ȚARA NOASTRĂ.
7. ÎNTĂRIREA ALIANȚEI CLASEI MUNCITORE CU ȚĂRÂNII MEA MUNCITORE
- 8-9. ORGANIZAREA SOCIALISTĂ A ÎNTREPRINDERILOR.
10. ÎNTRECEREA SOCIALISTĂ, METODĂ COMUNISTĂ DE CONSTRUIRE A SOCIALISMULUI.
11. PRINCIPIUL SOCIALIST AL REPARTIȚIEI DUPĂ CANTITATEA ȘI CALITATEA MUNCII.
12. SOVROMURILE, PÂRGHIE PRINCIPALĂ ÎN CONSTRUIREA INDUSTRIEI NOASTRE SOCIALISTE.

1951

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTA, CONDIȚIE DE BAZĂ A CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI ÎN ȚARA NOASTRĂ

1. INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTA. DESVOLTAREA INDUSTRIEI GRELE, VERIGA PRINCIPALA A CONSTRUIRII SOCIALISMULUI

Înapolerea economică a țării noastre datorită politicii trădătoare a burgheziei și moșierimii române. Țara noastră e o țară bogată. În adâncul pământului ei se găsesc mari bogății, ca, de pildă: petrol, minereurile cele mai felurite, cărbuni, gaze naturale etc. Rodnicia câmpiilor dela Dunăre era vestită încă demult. Cu toate acestea se spunea deseori în trecut — și așa era — că țara noastră e o țară săracă. România era o țară săracă datorită regimului de jaf burghezo-moșieresc și datorită înrobirii ei de către capitaliștii din afară, care îi sugeau vлага. Industria țării era slabă, lucrarea pământului se făcea cu unelte și după metode înapoiate, iar oamenii muncii se zbăteau într-o grea mizerie.

Nefolosirea sau proasta folosire a bogățiilor naturale era un lucru obișnuit.

O pildă grăitoare în această privință este aceea a rezervelor de cărbuni. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej socotea, în 1945, aceste rezerve la 1 miliard 800 de milioane de tone, o cifră foarte mare. Cu toate acestea, consumul era foarte mic, un consum de țară săracă în cărbuni.

O altă pildă este aceea a aluminiului, metal de mare însemnătate pentru industrie. Puține țări au zăcăminte de bauxită, minereul din care se scoate aluminiul. La noi în țară există zăcăminte bogate în regiunea Bihor. Cu toate acestea, în trecut aluminiul era importat din străinătate, fiind plătit cu prețuri mari. Bauxita brută era în schimb trimisă înafara hotarelor țării, exportată, pentru a fi prelucrată acolo.

Mari sunt și zăcămintele de fier. Numai rezervele de minereu de fier din regiunea Teliuc-Ghelar pot să acopere nevoile țării pe 30 de ani.

Mercurul, cuprul, cromul și manganul fac și ele parte din bogățiile țării noastre. Cu toate acestea, deseori erau importate din alte țări și plătite scump.

Cantități uriașe de gaze naturale se iroseau, fiindcă nimeni nu se îngrijea de folosirea lor.

Puține țări au toate materiile prime necesare industriei chimice, ca: lemn, cărbune, petrol, sare, gaze naturale. Niciuna dintre acestea nu lipsesc țării noastre. Totuși, în trecut nu exista o industrie chimică puternică. Majoritatea medicamentelor, vopselelor, produselor chimice pentru diferitele industrii și a îngrășămintelor chimice pentru agricultură se importau. Trusturile capitaliste, în special cele americane, erau stăpânele pieței românești.

Cu toate posibilitățile mari ce le avea țara noastră pentru electrificare, regimul burghezo-moșieresc ne-a ținut în înapoiere și în acest domeniu. Din 1884 până în 1944, în 60 de ani, puterea totală instalată se ridica la 600.000 kw., țara noastră fiind una din țările cu cel mai redus consum de energie electrică pe cap de locuitor. Exploatarea instalațiilor — așezate deseori în mod nepotrivit — era cu totul nerațională. Mai mult de două treimi din populația țării trăia în localități neelectrificate.

În legătură cu electrificarea, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat pe drept cuvânt că starea moștenită din trecut este

„un necruțător act de acuzare împotriva regimului burghezo-moșieresc”¹.

Economia țării noastre, așa cum s'a dezvoltat ea sub conducerea capitaliștilor și a moșierilor, era o economie înapoiată din punct de vedere tehnic. Astfel, ea era lipsită de utilajul modern și de mașinile perfecționate care să mecanizeze muncile grele și să ușureze eforturile muncitorilor din ramurile industriale în care se muncește în condiții grele.

Această înapoiere tehnică împiedica creșterea productivității muncii și silea, astfel, economia noastră să bată pasul în loc.

Nu e greu de înțeles care erau rădăcinile acestei stări. Până la 23 August 1944 în țara noastră a existat regimul burghezo-moșieresc.

Capitaliștii români, ca și cei din alte țări, nu se gândeau la nevoile poporului, ci la felul în care ei s'ar putea îmbogăți mai repede și mai ușor. De aceea au băgat capitalurile acolo unde erau mai siguri de câștig, acolo unde puteau să încaseze cât mai repede profiturile cele mai mari, acolo unde era nevoie de investiții mai puține. De aceea capitaliștii au dezvoltat în primul rând industria ușoară, nu cea grea.

Industria noastră s'a dezvoltat sub stăpânirea capitalului străin, în special sub stăpânirea celui american, astfel că țara noastră ajunsese să fie o semicolonie a imperialiștilor străini. Subjugarea țării s'a făcut în deplină înțelegere cu guvernele burghezo-moșierești din România. Burghezia și moșierimea din țara noastră au fost dintotdeauna slugi plecate ale imperialismului străin. În schimbul unor venituri grase, aceste clase nu s'au dat înapoi să vândă bogățiile țării.

În toate sectoarele economiei noastre erau stăpâni imperialiștii străini, în frunte cu imperialiștii americani.

Capitaliștii străini și slugile lor nu aveau niciun interes ca România să devină o țară independentă econo-

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 242.

micește. Materiile noastre prime plecau peste graniță și se întorceau gata fabricate, la prețuri înzecite. Cu toate că puteam produce în țară coxul, necesar industriei grele, importam cox din străinătate, în loc să construim coxerii. Țara noastră era cu totul sub călcăiul statelor imperialiste.

Exploatarea industriale din țara noastră erau exploatarea de jaf. Capitaliștii străini jefuiau sălbatic, mână în mână cu cei români, bogățiile țării. În industria petroliferă se scotea în mod barbar petrol din zăcămintele cunoscute, fără a se face lucrări pentru descoperirea de noi surse petrolifere. Exploatarea pădurilor este o pildă vie a jafului colonial ce s'a desfășurat în țara noastră. Sute de mii de hectare de pădure au fost cu totul rase. Au fost desgolți munți întregi. Puțin le păsa capitaliștilor că regiunile despădurite nu vor mai produce lemnul necesar industriei, că pământurile cultivate din împrejurimi nu vor mai da roade bogate.

Pe măsură ce industria se desvolta, creștea și mizeria poporului muncitor. Capitaliștii din țară și de peste hotare se îmbogățeau, în timp ce traiul clasei muncitoare devenea tot mai greu.

Așezarea nedreaptă a impunerilor arunca greul impozitelor pe spinarea oamenilor muncii. O pildă este aceea a timbelor pentru așa zisa apărare națională. Acestea nu erau altceva decât mijloace de a construi uzine de război din munca poporului.

Cotopirea țării noastre de către Germania fascistă a înrăutățit și mai mult starea industriei noastre. Mână în mână cu capitaliștii americani și englezi, pe care îi asociaseră la jaf, capitaliștii germani înrobiseră cu totul țara. Fabricanții, bancherii și moșierii români au transformat țara, prin acordurile economice încheiate cu capitaliștii germani, într-o colonie a Germaniei hitleriste. Se fabrica numai ceace avea nevoie Germania pentru războiul antisovietic, ceea ce porunceau stăpânii trusturilor nemțești.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat că pagubele suferite de România în urma jafului banditesc practicat de Germani, în cărdășie cu burghezia și moșierimea română,

se ridică la o cifră uriașă, care face cât bugetul din trecut al țării pe mai bine de 12 ani.

În timpul războiului, economia țării noastre a mai avut de suferit de pe urma distrugerilor provocate de război. Bombardamentele anglo-americane, distrugerile din regiunile unde au avut loc lupte și distrugerile săvârșite de armatele germane în retragere au slăbit și mai mult puțina industrie din țara noastră, desorganizând și făcând să scadă producția. Căile de comunicație, îndeosebi transporturile pe C.F.R., și industria petroliferă au avut cel mai mult de suferit. Au fost distruse linii ferate, gări, poduri, macazuri etc. În Noembrie 1944 din totalul locomotivelor rămăseseră numai 50%, iar din vagoane 68%. La 23 August 1944 capacitatea de transport a căilor ferate ajunsese la numai 30% față de 1943.

În industria petroliferă au fost distruse rafinăriile, instalațiile de distilare și craking, depozitele de produse petrolifere. Pagubele s'au ridicat la peste 70 de miliarde lei. Capacitatea de producție a rafinăriilor a scăzut cu 80—85%.

Și nu numai transporturile și industria petroliferă au avut de suferit de pe urma războiului. Au fost distruse întreprinderi de tot felul. Au fost distruse posturi de telegraf și telefon, numeroase case de locuit etc.

O economie înapoiată, vlăguită și în parte distrusă de războiul de jaf al capitaliștilor și moșierilor români și străini, aceasta era starea economiei moștenite de forțele democratice, în frunte cu clasa muncitoare, după 23 August 1944.

Partidul clasei muncitoare, inițiatorul și organizatorul luptei pentru industrializarea socialistă a țării. Dela întemeierea lui, Partidul Comunist din România a fost singura forță care a luptat hotărât împotriva înapoierii țării noastre, împotriva înrobirii ei de către capitaliștii străini. Comuniștii au arătat întotdeauna că progresul țării e strâns legat de industrializare, de transformarea țării dintr-o țară agrară înapoiată într-o țară industrială, cu agricultură mecanizată. Comuniștii au demascat fără cruțare

pe purtătorii de cuvânt ai reacțiunii care spuneau că nu avem nevoie de o industrie puternică și că trebuie să ne mulțumim cu agricultura noastră, fiindcă suntem — spuneau ei — „o țară eminamente agricolă“. Cei care vorbeau așa erau slugile imperialiștilor. Ei ar fi vrut să rămânem mereu la cheremul statelor capitaliste din Apus, al marilor trusturi capitaliste.

„Impotriva acestor teoreticieni reacționari — a spus tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — ...ne-am ridicat dintotdeauna noi, marxiștii, comuniștii, susținând că progresul țării noastre este în directă și nemijlocită legătură cu progresul industrializării țării și că de tăria industrială a țării depinde în mare măsură însăși independența statului nostru“.

După eliberarea țării noastre de către Armata Sovietică, oamenii muncii au început, la chemarea și sub conducerea partidului, opera de refacere a țării.

În Octombrie 1945 s'a ținut Conferința națională a Partidului Comunist Român. Cu acest prilej s'au arătat sarcinile principale ale partidului și clasei muncitoare în lumina situației interne și internaționale, și anume: democratizarea țării și refacerea economiei naționale în domeniul comunicațiilor, industriei și agriculturii.

Inspirându-se din experiența Uniunii Sovietice, din învățătura tovarășului Stalin despre industrializarea socialistă, tovarășul Gheorghiu-Dej a înfățișat partidului, în raportul Comitetului Central, un plan mareț de reconstrucție și de folosire a marilor bogății naturale ale țării. În acest plan este arătată calea pe care trebuie să se desvolte în viitor țara noastră. Este vorba despre un plan minunat de transformare a țării noastre dintr'o țară agrară înapoiată într'una înaintată, industrial-agrară.

La baza acestui plan stă învățătura leninist-stalinistă despre dezvoltarea, cu precădere a industriei grele și a

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 54.

ramurii ei celei mai importante, industria constructoare de mașini.

La conferință s'a arătat că numai dezvoltarea industriei grele poate să asigure creșterea producției de oțel și laminate, de mașini și motoare pentru toate ramurile industriei. Numai dezvoltarea industriei grele poate să înlăture dependența înrobitoare a țării noastre față de industria țărilor capitaliste în ceea ce privește utilajul industrial și mașinile-unelte. Numai dezvoltarea industriei grele poate să asigure industriei extractive utilajul necesar dezvoltării și mecanizării ei, iar industriei energetice mașinile și instalațiile care să facă posibilă electricizarea țării. Numai dezvoltarea industriei grele poate face posibilă înzestrarea agriculturii cu tractoare și alte mașini agricole. Numai o industrie grea puternică poate asigura o creștere însemnată a producției și a productivității muncii.

Conferința a arătat că transformarea țării noastre într'o țară industrială înaintată nu se face pe cale pașnică, ci pe calea unei îndârjite lupte de clasă. Capitaliștii și moșierii, care vedeau că le fuge pământul de sub picioare, încercau să împiedice opera de refacere a economiei naționale, pentru a lovi guvernul în care clasa muncitoare avea poziții importante. Ei sabotau aplicarea armistițiului și măsurile guvernului democratic prin desorganizarea producției, prin împiedicarea aprovizionării industriei cu mașini și unelte, prin împiedicarea aprovizionării muncitorilor, prin provocarea inflației, care ducea la devalorizarea monetei.

Procesul Popp, Bujoiu, Aușnit și altele au arătat că de mârșave sunt intențiile dușmanului de clasă, cu câtă ură a încercat și încearcă acesta să oprească mersul poporului nostru muncitor spre o viață mai bună.

Partidul a mai avut de luptat cu social-democrații de dreapta și cu tătarăscienii, care voiau să folosească locurile ce le ocupau în guvern pentru a împiedica refacerea țării și a lovi în interesele poporului muncitor. Astfel, partidul a respins încercările de deslințare a unor în-

treprinderi industriale cu prilejul trecerii dela producția de război la producția de pace. El a arătat că trecerea dela producția de război la cea de pace nu trebuie făcută prin concedierea muncitorilor și închiderea întreprinderilor, ci trebuie realizată prin trecerea întreprinderilor respective la producția de pace, la producția materialelor trebuitoare pentru refacerea transporturilor și pentru satisfacerea nevoilor oamenilor muncii.

Pe această cale a mers partidul. În timp ce în țările capitaliste trecerea la producția de pace se făcea pe calea șomajului, a închiderii întreprinderilor, în țara noastră fostele întreprinderi producătoare de armament au început să producă bunurile necesare economiei noastre de pace. Este destul să ne amintim de cazul uzinelor I.A.R. Uzinele I.A.R. au fost transformate pentru a putea produce tractoare. Astăzi ne putem mândri cu mii de tractoare de tipuri moderne, construite de uzinele „Sovromtractor” din Orașul Stalin, cu ajutorul U.R.S.S.

În ciuda condițiilor foarte grele și a lipsurilor mari de hrană și îmbrăcăminte, muncitorii au lichidat treptat, treptat, sub conducerea partidului, răniile războiului, dând dovadă de un înalt patriotism, de un adevărat eroism în muncă.

Izgonirea ultimilor reprezentanți ai claselor exploatare — tătarăscienii — din guvern, răsturnarea monarhiei și instaurarea Republicii Populare Române au dat toată puterea de stat în mâinile clasei muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare.

În Februarie 1948 s'a ținut Congresul Partidului Muncitoresc Român. Cu acest prilej, tovarășul Gheorghiu-Dej a arătat din nou însemnătatea industrializării socialiste a țării, și în primul rând a construirii unei puternice industrii grele.

„Avem tot ce ne trebuie — a arătat tovarășul Gheorghiu-Dej — pentru îndeplinirea misiunii istorice pe care și-a luat-o regimul nostru democratic, forțele noastre democratice: lichidarea înapoierii

noastre economice, transformarea României într-o țară industrial-agrară înaintată și asigurarea unui nivel de trai ridicat masei muncitoare”¹.

Pentru înfăptuirea politicii partidului de industrializare a țării, era însă necesară îndeplinirea unei importante condiții. Principalele întreprinderi industriale trebuiau să treacă în stăpânirea poporului muncitor, în mâna statului celor ce muncesc. La 11 Iunie 1948, din inițiativa și sub conducerea partidului, s'a înfăptuit actul revoluționar al naționalizării principalelor mijloace de producție industrială, a minelor, transporturilor, băncilor și societăților de asigurare. Exploatarea omului de către om a fost astfel desființată în cea mai mare parte a industriei.

Naționalizarea întreprinderilor industriale a dat naștere unui puternic avânt celor ce muncesc. Oamenii muncii au înțeles că nu mai muncesc pentru capitaliști, că de acum încolo muncesc pentru ei înșiși, pentru construirea vieții lor fericite, îmbelșugate, lipsite de mizerie. Deaceia s'a schimbat și atitudinea clasei muncitoare față de muncă. Muncitorii nu mai priveșc munca așa cum o priveau sub capitalism, ca pe o povară, ca pe un jug. Ei au început să o privească ca pe o chestiune de cinste, de eroism.

Naționalizarea întreprinderilor industriale a dat o temelie solidă construcției socialiste. A luat naștere un important sector socialist, care se întărește și se lărgeste în luptă cu sectorul capitalist din economie.

Naționalizarea a dat puțință să se treacă la planificarea dezvoltării industriei pe calea socialismului. Spre deosebire de industrializarea capitalistă, care se face prin exploatarea nemiloasă a oamenilor muncii, prin războaie de cotropire, prin jefuirea sângeroasă a coloniilor și țărilor dependente, prin împrumuturi externe împovărate, industrializarea socialistă se întemeiază pe faptul că cea mai mare parte a fabricilor, precum și minele,

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 130.

transporturile, băncile, comerțul exterior și o mare parte a celui interior se află în mâinile poporului muncitor. Industrializarea socialistă se sprijină pe proprietatea obștească asupra principalelor mijloace de producție, pe dezvoltarea în primul rând a industriei grele și energetice, pe acumularea și economisirea bogățiilor create prin munca clasei muncitoare. Industrializarea socialistă a țării noastre, ca și industrializarea socialistă a tuturor țărilor de democrație populară, se face cu sprijinul puternic primit din partea Uniunii Sovietice.

În cadrul planificării, partidul a pus industriei sarcina însemnată de a produce pentru prima dată în țara noastră unele bunuri care în trecut se importau.

Stăpân pe principalele mijloace de producție, statul clasei muncitoare aliate cu țărănimea muncitoare a pus chestiunea introducerii tehnicii înaintate sovietice în industria noastră, în vederea ridicării productivității muncii și a scăderii prețului de cost.

Partidul a arătat însemnătatea creșterii planificate a productivității muncii în industria socialistă, întemeindu-se pe învățătura leninist-stalinistă.

„Productivitatea muncii — spune Lenin — este, în ultimă analiză, factorul cel mai important, cel mai de seamă al victoriei noului regim social. Capitalismul a creat o productivitate a muncii pe care iobăgia n'a cunoscut-o. Capitalismul poate fi și va fi învins definitiv prin aceea că socialismul creează o productivitate nouă a muncii, mult superioară”.

Din inițiativa partidului au luat naștere primele planuri de stat de câte un an — cel pe 1949 și cel pe 1950. Anul 1949 a fost astfel primul an al economiei planificate. După înfăptuirea cu succes a Planului de Stat pe 1949 s'a trecut la planul pe 1950. Amândouă aceste planuri de

¹ V. I. Lenin: „Marea inițiativă”. „Cum trebuie organizată întrecerea?”, ed. P.M.R. 1948, pag. 27.

un an aveau ca scop să pregătească economia țării pentru trecerea la primul nostru plan cincinal.

Atât în planul pe 1949 cât și în cel pe 1950 se oglindește limpede politica partidului de întărire și dezvoltare a industriei grele și îndeosebi a industriei producătoare de mașini.

Încă din anul 1949 producția industrială a depășit nivelul anului 1938.

În cadrul primelor două planuri anuale de stat, oamenii muncii, sub conducerea partidului, gospodărint ei înșiși întreprinderile, fără capitaliști, au dublat producția industrială. Niciodată n'au fost în stare capitaliștii să realizeze o creștere atât de rapidă a producției. S'au dezvoltat în primul rând industria grea, cea minieră și a construcțiilor de mașini, pentru a face cu puțință și a dezvoltarea celorlalte ramuri ale economiei naționale.

Odată cu creșterea producției, productivitatea muncii a crescut numai în 1949 cu 18,6% față de 1948.

Datorită ajutorului cu adevărat frățesc primit din partea Uniunii Sovietice și datorită muncii neprecupețite a muncitorilor și tehnicienilor, fabricăm astăzi pentru prima oară utilaj petrolier, mașini-unelte complicate, motoare Diesel, tractoare, combine, utilaj pentru fabricarea cimentului, turbo-generatore, rulmenți și alte produse pe care înainte vreme eram siliți să le cumpărăm din țările imperialiste la prețuri ridicate.

Numeroase fabrici noi au fost construite. Au fost puse în funcțiune furnale înalte la Hunedoara și Vlahița, cupatoare Siemens-Martin la „Oțelul Roșu”, Hunedoara, Câmpia Turzii, s'a construit la Craiova o fabrică de transformatori electrici, de aparataj și mașini electrice, o mare uzină chimică, fabrici textile la Botoșani și Iași, linii ferate noi și multe altele.

În același timp au fost dezvoltate transporturile de toate felurile.

Desvoltarea comerțului de stat și cooperatist, creșterea vânzărilor prin sectorul socialist al comerțului și creșterea schimbului de produse dintre sat și oraș au fost

realizări însemnate în cadrul celor două planuri anuale de stat.

În anii 1949 și 1950 s'au investit din fondurile statului, pentru dezvoltarea economiei naționale și pentru ridicarea nivelului material și cultural al oamenilor muncii, peste 260 de miliarde lei.

Odată cu creșterea producției și productivității muncii a crescut nivelul de trai al oamenilor muncii. Au crescut treptat veniturile oamenilor muncii, atât la orașe cât și la sate.

În țara noastră poporul muncitor nu cunoaște plaga țărilor imperialiste — șomajul. Dimpotrivă, numărul muncitorilor și tehnicienilor crește din an în an.

Statul nostru de democrație populară cheltuește fonduri imense pentru nevoile social-culturale ale oamenilor muncii. 23% din totalul cheltuelilor bugetare — 87,6 miliarde lei — s'au cheltuit în 1950 pentru acțiuni social-culturale, adică pentru concediile oamenilor muncii, creșe, sanatorii, spitale, cămine de zi, colonii de vară, cantine, burse pentru elevi și studenți, pensii, instituții de învățământ, știință, teatru, cinematograf, biblioteci, cămine culturale, sport etc. Toate aceste cheltueli s'au adăugat sub forma de salariu social salariului în bani primit de fiecare muncitor, tehnician sau funcționar.

S'au cheltuit aproape 4,5 miliarde lei pentru construirea de locuințe muncitorești la București, Orașul Stalin, Cugir, Hunedoara, Valea Jiului și multe alte centre. S'au mai executat însemnate lucrări de construcții gospodărești, de înfrumusețare a orașelor, de mai bună roșuire a satelor, de construire și reparare a șoselelor, de îmbunătățire a transportului etc.

Grija neconținută a partidului și a guvernului pentru condițiile de trai ale oamenilor muncii s'a oglindit și în asemenea măsuri ca hotărârile privitoare la salarizarea muncitorilor mineri, sporirea cheltuelilor pentru bursele școlare, eforturile care se fac pentru aprovizionarea populației muncitoare cu lemne, cu alimente trebuitoare pentru

În doi ani de dezvoltare planificată a economiei sub regimul de democrație populară, producția industrială a țării a crescut mai mult decât într'un sfert de veac sub capitalism.

Succesele obținute de țara noastră în domeniul dezvoltării planificate a industriei arată că clasa muncitoare poate gospodări fără burghezie, mai bine decât burghezia și împotriva acesteia.

La adunarea festivă dela 22 August 1949, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a spus:

„Ca o constatare generală putem spune că planificarea a creat o tendință de creștere neîntreruptă în economia națională. Prin înlăturarea anarhiei capitaliste din producție și prin conducerea întregii economii după un plan unic rațional, statul nostru democratic popular dobândește o forță cum n'a avut și nu putea avea țara noastră sub capitalism”¹.

Începerea, din inițiativa partidului, a lucrărilor Canalului Dunăre—Marea Neagră e tocmai o dovadă a acestei forțe noi pe care planificarea socialistă o dă economiei. Și tot o dovadă a acestei forțe este și mărețul plan de electricificare, aprobat de C.C. al P.M.R. în ședința sa plenară din 26 Octombrie 1950, plan cuprins în primele două planuri cinciinale ale țării. Planul de electricificare este un mijloc de bază pentru mecanizarea și automatizarea producției industriale, pentru creșterea productivității muncii în industrie și agricultură.

Industrializarea socialistă, condiție de bază a transformării socialiste a agriculturii. În țara noastră, sectorul socialist din agricultură — care cuprinde S.M.T.-urile, gospodăriile agricole de stat, gospodăriile agricole colective și cooperativele — se află în plină dezvoltare. Totuși, el nu reprezintă decât 8,5% din întreaga agricultură. Așa cum a arătat tovarășul Miron Constantinescu în raportul său asupra planului cincinal de dezvoltare a eco-

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 311.

nomiei naționale a R.P.R. pe anii 1951—1955, ținut în ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 12—13 Decembrie 1950, există deci o nepotrivire între industria socialistă și agricultura noastră, întemeiată încă în cea mai mare parte pe micile gospodării țărănești individuale.

În vremea când în Uniunea Sovietică se colectiviza agricultura, tovarășul Stalin a arătat în felul următor legătura dintre industrializarea socialistă și transformarea socialistă a agriculturii:

„Noi reinzestram și în parte am și reinzestrat industria noastră, dându-i o nouă bază tehnică, aprovizionând-o cu noi mașini perfecționate, cu noi cadre mai bune. Clădim fabrici și uzine noi, reconstruim și lărgim pe cele vechi, dezvoltăm metalurgia, chimia, industria de mașini. Pe această bază cresc orașe, se înmulțește numărul centrelor industriale noi, se dezvoltă vechile centre. Pe această bază crește cererea de produse alimentare, cererea de materii prime pentru industrie... Iar trăsătura caracteristică a micilor gospodării fărâmițate constă în faptul că ele nu sunt în stare să folosească în măsură cuvenită tehnica, mașinile, tractoarele, realizările științei agronomice, că ele sunt gospodării care produc puține mărfuri pentru piață. De aci, cantitatea mică a produselor agricole destinate pieței. De aci, primejdia rupturii dintre oraș și sat, dintre industrie și agricultură. De aci, necesitatea de a îmboldi, de a mână înainte agricultura, așa ca să meargă în pas cu ritmul de dezvoltare al industriei noastre. Și pentru ca să dispară această primejdie de ruptură, trebuie să începem a reinzestra serios agricultura pe baza noii tehnici. Dar, pentru a o reinzestra, trebuie unite treptat gospodăriile țărănești fărâmițate, în gospodării mari, în colective; agricultura trebuie clădită pe baza muncii colective..., trebuie dezvoltat sistemul stațiunilor de mașini și tractoare, care ajută țărănimea să-și însușească noua tehnică și

să colectivizeze munca. Într'un cuvânt, micile gospodării țărănești trebuie așezate treptat pe temelia marii producții colective, căci numai marea producție de tip social e în stare să folosească pe deplin rezultatele științei și ale tehnicii noi și să mână înainte cu pași uriași dezvoltarea agriculturii noastre”¹.

Și în țara noastră, nepotrivirea dintre industria socialistă și agricultura bazată în cea mai mare parte pe micile gospodării țărănești individuale este o stavilă în calea întăririi regimului nostru de democrație populară și a înlăturării mărețelor planuri economice, prin care oamenii muncii dela orașe și sate își construiesc un trai mai bun. Această nepotrivire poate fi înlăturată numai prin transformarea socialistă a agriculturii.

Condiția de bază a transformării socialiste a agriculturii este industrializarea socialistă.

Numai industrializarea socialistă poate să asigure acea creștere a producției de tractoare, mașini agricole, unelte agricole și îngrășăminte chimice care face posibilă trecerea la agricultura mare, socialistă. Numai o puternică industrie socialistă poate da agriculturii noastre mașinile cele mai perfecționate, necesare pentru a se putea cultiva pământul după cele mai înaintate metode ale agrotehnicii sovietice, pentru a se obține recolte îmbelșugate. Tractoarele, combinele, secerătoarele-treierătoare, batotozele și alte mașini agricole perfecționate pe care statul le pune la dispoziția agriculturii prin S.M.T. sunt un mijloc însemnat de convingere a țăranului sărac și mijlocas asupra foloaselor gospodăriei colective, în cadrul căreia pământul dă roade bogate fiindcă e lucrat cu mijloace mecanizate.

De aceea partidul nostru socotește că mecanizarea agriculturii e o sarcină de bază pe drumul înlăturării înapoierii economice a satelor noastre, al întăririi alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare și al construirii socialismului.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 389, 390—391.

Insemnătatea ajutorului dat de muncitori țărânilor muncitori prin mecanizarea agriculturii este arătată astfel de tovarășul Stalin:

„...Puterea Sovietică a apreciat în mod just nevoia crescândă a țărânimii de inventar nou, de tehnică nouă, ea a ținut seamă în mod just de impactul în care se află țărânimii în condițiile vechilor forme de cultivare a pământului și a organizat la timp ajutorarea țărânimii sub forma centrelor de închiriat mașini agricole..., a stațiunilor de mașini și tractoare, sub forma organizării cultivării colective a pământului, sub forma înființării de colhozuri, în sfârșit sub forma ajutorării în tot felul a gospodăriei țărănești de către sovhozuri. Pentru întâia oară în istoria omenirii a apărut o putere de stat, Puterea Sovietelor, care a dovedit în fapt că este hotărâtă și este în stare să dea masele muncitoare ale țărânimii un ajutor sistematic și îndelungat în domeniul producției. Nu este, oare, limpede că masele muncitoare ale țărânimii, care din vremuri străvechi au suferit de lipsă de inventar, nu puteau să nu se agațe de acest ajutor și să nu pornească pe calea mișcării colhoznice?”¹

Îndrumați de partid, muncitorii din țara noastră luptă cu dârzenie pentru dezvoltarea industriei socialiste, pentru a da cât mai multe produse industriale cooperativelor sătești, pentru a trimite țărânimii cât mai multe mașini agricole.

La rândul lor, țărânii muncitori trimit la orașe tot mai multe cereale și materii prime, ca: bumbac, cânepă, in, rapiță, sfeclă de zahăr, floarea soarelui etc.

În felul acesta se întărește schimbul dintre sat și oraș, temelia economică a alianței dintre clasa muncitoare și țărânimii muncitoare.

De mare însemnătate pentru transformarea socialistă

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 437—438.

a agriculturii este electrificarea satelor și, în primul rând, a S.M.T.-urilor, gospodăriilor agricole de stat și gospodăriilor agricole colective. Electrificarea nu aduce satelor numai lumina electrică. Ea este deasemenea un sprijin însemnat al mecanizării agriculturii.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej spune:

„Folosirea electricității în gospodăriile agricole colective va convinge și mai mult pe țărânii săraci și mijlocași asupra marilor avantaje ale unirii de bunăvoie a micilor gospodării individuale în mari gospodării colective — cheazăia belșugului și a unei vieți fericite pentru țărânimii”¹.

În doi ani de economie planificată, agricultura noastră a dobândit succese însemnate. Din propria ei voință, țărânimii muncitoare a pornit, sub îndrumarea partidului și cu ajutorul statului, pe drumul transformării socialiste a agriculturii. Până azi au fost înființate peste 1.000 de gospodării agricole colective, care au mai mult de 220.000 ha. de teren arabil.

Prevederile planurilor anuale de stat în ce privește aprovizionarea agriculturii cu tractoare și mașini agricole au fost depășite. Într'un singur an, în 1950, agricultura noastră a primit aproape 3.000 de tractoare, precum și mii de alte mașini agricole — ca: pluguri de tractor, batoze, cultivateoare, discuitoare etc. —, numărul S.M.T.-urilor ajungând la sfârșitul anului 1950 la cifra de 138.

Cu toată seceta din unele regiuni, recoltele au crescut simțitor în cei doi ani de economie planificată.

Cele mai însemnate succese le-au obținut gospodăriile agricole din sectorul socialist. Datorită în mare măsură celor 9.900 de tractoare și peste 10.000 de alte mașini agricole ale statului, gospodăriile agricole de stat și gospodăriile agricole colective au cules recolte bogate.

În gospodăriile de stat recolta de grâu a fost în 1950 cu peste 50 % mai mare decât în 1949.

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 430.

Gospodăriile colective au depășit cu 33% recolta gospodăriilor țărănești individuale. Împărțirea veniturilor la aceste gospodării a fost o pildă vie a belșugului pe care gospodăria colectivă îl aduce țăranimii muncitoare.

În circulația mărfurilor, sectorul socialist — adică comerțul de stat și cooperatist — a reușit să desvolte schimbul dintre oraș și sat, obținând succese însemnate în aprovizionarea oamenilor muncii dela orașe și sate.

Ajutorul Uniunii Sovietice, condiție de bază a industrializării socialiste a țării noastre. Uniunea Sovietică a eliberat poporul nostru muncitor, dându-i posibilitatea să-și ia soarta în propriile sale mâini. Astăzi Uniunea Sovietică ne ajută să construim socialismul în țara noastră.

Imperialiștii americani au încercat și încearcă pe toate căile să împiedice munca noastră constructivă.

Ei doresc să răstoarne regimul nostru de democrație populară și să readucă la putere pe moșieri, fabricanți și chiburi. Imperialiștii nu pot face însă acest lucru, pentru că există Uniunea Sovietică, puternica Țară a Socialismului, care este o stavilă de netrecut în calea planurilor lor de cotopire. Uniunea Sovietică apără dreptul popoarelor din țările de democrație populară de a-și construi viața pe care ele o doresc.

Uniunea Sovietică ajută direct poporul nostru în opera de construire a socialismului, de industrializare a țării. Formele acestui ajutor sunt nenumărate.

Prin acordurile economice încheiate între Uniunea Sovietică și țara noastră, marea Țară a Socialismului dă un ajutor hotărâtor poporului român în vederea industrializării țării.

Relațiile economice dintre țara noastră și Uniunea Sovietică sunt relații de colaborare de tip socialist. Ele izvorăsc din însuși sistemul social sovietic. În Uniunea Sovietică nu mai există clase exploatare, care să caute să înrobească alte popoare. Deaceea politica externă a Uniunii Sovietice este o politică frățască de ajutorare a popoarelor, de egalitate între țările mari și mici.

Consiliul de asistență economică mutuală, din care

fac parte Uniunea Sovietică și țările de democrație populară din Europa, a fost alcătuit tocmai pentru desvoltarea acestor colaborări frățesti, de tip nou, între marea Țară a Socialismului și țările care construiesc socialismul. Crearea Consiliului de asistență economică mutuală a însemnat un nou și puternic mijloc pentru ajutorarea de către Uniunea Sovietică a țărilor de democrație populară pe calea construirii socialismului.

Economia sovietică este o economie care nu cunoaște nici crize, nici șomaj.

Deaceea relațiile economice ale Uniunii Sovietice cu țările de democrație populară sunt o cheazășie a progresului acestora.

Fără sprijinul Uniunii Sovietice, aceste țări nu s'ar putea desvolta, nu și-ar putea menține independența lor economică și politică. Ele ar cădea în mâna imperialiștilor anglo-americani.

Este bine cunoscut ce fac imperialiștii în țările subjugate de ei.

Ajutorul pe care imperialiștii americani pretind că-l dau țărilor capitaliste din Apusul Europei nu este decât un paravan după care ei încearcă să ascundă jaful pe care-l fac în aceste țări.

Țările marshallizate sunt „ajutate“ de către Americani să-și adâncească criza economică, să-și sporească numărul întreprinderilor închise și al șomerilor, să sporească sărăcia și mizeria masselor muncitoare. Acesta este efectul „ajutorului“ american.

Câtă deosebire între aceste relații de înrobire și legăturile economice frățesti dintre Uniunea Sovietică și Republica Populară Română!

Uniunea Sovietică a trimis și continuă să trimită țării noastre importante cantități de materii prime și utilaj, fără de care industria noastră nu s'ar fi putut pune pe picioare și nu s'ar fi putut desvolta. Astfel, noi am primit din Uniunea Sovietică mii și mii de tone de cox, minereu de fier, fontă, oțeluri speciale pentru industria noastră metalurgică, bumbac pentru industria textilă și altele.

De o importanță deosebită este ajutorul tehnic pe care ni-l dă Uniunea Sovietică. Datorită mașinilor și utilajului perfecționat primit din Uniunea Sovietică, industria noastră s'a dezvoltat și a dobândit un nivel tehnic mai înalt. Dar Uniunea Sovietică dă țării noastre nu numai cele mai moderne mașini, unelte sau alte produse ale industriei grele sovietice; ea ne dă înseși planurile și procedeele de fabricație a acestor produse. Astfel, oțelul pentru fabricarea rulmenților a fost obținut în țara noastră pe baza metodei sovietice de fabricație. La „Sovromtractor“ se lucrează la construirea unui nou tip de tractor, după modelul tractorului sovietic K.D. 35. La uzinele „Republica“ și „Dinamo“ din București se fabrică, pentru prima dată în țara noastră, troleibuze românești, pe baza proiectelor sovietice. Se construiesc fabrici întregi după proiectele celor mai buni constructori și specialiști din lume — constructorii și specialiștii sovietici. Astfel se construiește uzina de coxare pe cale chimică, se construiesc hidrocentralele electrice. Când s'a mai pomenit că o țară să dea alteia modelele după care se fabrică anumite produse?

Un rol de seamă în opera de industrializare a țării îl joacă Sovromurile, întreprinderi mixte sovieto-române, realizate pe baza principiului egalității de drepturi. Sovromurile reprezintă o formă tipică de relații economice socialiste de colaborare. Rolul lor este să ajute poporului nostru la construirea socialismului. Ele sunt un model viu pentru celelalte întreprinderi, contribuind la răspândirea metodelor sovietice de organizare și conducere a întreprinderilor, la opera de înfăptuire a planurilor de stat.

De foarte mare însemnătate pentru îmbunătățirea industriei țării este însușirea experienței tehnice a stahanoviștilor sovietici.

Sunt cunoscute succesele mari realizate în producție de muncitorii noștri prin însușirea și aplicarea în producție a metodelor moderne, științifice, de muncă ale stahanoviștilor sovietici, cum ar fi metoda tăierii rapide a meta-

lelor a stahanovistului Bortchevici, metoda „marșrut“ la textile, metodele rapide de construire a caselor, metoda mecanicului de locomotivă Blajenov și altele.

Unele metode stahanoviste de muncă au fost așa dar înrădăcinate în industria noastră. Iată ce a spus în această privință tovarășa Ana Pauker:

„Ideile leninist-staliniste asupra atitudinii socialiste față de muncă, asupra întrecerii socialiste, asupra mișcării stahanoviste însușesc pe oamenii muncii la fapte de eroism în muncă. Muncitorii frunțași care au introdus la noi metoda sovietică a tăierii rapide a metalelor, sau a șarjelor rapide, muncitorii turnători dela uzina de tractoare, care, după modelul Lidiei Corabelnicova, au lucrat 6 zile cu materii prime economisite, și mulți alții sunt stahanoviștii noștri, deschizătorii de drum ai minunatei mișcări stahanoviste în țara noastră“¹.

Metodele stahanoviste de muncă în industria noastră constituie o pârghie importantă a creșterii productivității muncii, a industrializării țării.

În momentul de față se impune sarcina extinderii metodelor stahanoviste în așa fel încât stahanovismul să devină o mișcare de masă, metoda realizării primului nostru plan cincinal.

Mașini, produse de tot felul, tehnicieni și înainte de toate bogata experiență sovietică — iată ce ne dă marea Uniune Sovietică pentru a ne ajuta să construim baza economică a socialismului în țara noastră.

Pe drept cuvânt a spus tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej că fără Uniunea Sovietică mersul nostru spre socialism ar fi de neînchipuit.

Intr'adevăr, sprijinul Uniunii Sovietice este o condiție de bază pentru construirea socialismului în democrațiile populare, el este cheazăia victoriei socialismului în aceste țări.

¹ Ana Pauker: „Leninismul — soarele libertății“, în „Scânteia“ nr. 1.948 din 25 Ianuarie 1951.

Aceasta reiese deosebit de limpede și din situația de norocită în care a fost ținută Iugoslavia de către clișee de asasini și spioni a lui Tito.

Prin trădarea mârșavă a guvernului de fasciști și vânzători de țară a lui Tito, Iugoslavia a fost ruptă de lagărul socialismului și deci lipsită de ajutorul Uniunii Sovietice. Astăzi Iugoslavia este înrobită imperialiștilor anglo-americani.

Bogățiile Iugoslaviei au fost vândute de titoiști Statelor Unite și Angliei. Bogatele mine de plumb și zinc, dela Caminca au fost vândute unui trust american. Aeroporturile au fost deasemenea vândute. Pădurile sunt masiv și sălbatic tăiate, iar lemnul este prelucrat în țările capitaliste.

La Belgrad, ca și în întreaga Iugoslavia, mișună agenții marilor trusturi imperialiste. Ei caută cu înfrigurare ceea ce se mai poate acapara în Iugoslavia.

Iugoslavia, în care Tito a instaurat un regim politически fascist, a devenit o semicolonie a imperialiștilor, țară a închisorilor, a mizeriei și a foametei, în care distruge marile trusturi prin mijlocirea slugii lor, Iuda-Tito.

Ea a căzut în lagărul imperialiștilor, unde nu există relații de colaborare, de ajutorare între state, ci relații de subjugare, de dominare a statelor mai slabe din punct de vedere economic de către imperialismul american și englez.

Fiecare zi aduce noi dovezi despre ticăloșia târgului încheiat între imperialiștii americani și titoiști. După ce au fost vândute, în schimbul dolarilor americani, independența și avuțiile poporului iugoslav, a venit rândul să fie vândute și sângele și viața soldaților iugoslavi.

Imperialiștii americani și agenții lor titoiști nu se sfiesc să dea astăzi pe față intenția lor de a folosi armata iugoslavă în războiul criminal pe care-l pregătesc cu înfrigurare împotriva Uniunii Sovietice și statelor de democrație populară, împotriva mișcării muncitorești și democratice din întreaga lume.

Dar poporul muncitor iugoslav, condus de cei mai buni fii ai săi, comuniștii, nu va îngădui realizarea acestor

planuri josnice și va mătura dela conducerea țării unelte imperialiștilor, readucând astfel Iugoslavia în lagărul păcii, democrației și socialismului.

2. PLANUL CINCINAL DE DESVOLTARE A ECONOMIEI NAȚIONALE

Obiectivele planului cincinal. Realizările oamenilor muncii în cadrul planurilor anuale din 1949 și 1950 au făcut cu puțință trecerea la primul plan cincinal, plan de construire a bazelor socialismului în Republica Populară Română.

Înfăptuirea primului plan cincinal va transforma țara noastră într-o țară cu o industrie socialistă dezvoltată, cu o agricultură socialistă mecanizată în cea mai mare parte.

„Veriga centrală a planului cincinal — spune tovarășa Ana Pauker — este industrializarea țării, menită să facă cu puțință reconstrucția întregii economii naționale pe o bază tehnică nouă, înaintată. Este vorba de industrializarea socialistă, menită să asigure precumpănirea tot mai mare a elementelor socialiste ale economiei asupra elementelor capitaliste, a formelor socialiste ale economiei asupra formelor capitaliste; este vorba de o asemenea industrializare care să asigure succesul ofensivei socialiste împotriva elementelor capitaliste”¹.

Sarcinile prevăzute în legea pentru planul cincinal vin să întărească cuvintele tovarășei Ana Pauker.

Pentru dezvoltarea economiei noastre naționale, pentru lărgirea și întărirea continuă a sectorului socialist se va cheltui în decursul cincinalului suma uriașă de 1.330 de miliarde lei.

Planul cincinal prevede creșterea producției indus-

¹ Ana Pauker: „Șase ani dela eliberarea României”, ed. P.M.R. 1950. pag. 8—9.

triale a țării noastre în așa măsură încât în 1955 producția totală industrială va atinge un nivel de 244% față de producția industrială din 1950, fiind de peste cinci ori mai mare decât aceea din 1948.

Industrializarea socialistă a țării va constitui baza materială pentru consolidarea formelor socialiste de economie, pentru reconstrucția tehnică a întregii economii, pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru îngrijirea și apoi înlăturarea tuturor elementelor capitaliste din economia noastră națională.

Înfăptuirea prevederilor planului cincinal va duce la o puternică dezvoltare a industriei țării noastre, și în primul rând a industriei grele și a celei producătoare de mașini.

În industria construcțiilor de mașini — temelia dezvoltării economiei naționale — valoarea producției totale va crește în 1955 la 216% față de 1950. Această ramură a economiei noastre naționale are sarcina să asigure în primul rând mașinile și utilajul necesar industriei extractive (petrol, cărbuni, minereuri), industriei construcțiilor, transporturilor etc. Ea trebuie de asemenea să asigure tractoarele și mașinile agricole necesare transformării socialiste a agriculturii.

Industria construcțiilor de mașini va fabrica în anii cincinalului, pentru prima oară în țara noastră, o serie de produse ca: turbine de aburi și de apă, strunguri rapide și strunguri speciale, locomotive Diesel electrice, tractoare pe șenile, combine autopropulsate etc.

Se va construi o fabrică de utilaj greu, una de rulmenți, o fabrică de scule, una de echipamente de frâne pentru vagoane, alta de utilaj minier, o fabrică de instrumente și aparate de măsură, și se va începe construirea unei fabrici de utilaj forestier.

Cu ajutorul Uniunii Sovietice, în țara noastră se va dezvolta în anii primului cincinal și o puternică industrie electrotehnică, în stare să producă utilajul necesar întreprinderilor producătoare de energie electrică, în stare să acopere cerințele planului de electrificare a țării.

Producția globală a industriei electrotehnice, care a

fost creată de către statul de democrație populară în perioada 1948—1950, va crește până în 1955 aproape de 4 ori față de 1950. În 1955 se vor produce de 5 ori mai multe motoare electrice și de aproape 4 ori mai mulți transformatori decât în 1950.

În industria electrotehnică se vor investi în total 16,4 miliarde lei. Se va termina construirea fabricii „Electroputere”—Craiova și se vor dezvolta fabricile existente. În afară de aceasta se vor construi o fabrică de cabluri, una de materiale electroizolante și alta de produse electroceramice.

Pentru satisfacerea nevoilor ridicate de dezvoltarea producției industriale și de electrificarea țării, industria cărbunului își va mări producția până în 1955 la 8.500.000 de tone (ceea ce reprezintă de peste 3 ori mai mult decât producția dinainte de război). În același timp, în vederea realizării acestor mari sarcini de producție și în vederea ușurării muncii minerilor, se va ridica gradul de mecanizare al muncilor grele din industria carboniferă. În 1955, atât la tăierea și transportul în abataj, cât și la transportul în subteran, mecanizarea și automatizarea proceselor de muncă vor atinge un procent de aproximativ 80%, lucru care va atrage și creșterea productivității muncii la un nivel de 160% față de 1950.

Pentru ca în 1955 să putem produce 8.500.000 de tone cărbuni, se vor pune în exploatare și zăcămintele noi. Astfel în regiunea Caransebeșului se va deschide o mare exploatare carboniferă.

În anii cincinalului va fi de asemenea valorificat într-o mare măsură unul dintre importanțele izvoare de energie din țara noastră, petrolul. La sfârșitul anului 1955 se vor extrage 10.000.000 de tone de țiței, ceea ce înseamnă 115% față de cel mai ridicat nivel dinainte de război. Această cifră dovedește cât de mincinoase sunt teoriile burgheziei care susțin că resursele de petrol din țara noastră sunt secătuite. Pentru asigurarea producției de țiței, planul cincinal prevede creșterea volumului de foraj cu aproape odată față de 1950 și cu aproape de 4

ori față de 1938. Tot în vederea creșterii masive a producției petrolifere se va intensifica exploatarea în noua regiune petroliferă din Moldova.

Ridicarea calității produselor petrolifere și obținerea unor randamente de extracție mult îmbunătățite se vor realiza prin reutilizarea tehnică a rafinăriilor existente și prin crearea de noi rafinării moderne. Pentru acestea în industria petroliferă vor fi investite în anii cincinalului 129 de miliarde lei.

Odată cu industria petroliferă se va desvolta și un alt izvor de energie, gazul metan. Planul cincinal prevede creșterea numărului sondelor de gaz și lărgirea rețelei conductelor de transport, a căror capacitate va fi în 1955 de două ori mai mare decât în 1950 și de cinci ori decât în 1938. Astfel consumul de gaze va crește atingând un nivel de 2,2 ori mai mare decât cel din 1950, sau de 13 ori mai mare decât cel din 1938.

În domeniul industriei siderurgice se va crea la combinatul Hunedoara o mare uzină de cox care va folosi cărbunii din țară și se vor deschide noi zăcăminte de minereu de fier, asigurându-se astfel o bază largită de materii prime pentru producția de fontă și oțel. Producția de cox metalurgic va fi în 1955 de 700.000 de tone, adică de peste 8 ori mai mare decât în 1938, putând acoperi toate nevoile siderurgiei noastre. Producția de minereu de fier va crește până la 740.000 tone în 1955, adică va fi de 5,3 ori mai mare ca înainte de război.

Tot în domeniul siderurgiei, se vor construi 5 furnale înalte și reconstrui alte două, se vor construi cel puțin 5 cuptoare Siemens-Martin și se vor reconstrui 9, se vor instala 6 laminoare noi. Numai la noul centru siderurgic care se va crea, se va instala un laminor de țevi de oțel cu o capacitate de 250.000 de tone pe an.

Datorită lărgirii industriei siderurgice, datorită unei mai bune folosiri a agregatelor existente și creșterii productivității muncii prin aplicarea metodelor sovietice de muncă, producția de fontă va atinge în 1955 800.000 de tone, față de 172.000 de tone cât era cel mai ridicat nivel

sub capitalism. Producția de laminate va crește la 828.000 de tone, depășindu-se de 2,6 ori producția din 1938, iar producția de oțel va ajunge la 1.252.000 tone, depășindu-se astfel producția de oțel din 1938 de 4 ori și jumătate. Producția de țevi va crește până în 1955 la 190.000 de tone.

Alături de metalurgia fierului, un mare avânt va lua și metalurgia metalelor neferoase: cupru, zinc, aluminiu, plumb. Se vor construi: o uzină pentru hidrometalurgia zincului și un combinat de extracție a aluminiului din zăcămintele de bauxită dela noi din țară.

În decursul cincinalului și alte ramuri ale industriei vor lua o mare desvoltare. Industria chimică se va desvolta și va fabrica — pe lângă produsele necesare industriei — și mari cantități de îngrășăminte necesare unei agriculturi științifice. Creșterea producției globale a industriei chimice, care va atinge în 1955 un nivel de 264% față de 1950, se va realiza prin desvoltarea întreprinderilor existente și prin construcții de fabrici noi de sodă, acid sulfuric, îngrășăminte, medicamente etc.

În ceea ce privește transporturile și comunicațiile, între alte mari realizări planul cincinal prevede darea în exploatare a Canalului Dunăre—Marea Neagră, care va contribui la îmbunătățirea legăturilor economice cu celelalte țări și la ridicarea economică și culturală a Dobrogei.

În cei cinci ani ai planului se va făuri nu numai o industrie socialistă, cheazășie a desvoltării întregii țări, dar și o agricultură înaintată.

Socialismul nu se poate construi numai la orașe. El trebuie construit și la sate. Fără țărănime nu putem construi socialismul, tot așa cum fără proletariat țărănimea nu poate scăpa de sărăcie, ne învață tovarășul Stalin.

Planul nostru cincinal prevede deaceea importante realizări în domeniul agriculturii. Se va asigura desvoltarea agriculturii, astfel încât să se realizeze în cursul cincinalului o importantă mărire a producției de cereale și de plante industriale, precum și o mare desvoltare a

creșterii vitelor. Pentru aceasta se vor investi în agricultură, în perioada 1951—1955, aproape 140 de miliarde lei.

În cursul planului cincinal agricultura noastră va face pași uriași pe drumul socialismului, astfel că la sfârșitul cincinalului sectorul socialist va fi precumpănit în agricultură.

Planul nostru cincinal prevede o creștere însemnată a producției de mașini și unelte agricole. Se vor construi în țara noastră mașini agricole perfecționate, cum sunt secerătoarele-legătoare, combinele și altele.

În cursul planului cincinal vom produce 21.000 tractoare, astfel încât la sfârșitul anului 1955-28.000 tractoare vor brăzda ogoarele Patriei noastre.

Se vor dezvolta și întări gospodăriile agricole de stat și stațiunile de mașini și tractoare.

Numărul stațiunilor de mașini și tractoare va crește în 1955 dela 138, câte erau în 1950, la 428. S.M.T. urile vor primi tot mai multe tractoare și mașini agricole astfel încât la sfârșitul cincinalului vom avea un par de 23.600 tractoare cu plugurile necesare, 1.000 de combine, 6.000 de batoze, 9.000 de semănătoare, 7.000 de secerătoare, 7.000 de cultivatoare etc.

Aceste tractoare și mașini vor asigura un înalt nivel de mecanizare a muncii câmpului, lucru care va duce la ușurarea muncii țărănimii muncitoare și la obținerea unor recolte îmbelșugate.

Mecanizarea agriculturii va crea în același timp condiții prielnice pentru întovărășirea în gospodării colective, pe baza propriei lor voințe, a unui mare număr de țărani muncitori.

Țărănimia muncitoare va primi din partea statului un puternic sprijin pentru a întemeia tot mai multe gospodării agricole colective. Pentru dezvoltarea și întărirea lor, gospodăriile agricole colective vor primi dela stat credite în valoare de 30 de miliarde lei.

În cursul cincinalului suprafața ocupată de culturile

de câmp va crește cu peste 600.000 ha., ajungând la mai mult de 10.000.000 ha.

Dar, așa cum se arată în raportul asupra planului cincinal făcut de tovarășul Miron Constantinescu, membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.R. și președinte al Comisiei de Stat a Planificării, izvorul principal al creșterii producției agricole nu-l constituie mărirea suprafeței agricole, ci sporirea producției la hectar, care se va obține folosind din ce în ce mai mult metodele sovietice de cultivare a pământului.

Tot în vederea sporirii producției la hectar, planul cincinal va lărgi folosirea îngrășămintelor naturale și chimice în agricultură. În 1955 agricultura noastră va primi de 12 ori mai multe îngrășăminte chimice decât în 1950.

Planul cincinal acordă o deosebită atenție culturilor de plante industriale (bumbac, sfeclă, in, rapiță etc.). Dezvoltarea culturilor de plante industriale are o mare însemnătate pentru industria bunurilor de consum. Cu deosebire cultura bumbacului va lua un mare avânt. Vom cultiva bumbac pe o suprafață de 300.000 ha., deci de trei ori mai mare decât în 1950. Totodată va crește și producția la hectar, astfel că producția de bumbac va atinge în 1955 un nivel de aproape 700% față de 1950, care va acoperi în întregime nevoile interne.

Va crește în mare măsură și producția de soia, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, orez, plante medicinale și așa mai departe.

În același timp vom începe să cultivăm pentru prima dată ceai, lămâi, precum și plante noi, necunoscute până acum în țara noastră, ca, de pildă, sorguri¹, cocsagăz² etc.

Planul nostru cincinal pune și sarcina dezvoltării sectorului zootehnic (creșterea animalelor).

Datorită creșterii lor după metodele înaintate sovietice, numărul vitelor cornute mari va ajunge la aproape

¹ Sorguri — plante alimentare din care se scoate zahăr.

² Cocsagăz — plantă din care se extrage cauciuc.

5.000.000, cel al oilor la peste 12.000.000, iar cel al porcilor la 4.500.000.

Pe lângă creșterea numerică a șeptelului¹, planul cincinal pune ca sarcină și îmbunătățirea soiurilor de animale. Soiurile superioare vor trebui să înlocuiască treptat pe cele inferioare. Astfel, de pildă, până la sfârșitul anului 1955 numărul oilor cu lână fină va crește de două ori față de 1950.

În urma îmbunătățirii soiurilor de animale și creșterii numărului lor, vor spori simțitor cantitățile de produse de origine animală. În anii viitori vom avea mai multă carne, lapte, brânză, ouă, mai multă lână pentru îmbrăcăminte, mai multă piele pentru încălțăminte.

Mărirea producției agricole va contribui la întărirea schimbului de mărfuri între oraș și sat, temelia economică a alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare.

Ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor și îndestularea lui cu bunuri de consum constituie în cadrul planului cincinal o grijă de competență a partidului și a guvernului. Producția industriei textile și a industriei alimentare, de care este strâns legată ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, va cunoaște o mare dezvoltare în cadrul planului cincinal.

Astfel, în 1955, în urma punerii în funcțiune a unor fabrici noi și în urma reutilării și dezvoltării celor existente, se vor produce 266.500.000 de metri pătrați de țesături de bumbac, 40.300.000 de metri pătrați de țesături de in și cânepă, 39.400.000 de metri pătrați de țesături de lână, 20.700.000 de perechi de încălțăminte. Industria alimentară va produce în 1955 1.240.000 de tone de pâine, 2.500.000 de hectolitri de lapte, 278.000 de tone de zahăr, de peste patru ori mai mult pește ca în 1950 și de peste cinci ori mai mult unt.

În cursul cincinalului, prin creșterea tot mai mare a producției de mărfuri, se va ridica neîncetat nivelul de trai al maselor muncitoare. Astfel în ultimul an al pla-

¹ Șeptel — numărul total de vite.

nului cincinal se vor distribui populației, prin comerțul de stat și cooperatist, mărfuri în valoare de 500 de miliarde lei. În același timp construcția de locuințe și clădiri publice va cunoaște un puternic avânt. Se vor construi 2.800.000 de metri pătrați de locuințe, în valoare de 43 de miliarde lei.

Pe baza tuturor acestor realizări, în 1955 nivelul de trai al oamenilor muncii va fi cu 80% mai ridicat decât în 1950.

Lupta oamenilor muncii pentru îndeplinirea și depășirea planului cincinal. Sub conducerea și îndrumarea Partidului Muncitoresc Român, cu sprijinul și ajutorul frățesc al marii Uniuni Sovietice, am trecut la realizarea planului de cinci ani, lăsând în urmă mizeria și întunericul în care ne-au ținut capitaliștii și moșierii.

Pășind la realizarea planului cincinal, clasa muncitoare, țărănimea muncitoare, intelectualii cu dragoste de popor trebuie să-și încordeze forțele pentru atingerea mărețelor obiective ale cincinalului. Planul cincinal trebuie să devină opera vie, creatoare a milioanelor de oameni ai muncii, opera întregului popor muncitor.

Succesele pe care poporul muncitor, sub conducerea partidului, le-a dobândit până acum dovedesc capacitatea și forța sa creatoare, dându-ne în același timp convingerea că vom îndeplini și depăși sarcinile mărețe ale cincinalului.

Veriga principală, metoda de bază pentru realizarea acestor sarcini este întrecerea socialistă. Bogata experiență a Uniunii Sovietice ne învață că întrecerea socialistă și planul cincinal sunt strâns legate între ele.

Întrecerea socialistă trebuie să fie și în țara noastră forța care să ne ajute să biruim toate greutățile și să asigurăm îndeplinirea și depășirea sarcinilor planului.

Plenara C.C. al P.M.R. din 12—13 Decembrie 1950 ne arată că îndeplinirea planului cincinal este posibilă

numai pe baza celei mai active participări a masei de oameni ai muncii la construcția socialistă, prin ridicarea și dezvoltarea întrecerii socialiste pe baza exemplorilor mișcării stahanoviste din U.R.S.S.

Eforturi deosebite în cadrul întrecerii socialiste trebuie să facă muncitorii din industriile petroliferă, carboniferă, siderurgică și metalurgică prelucrătoare, de ciment, de construcție, forestieră etc., cărora le revin sarcini de seamă, de a căror realizare depinde în cea mai mare măsură însăși realizarea planului cincinal.

În focul întrecerii socialiste s'au ridicat de pe acum muncitorii fruntași, care au doborât vechile norme și au stabilit o productivitate înaltă a muncii. Victoriile minierului Kopetin Geza, care a realizat două norme anuale în 1950, victoriile lui State Ionescu, care lucrează la tractoare, victoriile vestitelor țesătoare Mari Cincă, Paraschița Matei, Maria Andrei și Ana Boghim, care deserveșc fiecare câte 50 de războaie automate, sarcinile ale lui Emeric Caracioni, care a tăiat la strung 1.600 metri de șpan pe minut, arată ce rezultate deosebite se pot obține atunci când este folosită din plin bogata experiență sovietică. Acești muncitori de frunte, împreună cu turnătorii dela „Sovromtractor“ care au lucrat 6 zile cu materiale economisite, împreună cu mecanicii cincisettești Teodorescu, Gabor, Popa, cu oțelarii Gheorghe Smeria și cu mulți alții, sunt deschițătorii de drum a mișcării stahanoviste în țara noastră.

Pentru a realiza mărețele sarcini ale planului cincinal este necesar ca metodele stahanoviste să fie însușite de mase tot mai largi, este nevoie ca tot mai mulți muncitori să se ridice la nivelul frunțășilor. De aceea răspândirea pe scară largă a experienței stahanoviste trebuie să constituie un obiectiv principal în întrecerea socialistă.

În lupta pentru îndeplinirea planului cincinal, organizațiile de partid trebuie să educe pe oamenii muncii dela orașe și sate în spiritul vigilenței revoluționare și să îi neimpăcate împotriva dușmanului de clasă. Fiecare

comunist, fiecare muncitor, fiecare om al muncii dela orașe și sate trebuie să-și întărească neîncetat vigilența revoluționară, pentru a descoperi și lichida la timp încercările dușmanului de a împiedica opera de construire a socialismului în țara noastră. Unelte ticăloase și trădătoare ale provocatorilor la război se silesc să creeze greutăți și nemulțumiri în rândurile celor ce muncesc, să distrugă bunul obștesc și adeseori să provoace pierderi de vieți omenești. Numai acolo unde vigilența maseelor este neconținut trează, dușmanul este împiedicat să acționeze.

Printr-o largă muncă de educație politică, prin organizarea agitației politice de masă în jurul problemelor concrete de producție, organizațiile de partid trebuie să desvolte vigilența de masă, ca o manifestare puternică a dragostei de Patrie.

La sate, organizarea pe scară largă a întrecerilor socialiste în gospodăriile agricole colective, în gospodăriile agricole de stat și în S.M.T.-uri a dat încă de pe acum rezultate frumoase. Experiența celor două planuri anuale de stat ne arată că întrecerile dintre diferite gospodării agricole de stat și dintre diferite gospodării agricole colective au dus la ridicarea productivității muncii și la depășirea angajamentelor luate. Întrecerile dintre S.M.T.-uri au avut ca principal rezultat îmbunătățirea calității muncii cu tractoarele.

Astăzi, în lupta pentru îndeplinirea planului cincinal în agricultură, întrecerea socialistă trebuie să devină o mișcare de masă în S.M.T.-uri, în gospodăriile agricole de stat și în gospodăriile agricole colective.

3. PLANUL DE ELECTRIFICARE A ȚĂRII NOASTRE

La 26 Octombrie 1950, în cadrul unei ședințe plene de însemnătate istorică, Comitetul Central al P.M.R. a aprobat raportul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej asupra planului de electrificare a țării. În cadrul

aceleiași ședințe plenare, Comitetul Central al partidului nostru a hotărât mobilizarea organizațiilor de partid, instituțiilor de stat, a organizațiilor de masă, a oamenilor de știință, a inginerilor și tehnicienilor și a întregului popor muncitor în vederea înfăptuirii mărețelor sarcini ale planului de electrificare a țării.

Planul de electrificare a fost alcătuit din inițiativa sub directă conducere a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dea. La desăvârșirea planului au contribuit numeroși oameni de știință, ingineri și tehnicieni.

Uriașa importanță a planului de electrificare reieșește limpede din cuvintele tovarășului Gh. Gheorghiu-Dea rostite la Plenara din 26 Octombrie 1950:

„Electrificarea țării noastre se impune ca o sarcină de cea mai mare urgență și însemnată. Lichidarea înapoierii economice și culturale a țării, pe baza trecerii la marea producție socialistă în industrie și agricultură, este de neconceput fără electrificare”¹.

Asigurarea și folosirea energiei electrice în lupta pentru dezvoltarea economică a țării, pentru socialism, fost demult una dintre sarcinile de seamă ale partidului. Încă din 1945, cu prilejul Conferinței naționale a Partidului Comunist Român, electrificarea a fost înscrisă printre cele mai însemnate sarcini ale partidului. În raportul său la Conferința națională din 1945 a Partidului Comunist Român, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dea a spus:

„Prin crearea în țară a unei rețele de centrale hidroelectrice, se va putea purcede la electrificare căilor ferate și întrebuintarea masivă a energiei electrice în dezvoltarea tuturor industriilor noastre. De asemenea, prin extinderea rețelei de curent electric se va putea introduce lumina și forța electrică până și în cel mai depărtat cătun al țării, ridicându-se astfel nivelul de viață și de cultură al plugărimii noastre”².

¹ Gh. Gheorghiu-Dea, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 42.
² Ibid., pag. 61.

Planul de electrificare a țării izvorăște din încrederea nestrămutată pe care o are partidul în puterea creatoare, în patriotismul oamenilor muncii, în voința lor de a deschide Patriei căile noi și luminoase ale socialismului. În același timp el dovedește tăria regimului de democrație populară.

Planul de electrificare este rod al luptei neînduplecate duse de clasa muncitoare și de partidul ei împotriva exploatare, rod al luptelor și victoriilor eucerite până astăzi de poporul nostru muncitor pe drumul construirii socialismului.

Planul de electrificare vestește un nou și uriaș salt înainte al economiei noastre naționale pe drumul înfăptuirii unei vieți mai bune pentru marea familie a oamenilor muncii din țara noastră.

Întreaga istorie a dezvoltării economiei sovietice stă mărturie de netăgăduit despre marea însemnată a electrificării.

Rolul energiei electrice în opera de construire a socialismului și comunismului în U.R.S.S. Trecuseră abia câțiva ani de când proletariatul rus, condus de partidul lui Lenin și Stalin, răsturnase pe o șesime a globului pămăntesc domnia haină a moșierilor și capitaliștilor, instaurând puterea muncitorilor, înfrățiți cu țăranii asupriți de veacuri. Împotriva tânărului Stat Socialist se năpustiseră imperialiștii din toate țările, în cap cu cei americani, pentru a face să învingă contrarevoluția dinăuntrul Rusiei. Erau vremuri foarte grele pentru tânără Republică Sovietică. Țara era secătuită. Pretutindeni lipseau cele mai necesare lucruri. Dar Lenin și Stalin, bolșevicii, știau să privească înainte. Ei știau că un popor care a zdrobit cătușele exploatare va învinge orice greutăți îi vor sta în cale, va sfărâma contrarevoluția internă și va arunca dincolo de hotarele Patriei Socialiste hordade invadatoare ale celor 14 state imperialiste. Lenin și Stalin aveau încredere nemărginită în forțele creatoare ale poporului. Ei știau că nu va trece mult timp, și tânără Republică Sovietică va deveni o

tară cu o economie înfloritoare, că viața poporului va luminoasă și îmbelșugată.

Ei știau că pentru aceasta este nevoie ca Țara vetică să devină o țară industrială și că industrializarea nu se poate face fără electrificare.

În 1920, pe când războiul împotriva intervenștilor și gărzilor albe nu luase încă sfârșit, a fost alcătuită din inițiativa lui Lenin și sub conducerea lui, planul G.O.E.L.R.O.¹, de electrificare a Rusiei.

Scurt timp după aceea, la 14 Noembrie 1920, în satul Cașino din plasa Iaropolsc, jud. Volocolamsk, gubernia Moscova, a sosit Vladimir Ilici Lenin, invitat de țărani din Cașino la inaugurarea uzinei electrice a satului. Acolo el a luat cuvântul și le-a vorbit țărănilor despre uriașa însemnătate pe care o are electrificarea pentru Țara Sovietică. Când Vladimir Ilici, în urale pline de însuflețire ale tuturor, și-a încheiat cuvântarea deasupra capului său, pe un stâlp înalt, s'a aprins o mică lampă electrică. În același timp s'au aprins lumânările și în casele sătenilor. Multimea încremeni turburată și în tăcerea deplină care domnea, unul dintre țărani a spus încântat: „S'a aprins lampa lui Ilici!”.

Dar lampa electrică din Cașino n'a rămas singură. De atunci, pe tot cuprinsul Patriei Sovietice s'a aprins sute de mii și milioane de case lampa lui Ilici. Milioane de kilowați au început să gonească cu iuteala fulgerului spre colțurile cele mai îndepărtate ale țării, ajutând la propășirea industriei și agriculturii pe drumul socializmului.

Oamenii sovietici au început să pună stăpânire pe milioanele de cai-putere care înainte se scurgeau zadarnic odată cu apele râurilor, pe milioanele de cai-putere care se ascundeau în uriașe zăcăminte de turbă și lignit. Au început să înalte mărețe hidrocentrale și termocentrale. Pe tot cuprinsul Uniunii Sovietice se desfășură eroica luptă pentru îndeplinirea mărețelor planuri cinc-

¹ Planul de stat pentru electrificarea Rusiei.

male staliniste, care aveau să transforme Țara Sovietelor într-o țară industrială înaintată, cu cea mai mecanizată agricultură din lume.

În această luptă poporul sovietic n'a avut de înfruntat numai greutățile legate în mod firesc de o asemenea muncă uriașă, ci și apriga împotrivire a dușmanului dinăuntrul și dinafara țării, a rămășițelor claselor exploatare și a imperialismului americano-englez.

Dar oamenii sovietici nu cunosc greutăți de neînfrânt. Încercărilor dușmanilor de a-i împiedica să pășească înainte, ei le-au răspuns printr-o luptă și mai dărză, care avea să facă din țara lor cea mai înaintată țară din lume, atât din punct de vedere tehnic, industrial, cât și cultural.

Munca lor creatoare schimba din temelii harta Uniunii Sovietice; natura se supunea voinței neînduplecate a constructorilor socialismului.

Apăreau orașe noi, moderne, acolo unde erau înainte doar ținuturi pustii. Se ridicau falnice combinate și uzine în locuri unde odinioară abia călcase picior de om. Bogății neasemuite, tănuite de mii și mii de ani în adâncurile pământului, erau scoase la lumina zilei, sporind puterea economică a Țării Socialismului și bunăstarea oamenilor sovietici.

Tractoarele, fabricate în Uniunea Sovietică, răsturnau brazde adânci pe ogoarele întinse ale colhoznicilor. Apele erau zăgăzuite așa cum cereau nevoile oamenilor. Furtunosul Nipru fu domesticit: în cursul primului cincinal stalinist a fost clădită aici uriașa stațiune hidroelectrică „Dneproghes”, una dintre cele mai mari uzine electrice din lume. De aici se împrăștiu în toate direcțiile milioane și milioane de kilowați. Pretutindeni pătrundea ca o sevă dătătoare de viață, de putere, energia electrică. Ea pune în mișcare mașinile, dădea viață clocitoare fabricilor și uzinelor.

Însuflețit de un înflăcărat patriotism, de patriotis-mul caracteristic poporului care s'a eliberat de exploatare și a devenit stăpân în țara sa, poporul sovietic înfăptuia

lozincă stalinistă a industrializării socialiste, și în această bătălie energia electrică era un prețios tovară de luptă. Ea mergea cu un pas înainte, luminând și înlesnind drumul făuritorilor de viață nouă.

Încă înainte de Marele Război pentru Apărarea Patriei, Uniunea Sovietică ocupa primul loc în lume în ce privește producția de energie electrică. După război electrificarea țării a luat o și mai puternică dezvoltare. Cu ajutorul electricității, economia socialistă nu numai că s'a refăcut într'un timp surprinzător de scurt, în ciuda imenselor distrugerii, dar a depășit cu mult nivelul dinainte de război.

Marea Țară a socialismului victorios merge cu pașii uriași spre înăfptuirea comunismului, despre care Lenin a spus că este „Puterea Sovietică plus electrificarea întregii țări”. Oamenii sovietici duc mai departe lupta pentru dezvoltarea puternică a electrificării țării, folosind pentru aceasta căderile de apă și combustibilul ieftin, bogățiile ale minunatei lor Patrii.

Din inițiativa marelui conducător de popoare, a tovarășului Stalin, Statul Sovietic a pornit să făurească mărețele construcții ale comunismului — stațiunile hidroelectrice dela Cuibășev, Stalingrad, Cahovca, Principalul canal turcmen, canalele din Sudul Ucrainei și Nordul Crimeei, precum și canalul navigabil Volga-Don. Aceste uriașe construcții întrușchipează măreția epocii staliniste, în care oamenii sovietici pun stăpânire pe forțele naturii. Stepe și deșerturi, lacuri și cursuri de apă se supun voinței omului sovietic, crescute și educate de Partidul Bolșevic al lui Lenin și Stalin. Trei mari fluvii — Nipru, Volga și Amu-Daria — vor dăruii Patriei Sovietice toată puterea lor, toată forța lor dătătoare de viață. Apele Niprului vor iriga stepele din Sudul Ucrainei și pe cele din Nordul Crimeei. Tinuturile din jurul Volgii nu vor mai cunoaște seceta. Nisipurile care se adună în nesfâr-

șite dune vor fi transformate de Principalul canal turcmen într'o imensă grădină roditoare.

Datorită acestor gigantice lucrări, peste 25.500.000 de hectare de pământ vor fi irigate sau alimentate cu apă. Aceasta reprezintă o suprafață mai mare decât Anglia, Scoția, Țara Galilor și Irlanda de Nord laolaltă. Numai puterea centralelor electrice dela Cuibășev și Stalingrad se va ridica la vreo 4.000.000 kw. Aceasta reprezintă puterea de muncă a mai mult de 100.000.000 de oameni, jumătate din întreaga populație a Uniunii Sovietice. Iată uriașa forță mecanică care va lucra pentru progresul nemaiîntâlnit al industriei și agriculturii sovietice, aproape gratuit, zi și noapte!

Aceste centrale vor produce într'un an cam 20 de miliarde kilowați-ore de energie electrică. Aceasta înseamnă peste jumătate din cantitatea de energie electrică pe care o produceau toate centralele electrice din Uniunea Sovietică în 1938, și mai mult decât totalul producției anuale de energie electrică a Italiei, Suediei și Elveției luate împreună. Puterea fiecăreia dintre centralele electrice de pe Volga va depăși de zeci de ori puterea primei centrale hidroelectrice de mari proporții din Uniunea Sovietică — uzina hidroelectrică dela Volhov — și de câteva ori puterea Dneproghes-ului.

Grandioasele construcții staliniste deschid larg zărilor luminoase ale comunismului, zărilor unei lumi noi, pline de belșug, în care oamenii vor găsi puțină neîngrădită de a-și îndeplini năzuințele de viață mai bună.

Cât de izbitor se deosebește politica marelui Stat Sovietic, care nu precupește nimic pentru îmbunătățirea și înfrumusețarea continuă a traiului oamenilor muncii, de politica guvernului Statelor Unite, care cheltuiește miliarde și miliarde de dolari pentru producerea de armament în vederea deslănțuirii unui nou măcel mondial.

De 40 de ani se tot face în Statele Unite reclamă pentru centrala hidroelectrică Boulder-Dam, pe fluviul Colorado, dar de fapt nici până astăzi această stațiune nu funcționează cu întreaga sa capacitate. Nici nu le

1 V. I. Lenin, Opere, vol. XXVI, ed. a 3-a rusă, pag. 46—47.

trece prin minte capitaliștilor americani să se preocupe de folosirea pe scară largă a electricității, pentru ușurarea muncii oamenilor. Muncitorii îi costă pe capitaliști foarte puțin și pot fi oricând înlocuiți cu milioanele șomeri care cuturează străzile marilor orașe americane.

În schimb, electricitatea este folosită în vederea pregătirii unui nou război. Astfel, producția uneia din cele mai mari societăți de electricitate, „General Electric” este aproape în întregime trecută pe picior de război. Datorită comenzilor militare de milioane de dolari primite din partea statului, veniturile acestei societăți, care în 1950 ajunseseră la uriașă cifră de 119.000.000 de dolari, vor crește în 1951 cu mai mult de 70%.

Aceste fapte arată încă odată cât de dărză trebuie să fie lupta popoarelor împotriva imperialiștilor, care prin deslănțuirea unui nou război mondial, speră să subjuge întreaga omenire, și în primul rând statele care în frunte cu Uniunea Sovietică și cu ajutorul ei, au pornit să-și clădească o viață nouă, fericită.

Partidul clasei muncitoare din țara noastră, în frunte cu organizatorul luptei pentru electrificare. Țara noastră este o țară bogată. Aur, argint, fier, cărbune, țiței, pâine, mânt roditor — iată bogățiile care ar fi putut asigura un trai îndestulat tuturor oamenilor muncii.

Dar cine erau odinioară stăpânii minunatei noastre țări? Nu erau nici cei care scormoneau în fundurile pământului, nici cei care dădeau viață întinselor ogoare, nici cei care făureau cu munca și priceperea lor neaseamne multe bogății în fabrici și uzine. Peste țară domneau moșierii și capitaliștii. Ei se înhăitaseră cu moșierii și capitaliștii de peste hotare pentru a jefui mai bine averile țării. Din zori și până noaptea târziu oamenii asupriți și obidiți roboteau din greu, și din chinurile lor se umpleau buzunarele fără fund ale jecmănitorilor.

Țara noastră atât de bogată era scoasă la mezină de către moșieri și capitaliști, împărțită ca o pradă ieftină și ușoară între trusturile imperialiste hrănărețe, iar vrednicul ei popor, vândut ca rob. Imperialiștii se năpustiră

ca fiarele sălbatice asupra țării noastre, puseseră stăpânire pe economia națională, pe care o conduceau după bunul lor plac, și storceau fără milă toate averile noastre. Ei erau cei atotputernici, cei care pentru câțiva arginți cumpărau apele și câmpiile, fabricile și uzinele, muntii și pădurile, petrolul și cărbunile noastre.

Economia românească se afla în cea mai mare parte sub controlul capitaliștilor englezi și americani. Petrolul nostru era exploatat de societățile engleze „Astra Română”, „Steaua Română”, „Unirea” etc., de marile trusturi americane „Standard Oil Company of New Jersey”, „Vacum Oil Company”, precum și alte societăți petrolifere cu capital american, ca „Revoil”, „Globul” etc.

„Ford-Română”, mare întreprindere de montaj de automobile, „Industria română mecanică și chimică”, „Compania electrocontabilă Watson”, fabrica de parașute „Irvine” erau toate întreprinderi cu capital american, prin mijlocirea cărora imperialiștii Statelor Unite storceau beneficii uriașe.

Aceeași situație era și în industria noastră electrică, care deasemenea se afla aproape cu totul în mâinile capitaliștilor străini.

Industria noastră electrică ajunsesă să depindă mai ales de marile trusturi americano-franco-belgiene „Electrobel” și „Hydrofina”, care controlau uzinele electrice din principalele orașe ale țării.

Capitaliștii băștinași și străini n-au întreprins niciodată ceva în vederea dezvoltării industriei electrice din țara noastră. Dimpotrivă, ei au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a opri orice dezvoltare a electrificării, oricât de neînsemnată să fi fost ea, deoarece electrificarea țării ar fi micșorat uriașele profituri pe care capitaliștii le storceau de pe urma muncii poporului nostru.

Capitaliștii au dezvoltat în schimb industria de război, căci de pe urma ei realizau venituri uriașe.

Dar nu numai atât. Dezvoltarea industriei de război

era necesară planurilor lor mârşave de atacare a Uniunii Sovietice.

În vederea atingerii acestui scop, imperialismul s'a dat înlături dela nicio mârşăvie.

Imperialiştii americani şi englezi au împins Germania şi statele satelite ei, între care şi ţara noastră, împotriva Uniunii Sovietice, crezând că o vor putea înfrânge. Dar planurile mârşave ale imperialismului nu s'au îndeplinit. Popoarele sovietice le-au dat o lecţie bine meritată. Hozdele cotoptoare fasciste au fost alungate din Uniunea Sovietică, urmărite şi înfrânte în propriul lor bărlag, iar popoarele eliberate de sub jugul fascist de către neînvinsa Armată Sovietică au pornit, conduse de partidele lor comuniste şi muncitoreşti, să-şi clădească o viaţă nouă, liberă, fericită.

Ca să ne dăm seama de crunta înapoiere economică la care regimul burghez-moşieresc osândise ţara, este destul să aruncăm o privire pe harta ţării noastre aşa cum se prezenta ea pe vremea capitaliştilor. Ici şi colo în vreo două, trei puncte răzleţe, câteva centre industriale, cu fabrici învechite. În restul ţării, regiuni întregi ca Maramureşul şi Dobrogea, Oltenia şi Moldova, Ardealul de Sud-Est şi altele, lăncezeau aproape cu totul, fiind adevărate împărăţii ale înapoierii economice, ale celei mai crâncene mizerii.

Poporul nostru trăia sărac într-o ţară bogată. El zidea palate şi dormea în bordeie, ţesea haine călduroase şi tremura în zdrenţe, creştea cu trudă grâul şi se hrănea cu mălai încins, înălţa fabrici şi uzine şi era robul maşinilor, zidea şcoli şi universităţi pentru odraslele exploataţilor şi se zbătea în întunericul greu al neştiinţei de carte, construia spitale şi era prada bolilor de tot soiul.

Zi de zi se aduna amarul în inimile oamenilor mun-

cii din ţara noastră. Creştea răzvrătirea în inimile lor, şi nici lanţurile robiei, nici temniţele grele, nici gloanţele ucigăse ale burgheziei şi moşierimii nu puteau înnăbuşi lupta dărză dusă împotriva asupritorilor de către oamenii muncii, conduşi de comunişti.

După eliberarea ţării noastre de sub jugul fascist de către Armata Sovietică, sub conducerea partidului, poporul nostru muncitor izgoni pe moşieri din conace, răsturnă pentru totdeauna puterea regelui, cel mai mare moşier şi capitalist, alungă pe capitalişti din cele mai multe şi mai însemnate fabrici şi uzine.

Stăpân în ţara sa, poporul nostru muncitor, condus de partid şi însuflit de un înflăcărat patriotism, începu să-şi gospodărească în chip planificat economia naţională. După ce înfrânse greutăţile pricinuite de pustiirile războiului, de sabotajul duşmanului de clasă, el dovedi că poate gospodări ţara fără burghezie, împotriva burgheziei şi mai bine decât burghezia. În numai doi ani el a făcut ordine în întreprinderi şi a mărit producţia industrială cu 200%, adică mai mult decât crescuse ea într'un sfert de veac sub capitalişti.

Dar aceasta a fost numai începutul. Sub steagul de luptă al partidului, poporul nostru muncitor va înălţa Patria tot mai sus pe culmile orânduirii fericite, în care nu mai există exploatare şi exploataţi, asupritori şi asupriţi, pe culmile socialismului.

Construcţia noastră socialistă cere însă fără răgaz ca ţara să fie electrificată.

„De pe acum industria noastră suferă gâtuirii din cauza lipsei de energie electrică. Fiecare pas înainte în dezvoltarea industriei noastre socialiste şi în mecanizarea agriculturii este frânat de lipsa de energie electrică”

— a spus tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej în raportul său asupra planului de electrificare. Avem nevoie de multă

energie electrică, de această uriașă putere care să izburnească în cele mai îndepărtate colțuri ale țării, care să fie seva unei adevărate ridicări a nivelului industrial și cultural al Patriei. Avem nevoie de milioane de kilowati care să pună în mișcare motoarele din fabrici, de milioane și milioane de cai-putere care să mâne locomotivele, să ușureze munca oamenilor, să aducă lumină în casele lor. Datorită electrificării, vom putea înmulți și dezvolta întreprinderile noastre. Din fundurile pământului vom scoate în fiecare an milioane de tone de țitei, milioane de tone de cărbuni, sute de mii de tone de fontă, de oțel, de aramă, de fier, de plumb și de zinc. Vom face să crească mândre fabrici și combine noi, moderne, vom făuri mii și mii de tractoare, combine, strunguri, motoare electrice.

Cu ajutorul electrificării și al irigațiilor vom redă agriculturii sute de mii de hectare, vom pune în mișcare tractoare, batoze și alte mașini agricole, sporind astfel rodnicia plaiurilor noastre. Cu ajutorul scânteii electrice vom înlesni și mai mult dezvoltarea culturii socialiste.

Ce prevede planul de electrificare a țării. Mărețul nostru plan de electrificare prevede instalarea unor noi centrale electrice, având o putere de peste 2.000.000 kilowati. În numai 10 ani vom instala aproape de trei ori mai multă putere electrică decât a instalat burghezia în cei peste 60 de ani ai sângeroasei ei stăpâniri. Energia electrică va deveni în scurt timp tovarășul nostru de luptă pentru construirea socialismului, pentru făurirea unei vieți îmbelșugate.

Câte nu se pot face cu ajutorul electrificării? Cu un singur kilowat-oră, folosindu-se diferite mașini electrice, se pot treiera 100 kg. de grâne sau se pot selecționa 1.000 kg. de grâne, se pot toca 500 kg. de paie, 100 kg. de nutreț, se pot mulge 40 de vaci, se pot bate 35 kg. de cânepă, se poate alimenta 10 ore un aparat de radio, se pot cloci electric 10 ouă, se pot ara electric 200 m.p. sau se poate rula timp de o oră un film cinematografic. De-

asemenea se poate fie pompa 360 de litri de apă la 5 m. înălțime, fie lumina o locuință cu 3 camere timp de 3 zile, fie țesăla 22 de cai, fie tunde 500 de oi, fie țese 10 metri de pânză de bumbac sau extrage 42 kg. de zahăr! Pentru fiecare din aceste munci, mașina electrică respectivă consumă numai un singur kilowat-oră. Dar să ne gândim câte nu se vor putea face cu o putere totală instalată de 2.600.000 de kw., putere care va produce anual 7 miliarde kw-oră, putere pe care o vom avea după ce vom fi îndeplinit planul de electrificare!

Dar pentru ca să producem energia electrică în cantități mari, este necesar să construim o serie întreagă de uzine electrice, denumite centrale electrice. Unele centrale electrice pot fi mănate cu ajutorul „cărbonului alb”, adică folosind energia apelor. Acestea sunt hidrocentralele. Planul de electrificare prevede în primele două planuri cincinale construirea a 24 de hidrocentrale mari, cu o putere instalată de 760.000 kw. În 1960 puterea centralilor hidroelectrice va reprezenta 33,4% din totalul puterii electrice instalate în țară. Scopul nostru este să avem cât mai multe hidrocentrale, pentru că ele folosesc apa, pe care o avem în cantități mari și care nu costă nimic.

Alte centrale electrice folosesc energia termică (căldura). Acestea sunt termocentralele. În cadrul planului de electrificare vom construi 13 centrale termoelectrice noi, cu o putere instalată de 1.000.000 kw.

Construcții de asemenea proporții nu a cunoscut și nu a putut cunoaște niciodată istoria țării noastre. Pe drept cuvânt șantierele hidrocentralilor și termocentralilor se pot numi șantiere ale socialismului. Cu ajutorul lor pornim să clădim o viață nouă, în care ridicarea permanentă a nivelului de trai, material și cultural, al celor ce muncesc este preocuparea de căpetenie.

Planul de electrificare acordă o deosebită atenție electrificării satelor. Jumătate din numărul satelor care vor fi electrificate în viitorii cinci ani vor folosi energia electrică furnizată de microcentrale. Acestea sunt uzine elec-

trice mici, care funcționează fie cu ajutorul apei, fie cu ajutorul combustibililor. Micile cursuri de apă se pot utiliza ușor prin construcții ușoare, făcute cu materiale locale, se găsesc la fața locului, de obicei lemn, sau în multe cazuri chiar prin stăvilarele existente la morile cu apă. De multe ori și turbina se poate construi din lemn, fiind astfel instalată. S'a socotit că din toate răsurile mici ale țării noastre se poate obține prin microcentrale o putere totală instalată de circa 500.000 kw.

Principala lucrare a planului de electrificare o constituie hidrocentrala „V. I. Lenin”, dela Stejar, pe Bistrița. Această hidrocentrală, mândria țării noastre, va produce 430.000.000 kilowați-oră pe an; ea va ridica industria agriculturii Moldovei, lăsând în paragină de către regimurile burghezo-moșierești, aducând belșug și bunăstare oamenilor muncii.

În apropiere de Focșani, la Filipeștii de Pădure, Doicești se vor înălța semețe termocentrale electrice, a căror energie electrică se va revărsa către sondele și instalațiile de prelucrare a petrolului din Valea Prahovei din regiunea Argeș și va asigura totodată și curentul electric necesar Capitalei.

Apele vijelioase ale Ialomiței vor alimenta trei hidrocentrale: cea dela Bolboci, Dobrești și Moroieni.

Lângă Petroșani, pe Valea Jiului, constructorii socialismului vor înălța o nouă termocentrală. Această termocentrală, împreună cu termocentrala dela Vălișoara și hidrocentralele de pe Râul-Mare, va ridica la o viață din care în ce mai îmbelsugată regiunea minieră din Valea Jiului va alimenta uzinele Hunedoara, Reșița și Oțelul Roșu. Datorită electrificării produse, pe ogoarele colectivizatorilor din Banat și Sud-Vestul Transilvaniei vor apărea combinate electrice, satele lor se vor bucura de toate roadele electrificării.

Ridicate din grija partidului, prin munca neobosită a oamenilor muncii, aceste minunate construcții ale socialismului vor vorbi despre puterea creatoare a regimului de democrație populară.

Roadele întrebuințării energiei electrice în industrie.

Energia electrică este mai bună decât oricare alta, pentru că ea se poate ușor transforma în alte forme de energie și poate fi lesne transportată la distanțe mari. De asemenea energia electrică este forța cea mai economică și ea se poate folosi atât în industrie cât și în agricultură.

Un exemplu grăitor ne arată câtă economie de muncă și de bani aduce energia electrică. Uzina hidroelectrică de pe râul Volhov alimentă Leningradul cu 240.000.000 kw-oră. Să presupunem o clipă că energia necesară fabricilor și uzinelor din Leningrad nu s'ar fi produs cu ajutorul electrificării, ci cu ajutorul mașinilor cu aburi. Atunci la Leningrad ar fi trebuit aduse în fiecare an 240.000 de tone de cărbune. Numai pentru transportul lor ar fi fost nevoie de 15.000 de vagoane și 300 de locomotive. Dar, firește, cărbunii n'ar fi căzut din cer. Pentru extragerea lor ar fi trebuit folosiți mii și mii de muncitori, ar fi trebuit cheltuite milioane de ruble. Energia electrică înlocuiește însă cu succes aburul, și este mult mai ieftină.

În industrie, electricitatea aduce mari prefaceri. Ea permite mecanizarea proceselor de producție, înlocuirea muncii manuale prin mașini.

În uzinele de automobile „Stalin”, un grup de 16 mașini-unelte sunt așezate pe o distanță de 16 metri și sunt conduse de un singur om. La uzina „Azovstal” există cel mai mare laminor din Uniunea Sovietică. Numeroase motoare electrice pun în mișcare mașinăriile acestui uriaș și complicat organism de oțel. Un singur muncitor, mereu atent la semnalele electrice, supraveghează și potrivește activitatea automată a acestei uriașe mașini.

La turnătoria fabricii de automobile din Minsk, electricitatea a ajutat la mecanizarea celor mai complicate procese, dela încărcarea cuptoarelor până la turnarea formelor.

Un exemplu strălucit și care ilustrează în mod grăitor marile avantaje ale folosirii electrificării în industrie îl constituie construirea în Uniunea Sovietică a unei întreprinderi complet electrificate. De curând ziarul

„Pravda” a anunțat că uzinele de construcții de mașini și unelte din Moscova au terminat construcția unei uzine automate și au predat-o Ministerului Industriei de automobile și tractoare. În această uzină, prima de acest fel din lume, toate procesele de producție — dela încărcarea materiei prime și până la împachetarea produselor fabricate — sunt automatizate cu ajutorul mașinilor electrice.

Cum arată această uzină automată? Pe dinafară zidurile înalte ale uzinei au o culoare plăcută; oricât le-ai cerceta nu le-ai vedea înnegrite de fum. Înăuntru uzina seacă mână cu un laborator; atelierele sunt spațioase, luminoase și curate. Nu auzi niciun zgomet, care să tulbure liniștea și curăța. Pe lângă mașini sunt doar câțiva oameni, îmbrăcați în salopete curate: sunt mecanici care le supraveghează mersul. Mașinile îndeplinesc singure toate operațiunile; și atunci când piesele au fost confecționate, ele sunt luate în primire... tot de o mașină. Și așa piesa merge din operațiune în operațiune, în mod automat, fără să intervină mâna omului. La sfârșit, după ce procesul de fabricare s-a terminat, înaintea mașinii de împachetat, piesa este luată în primire de cel mai „deștept” aparat dintre toate cele care există în această uzină minunată. E un „judecător” foarte sever. El controlează cu atenție greșelile posibile și așează după mărime pistoanele de automobil care se fabrică aci. Această uzină automată este una din minunile electricității. Din aceste câteva exemple ne putem ușor da seama cât de mare este puterea electricității și ce foloase uriașe aduce ea omului muncitor din industrie.

Energia electrică face posibilă electricizarea căilor ferate, care va aduce foloase neînchipuit de mari, îmbunătățind simțitor condițiile de muncă ale căferiștilor.

Cum va arăta munca lor viitoare, aceasta o putem vedea și astăzi pe linia București-Ploiești.

În majoritatea stațiilor, semnalizările și instalațiile de îndrumare a trenurilor au fost electrificate de curând. Nu mai vezi oameni mergând pe linie înaintea trenurilor și agitănd lampa cu petrol, care răspândește o lumină palidă, abia vizibilă. Locul lămpilor cu petrol, lo-

cul luminii plăpânde l-au luat strălucitoare faruri, care-și poartă lumina lor puternică, orbitoare, până hăt departe. Să ne oprim acum o clipă și în cabina de comandă. Aici se află un singur om, așezat în fața unui ecran luminos; el dirijează întreaga circulație în stație. Acum face o mișcare, întoarce un singur buton; afară un ac se schimbă automat, făcând drumul liber.

Pe măsura electrificării țării noastre, multe din minunile electricității se vor înfăptui și la noi.

Să ne închipuim o hală a unei uzine moderne, așa cum vom construi multe de-a-lungul primului cincinal și al celor viitoare. În jurul unui cuptor nu prea mare se află câțiva muncitori, îmbrăcați în halate albe. Ei se află în fața unui cuptor electric de înaltă frecvență. În acest cuptor poți căli într-o singură secundă orice piesă, fără să te murdărești și fără să depui vreun efort fizic. Cuptorul încălzește și răcește automat piesa. Sistemul acesta modern, întrebuințat pe scară largă în Uniunea Sovietică, va fi aplicat și la noi, ușurând munca oțelurilor, a fierarilor, a muncitorilor din industria cauciucului, a lemnului, a materialelor plastice etc.

Grea e munca minerilor! Capitaliștii nu s'au îngrijit de mecanizarea minelor; ei condamnavă pe miner la o muncă de rob, care-l vlăguia și îi storcea toate puterile. Abia în anii regimului de democrație populară, datorită ajutorului frătesc al Uniunii Sovietice, a început mecanizarea minelor. Mai sunt însă locuri unde n'a pătruns încă mecanizarea. În unele părți minerul sapă cărbunele cu piconul; încărcarea în vagonet se face cu mâna sau cu lopata. Transportul cărbunelui în mină se face în condiții foarte grele. Pe distanțe de kilometri întregi, minierii împing vagonetele cu mâna.

Electricizarea va prefice și minele noastre. Cum vor arăta ele atunci, cum va fi munca minerului?

Nu vom întâlni mulți oameni în minele noastre mecanizate. Nu vom mai întâlni vagonetari opintindu-se cu umărul în pereții de fier ai vagonetului, nici lampagii luminând cu slabe licăriri galeriile întunecate, și nici în-

cărcători repetând mereu, de ani și ani de zile, aceeași mișcare istovitoare. Nici mina nu va mai fi de recunoscute. Galerile vor fi curate, luminate ca ziua. Nici nu va veni să crezi că te afli la zeci de metri sub pământ. Crațerele, gemând sub încărcătura grea de cărbune strălucitor, vor fugi ca niște pâraie de metal de-a-lungul galeriilor; trenuri electrice vor ieși din galerii, scoțând la suprafață milioane de tone de cărbune, de „pâine“ pentru industrie. Pe miner nu-l vom mai recunoaște; el se va schimba cel mai mult. Nu va mai avea nici săpini, nici târnăcop; mulți, foarte mulți nu vor mai avea nici pickhammere. Ei vor mânui mașini automate, vor supraveghea nenumărate indicatoare și manivele, vor face socotele și calcule. În mină vor funcționa și combine electrice, cu ajutorul cărora un miner va putea da în fiecare lună 15.000 de tone, în loc de 50—60, câte dădea înainte. Traiul lui va deveni mai bun.

Dar uzinele metalurgice, cum vor arăta ele atunci când electricitatea va îndestula nevoile industriei?

Să poposim o clipă într-una din ele. În hala de mașini automate vom zări un uriaș tablou de comandă. Într'un colț al sălii apare la fiecare trei minute câte un bloc de motor în stare brută, sosit dela turnătorie. E împinș de o mână nevăzută pe o bandă rulantă și dispare în gura unei mașini uriașe. Aceasta este linia de mașini automate, care lucrează fără a avea nevoie de ajutorul direct al omului și este una din nenumăratele roade ale aplicării electricității în industrie. Astfel, de-a-lungul unui drum de aproape 20 de metri, 224 de instrumente diferite iau parte unul după altul la prelucrarea blocului de motor. Un singur om, aflat la tabloul de comandă, conduce întregul organism.

Multe schimbări aduce electricitatea și în muncă constructorilor. Energia electrică dă posibilitatea să se construiască clădiri uriașe într'un timp neobișnuit de scurt. Există mașini de construit puse în mișcare de 6 motoare și mânuite de două persoane: zidarul și mecanicul combinat. Cu ajutorul acestei combine, un zidar poate zidi

într'un schimb 15.000 de cărămizi, în loc de 1.000 — norma obișnuită de muncă.

Roadele întrebunțării energiei electrice în agricultură. Și în agricultură electricitatea deschide drum larg muncii mecanizate, ceea ce va duce la o uriașă creștere a producției, creștere fără de care nu poate fi închipuită o viață înfloritoare, o viață îmbelșugată în satele noastre.

Transformarea socialistă a agriculturii, sarcină strâns legată de lupta pentru industrializarea socialistă a țării, va fi mult ușurată cu ajutorul electrificării. Sarcina dată anul trecut de partid și de guvern în vederea electrificării ariilor în campania de treierii, și înăptuită de muncitori cu ajutorul țărănimii muncitoare, este doar un început, o mică dovadă a foloaselor pe care electrificarea le poate aduce agriculturii.

Agricultura sovietică constituie o dovadă strălucită a foloaselor pe care le aduce întrebunțarea electricității în agricultură pe scară largă. În colhozurile Uniunii Sovietice electricitatea a devenit o tovarășă bună și de ne despărțit a țaranului colhoznic. Colhoznicii sovietici folosesc puterea electricității produse în centralele lor electrice nu numai la luminatul străzilor și caselor, nu numai la punerea în mișcare a mașinilor din atelierele lor, dar și la cele mai diferite munci agricole, eliberând pe om de sub povara muncilor celor mai grele, făcând munca lui mai spornică. Folosirea electricității a dus la o însemnată creștere a producției agricole. Statul Sovietic capătă în plus cantități uriașe de produse agricole, ca: grâne, legume, fructe, plante textile, animale, ceea ce face să crească necontenit bunăstarea poporului sovietic.

Aceste roade ale folosirii electricității în agricultură explică hotărârile luate de Guvernul Sovietic în vederea unei cât mai rapide electrificări a muncilor agricole. Potrivit acestor hotărâri, până la sfârșitul anului 1950 au fost electrificate toate S.M.T.-urile, sovhozurile și stațiunile experimentale, iar numărul colhozurilor care se bucură de binefacerile curentului electric s'a ridicat la 70.000.

Una din formele cele mai răspândite de folosire a electricității pe întinsele culturi de cereale ale colhozurilor și sovhozurilor sovietice este aratul și treieratul electric. Tractorul electric trage cu ușurință un plug și mai multe brăzdare, care ară deodată o fâșie lată de doi metri. Arătura făcută cu tractorul electric este de două ori mai ieftină decât cea făcută cu tractorul obișnuit.

Pentru fiecare hectar arat cu ajutorul tractorului electric se realizează o economie de 20 kg. de combustibil și se cruță o mare cantitate de ulei. Deasemeni se reduce numărul oamenilor întrebuințați pentru aratul cu ajutorul tractorului de tip obișnuit.

Foloasele dobândite prin întrebuințarea electricității în munca de treier sunt, deasemenea, foarte mari. În afară de faptul că se muncește mai repede, pierderea de grâu în treieratul electric este de 3—4 ori mai mică decât la treieratul cu caii și de 2 ori mai mică decât la treieratul cu ajutorul motorului de tractor sau alte mijloace mecanizate.

Folosirea tractorului electric ușurează mult condițiile de muncă. Deasemenea numărul brațelor de muncă care alcătuiesc brigada de treier se reduce la jumătate. Se obține, deasemenea, o reducere simțitoare a cheltuielilor prin economisirea combustibilului și uleiului, prin înlocuirea lor de către curentul electric, care este mult mai ieftin.

Electricitatea este, deasemenea, întrebuințată în muncile de trier, de selecționare a cerealelor, la vânturători, la mașinile de curățare a cerealelor, la instalațiile pentru uscarea grânelor. Peste tot practica a dovedit că în urma utilizării electricității productivitatea muncii a crescut de două și de trei ori.

Rezultate frumoase obțin colhozurile și sovhozurile prin folosirea electricității pentru irigarea ogoarelor, precum și în instalațiile pentru producerea ploi artificiale.

Succese deosebit de importante sunt obținute în Uniunea Sovietică prin folosirea electricității în vederea ridi-

cării productivității muncii în domeniul creșterii vitelor și păsărilor.

Colhoznicii nu se mulțumesc numai cu faptul că fermele și staulele de vite sunt luminate electric. În nenumărate colhozuri există instalații electrice pentru pregătirea furajelor, tăierea paielor, tăierea și spălarea rădăcinilor, adăpătoare automate, mulgătoare electrice, tunel electric al oilor etc.

Mințile neobosite ale specialiștilor și tehnicienilor sovietici găsesc mereu noi și noi forme de folosire a electricității în munca agricolă. Aplicarea acestor metode face să se desvolte necontenit satul colhoznic, face ca deosebirea dintre sat și oraș să fie din ce în ce mai mică.

Pe acest drum, croit de țărănimea celui mai înaintat popor al lumii, merge țărănimea muncitoare din țara noastră, călăuzită de clasa muncitoare în frunte cu partidul ei.

Rolul energiei electrice în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii. Uriașele succese dobândite prin întrebuințarea energiei electrice în industrie și în agricultură fac să apară limpede rolul important pe care îl are electricitatea în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

Folosirea energiei electrice duce — după cum am văzut — la o însemnată ridicare a productivității muncii. Aceasta înseamnă că înfăptuirea planului de electrificare a țării va face ca industria noastră socialistă să poată da tot mai multe produse industriale, ca țărănimea muncitoare să poată smulge pământului roade tot mai bogate. Belșugul de produse industriale și agricole va duce la creșterea schimbului de mărfuri dintre sat și oraș, la necontenită ridicare a nivelului de trai al muncitorilor din fabrici și al țăranilor muncitori de pe ogoare, la o și mai puternică înfrățire a lor.

Îmbunătățirea condițiilor lor de trai în urma electrificării o vor simți puternic, în viața lor de toate zilele, atât muncitorul cât și țăranul muncitor.

Electrificarea va însemna în primul rând lumină în

căminele în care până mai deunăzi domnea bezna, va însemna lumină pe toate străzile orașelor, lumină la sate.

Astăzi, din cele 13.000 de sate ale Republicii Populare Române, sunt electrificate numai vreo 450! Până în 1956 vor fi electrificate 2.000 de sate!

Tot în cursul primului plan cincinal vor fi alimentate cu energie electrică S.M.T.-urile, gospodăriile agricole de stat și gospodăriile agricole colective.

Electrificarea va juca un rol de seamă în ridicarea nivelului cultural al maselor muncitoare.

Căminele culturale, bibliotecile, cluburile, iluminatul electric, vor îmbia și mai mult pe oamenii muncii spre aceste centre de cultură.

Datorită electrificării, va crește numărul aparatelor de radio, va spori numărul cinematografelor, care vor pătrunde până în satele cele mai îndepărtate. Aceste puternice mijloace de cultură vor fi astfel puse tot mai mult la îndemâna oamenilor muncii, vor ajuta tot mai mult la transformarea culturii într'un bun al întregului popor.

Electrificarea va contribui, deasemenea, la ocrotirea sănătății celor ce muncesc. Toate dispensarele și casele de sănătate vor fi înzestrate cu electricitate.

În casele oamenilor electricitatea va ușura simțitor munca gospodinelor. Prin introducerea pe scară largă a aparatelor electrice, ca, de pildă, a mașinilor electrice de gătit, de călcat, a radiatoarelor, a frigiderelor, a aspiratoarelor de praf electrice și a multor altora, munca casnică va fi mai puțin oboseitoare, mai rapidă și mai curată. Electricitatea va pune la îndemâna oamenilor muncii foloasele tehnici moderne, făcându-le viața mai ușoară, mai plăcută.

Înfăptuirea planului de electrificare va aduce, deci oamenilor muncii dela orașe și sate bunăstarea, lumina cultura, le va aduce o viață nouă.

Planul de folosire a apelor. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat că unul din obiectivele electrificării țării îl constituie folosirea cursurilor de apă pentru irigarea regiunilor secetoase, pentru prevenirea inundațiilor, pentru apărarea de inundații a terenurilor astăzi inundabile.

Economia noastră națională suferă pagube mari datorită faptului că o parte însemnată din suprafața agricolă a țării este bântuită ani de-a rândul de secetă. În anii secetoși țărani muncitori din aceste regiuni culeg o recoltă de 5 ori mai mică la grâu și de 7 ori mai mică la porumb decât în anii agricoli buni.

Un mijloc însemnat de luptă împotriva secetei îl constituie irigarea pământurilor, umezirea artificială a terenurilor. Sporul de recoltă care se obține prin irigare este foarte însemnat; țărani muncitori care au irigat în 1950 culturile de bumbac au obținut un spor de peste 250%.

Până în prezent, în țara noastră s'au irigat 50.000 ha., ceea ce reprezintă foarte puțin, ținând seama de faptul că suprafața totală a terenurilor agricole bântuite de secetă cuprinde cam 2.700.000 ha.

Regimul de democrație populară nu se poate mulțumi cu cele 50.000 ha. irigate până acum. Urmând exemplul măreț al Uniunii Sovietice, țara noastră merge spre mari realizări. Înfăptuirea planului de electrificare a țării va pune capăt în mare măsură și secetei, care a bântuit ani de-a rândul țara noastră.

Rezervele mari de apă care se vor aduna în spatele uriașelor baraje ale hidrocentralelor vor asigura irigarea unei suprafețe de 1.200.000 ha., ceea ce reprezintă aproape jumătate din suprafața bântuită de secetă.

Baraje și lacuri de acumulare vor fi create în primul rând pe cursurile principale de ape, ca: barajul dela Izvorul Muntelui, pe Bistrița; Tunel, pe Argeș; Bolboci, pe Ialomița; Vidra, pe Lotru; Prisaca Dornei, pe Moldova, și altele pe Olt, Dâmbovița, Buzău, Putna, Someș, Mureș etc. Numai barajul dela Izvorul Muntelui și lacul de acumulare legat de hidrocentrala „V. I. Lenin” de pe Bistrița va îngădui irigarea unei suprafețe de circa 300.000 ha. de pământ din Sudul Moldovei și Nordul Bărăganului.

În alte regiuni, cum e, de pildă, regiunea din apropierea Dunării, apa necesară pentru irigare va fi pompată din Dunăre cu ajutorul electricității. În acest mod se vor iriga aproape 500.000 ha.

Prezum a arătat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, producția agricolă pe care o vom obține în plus prin irigațiile celor 1.200.000 ha. va fi de aproximativ 240.000 de vagoane cereale anual, ceea ce reprezintă o importantă bogăție națională.

Revărsările apelor, cauzate de ploile prea mari în anumite ani și în anumite anotimpuri, produc mari inundații distrugând recoltele și producând mari pagube țărănilor muncitoare.

Astfel, în Muntenia și Moldova, în anumite perioade ale anului, 890.000 ha. sunt de obicei inundate. Socotim și pământurile inundate de apele Dunării, suprafața inundabilă din țara noastră se ridică la 1.900.000 ha. Înălțarea inundațiilor este cu puțință prin construirea de baraje care să oprească apele umflate ale râurilor în așa numitele lacuri de acumulare.

Apa adunată în aceste bazine uriașe este folosită pentru producerea energiei electrice și pentru irigarea pământurilor în timpul când ploile sunt slabe și rare.

În acest fel vor fi redată agriculturii sute de mii de hectare care până acum nu au fost folosite din cauza inundațiilor și în același timp se va asigura apa necesară în grânilor în timp de secetă.

Dela Calafat și până la vărsarea în mare, Dunărea prezintă o regiune inundabilă, care împreună cu Delta cuprinde o suprafață de 970.000 ha. Pe această întindere imensă, care până acum nu a fost folosită din cauza inundațiilor, electricitatea va crea un uriaș izvor de bogății. Aparatul de inundații prin îndiguiri, ogoarele din luncile Dunării vor rodi în anii de după electricitate, revărsându-se belșug de grâne în toată țara.

Prin irigarea acestei regiuni cu ajutorul electricității se vor cultiva pe suprafețe întinse plante necesare dezvoltării economiei noastre, ca: bumbacul, sfecla de zahăr, orezul, legume, pomi fructiferi etc.

Datorită lucrărilor de electricitate, 540.000 ha. din lunca Dunării vor fi puse deasemenea în valoare, obținându-se recolte excepționale.

Iată deci problema folosirii apelor, care face parte din planul de electrificare a țării, are o importanță covârșitoare pentru ridicarea economică a țării. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a subliniat acest lucru în raportul făcut la ședința plenară a C.C. al P.M.R.:

„Datorită rolului important al apei în agricultură, în determinarea climei și în producerea energiei necesare electrificării, stăpânirea și folosirea apelor noastre constituie una din problemele de bază ale construcției socialiste”.

Lupta pentru înfăptuirea planului de electrificare, luptă pentru pace și socialism. Chemarea partidului la luptă pentru electrificarea țării a găsit un puternic răspuns în inima fiecărui om al muncii, îndemnându-l să-și dovedească prin fapte dragostea lui de Patrie.

De pe acum oamenii muncii de pe șantierele electrificării au obținut însemnate succese.

Pe șantierul hidrocentralei „V. I. Lenin”, Bicaz, s’au construit drumuri, s’au organizat mijloace de transport, s’au pus la punct magazinele de materiale și barăcile pentru cazarea muncitorilor și funcționarilor. S’au construit un pod nou peste Bistrița, necesar lucrărilor de pe șantierele centralei, și altele. Au început deasemenea lucrările pentru spargerea tunelului, lung de 5 km., care va străbate muntele dela lacul de acumulare la uzină.

Entuziasmul cu care oamenii muncii construiesc marile construcții ale planului de electrificare se manifestă peste tot, pe toate șantierele. Astfel lucrările barajului și hidrocentralei dela Văluigă sunt terminate în cea mai mare parte. S’au înălțat clădirea hidrocentralei și s’au terminat majoritatea construcțiilor. Apele Bârzavei, silite să treacă prin trei conducte, dau zeci de mii de kilowați uzinelor „Sovrommetal”-Reșița și împrejurimilor.

Muncitorii și tehnicienii uzinelor „Sovromchim”-Ucea, Făgăraș, au terminat instalarea cazanului de forță necesar

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 430—431.

uzinei termoelectrice pe care o construiesc. A fost pusă în funcțiune o nouă uzină electrică, cu un generator de 11 kw., în comuna Iacobi, raionul Vatra Dornei, uzină care creează mari posibilități în electrificarea comunei și minei Iacobi.

Acestea sunt doar o mică parte din realizările de până acum. Pe lângă ele se pot da numeroase alte exemple, cum ar fi uzina termoelectrică Ovidiu, intrată în funcțiune în anul 1950.

Succese însemnate au obținut și fabricile noastre care produc materiale, aparate și mașini de care este nevoie pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute în planul de electrificare.

În ceea ce privește agricultura au fost electrificate și acum numeroase comune, stațiuni de mașini și tractoare, gospodării agricole de stat și gospodării agricole colective. Tot mai multe realizări transpun astfel în viață mărețul plan de electrificare a țării noastre.

Călăuzindu-se după minunatele realizări ale poporului sovietic, planul de electrificare dovedește că partidul nostru și-a însușit și aplică în mod creator învățătură leninist-stalinistă despre rolul hotărîtor al electricității în construirea socialismului.

Planul de electrificare reprezintă o armă puternică pusă de partid în mîna oamenilor muncii în lupta lor pentru lichidarea înapoierii moștenite de la capitaliști, pentru construirea unei vieți noi, tot mai fericite, a poporului muncitor, pentru înflorirea din ce în ce mai mare a Patriei noastre.

Planul de electrificare este o dovadă vie a voinței de pace a poporului nostru muncitor și oglindește totodată forța statului de democrație populară.

Planul de electrificare și de folosire a apelor face parte din programul partidului nostru și deaceia el este

cauza sfîntă a fiecărui comunist. Membrii de partid trebuie să fie purtătorii steagului luptei pentru electrificarea Patriei noastre. Ei trebuie să popularizeze scopurile urmărite de planul de electrificare și să aprindă în sufletele tuturor oamenilor muncii voința patriotică de a-l duce la bun sfîrșit.

Lupta pentru industrializarea socialistă a țării noastre, pentru îndeplinirea planului cincinal și a planului de electrificare, va cere din partea tuturor oamenilor muncii din țara noastră o muncă încordată. Această luptă de mare însemnătate pentru poporul nostru are și o mare însemnătate internațională, contribuind la întărirea lagărului păcii, arătând încă o dată că lupta pentru socialism este strîns legată de lupta pentru pace.

Dușmanii poporului din țară — capitaliștii, moșierii expropriați, chiaburii — și cei de peste hotare — imperia-liștii, în frunte cu cei americani — vor încerca fără îndoială să pună piedici în drumul realizării planului cincinal și planului de electrificare, în drumul industrializării țării și colectivizării agriculturii. Dar ei nu vor reuși să stăvilească mișcarea victorioasă spre socialism a poporului muncitor.

Sub conducerea partidului, prin îndeplinirea planului cincinal și a planului de electrificare, oamenii muncii din țara noastră vor da o nouă și puternică lovitură celor care vor să semene moartea, vor contribui la întărirea lagărului păcii, al vieții, al viitorului.

**INTĂRIREA ALIANȚEI CLASEI MUNCITOARE ȘI
ȚĂRÂNIMEA MUNCITOARE. LUPȚA PENTRU CON-
STRUIREA SOCIALISMULUI LA SATE. REZOLUȚIA
C.C. AL P.M.R. DIN 3—5 MARTIE 1949**

I. LINIA TRASATĂ DE PLENARA C.C. AL P.M.R.
DIN 3—5 MARTIE 1949

Insemnătatea ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 3—5 Martie 1949. Istorică ședință plenară a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 3—5 Martie 1949 a înarmat clasa muncitoare și țărâtimea muncitoare din țara noastră cu hotărâri de cea mai mare importanță în lupta pentru construirea socialismului.

Reportul făcut de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în fața ședinței plenare a Comitetului Central și rezoluția acestei ședințe plenare au trasat sarcinile partidului nostru în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărâtimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii.

Aceste documente ale partidului nostru își păstrează neștirbită marea lor însemnătate, luminând calea eliberării țărânimii muncitoare de sub jugul exploatării chiaburii, calea construirii socialismului în satele țării noastre.

Reportul tovarășului Gheorghiu-Dej și Rezoluția ședinței plenare din 3—5 Martie 1949 subliniază puternic necesitatea transformării socialiste a agriculturii, arătând că socialismul nu poate fi construit numai la oraș, că opera de construire a socialismului în țara noastră — ca și ori-

unde — nu se poate rezema pe două temelii atât de diferite cum sunt industria socialistă, care dezvoltă socialismul, și mica producție agricolă, care, după cum a arătat Lenin, dă naștere neconținut capitalismului.

Însăși dezvoltarea continuă a industriei socialiste este împiedicată de fărâmițarea agriculturii individuale, căci industria nu poate crește fără a primi cantități sporite de hrană pentru numărul mereu mai mare de muncitori, fără a primi cantități sporite de materii prime pentru moliile fabricii și uzine, fără existența și dezvoltarea unei piețe interne pentru plasarea produselor industriale. Or, agricultura pe mici petece de pământ, cu mijloace învătate, cu o slabă productivitate, nu poate ține pasul acestor cerințe. De aci necesitatea arzătoare de a se trece la marea gospodărie agricolă, în stare să folosească tractoarele și alte mașini agricole, metodele agrotehnice înaintate etc., în stare astfel să dea recolte tot mai îmbelșugate, să asigure o producție tot mai mare de produse agricole.

Analizând în mod științific starea agriculturii noastre, tovarășul Gheorghiu-Dej arată că, oricât s'ar îmbunătăți situația țăranului sărac și mijlocul datorită ajutorului primit din partea statului, totuși țăranul sărac și mijlocul nu se vor putea izbăvi de sărăcie și de nevoi, nu vor putea dobândi un trai mai bun atâtă vreme cât vor rămâne în micile lor gospodării individuale.

Cultivarea pământului cu unelte primitive, fărâmițarea lui în zeci de parcele, răspândite pe distanțe mari, în locuri diferite; menținerea haturilor (răzoarelor), datorită cărora o parte din pământ rămâne necultivat; însămânțarea pământului ani de-a-rândul cu aceleași plante, care astfel îl secătuesc; existența chiaburului, care găsește prilejul de îmbogățire din orice nevoie și suferință a țăranului nevoiaș — toate acestea sunt fapte care ne arată că prin menținerea micii gospodării țărănești nu este cu putință să se construiască o viață mai bună și fericită pentru țărâtimea muncitoare.

Dealtminteri, cercetarea agriculturii în țările capitaliste ne arată că soarta țărânimii muncitoare sub ca-

pitalism este mizeria, robia și neștiința. În Statele Unite spre exemplu, în fiecare an o parte din fermieri rămân fără pământ. Acum o sută de ani, în Statele Unite fiecare fermier își avea petecul său de pământ. În 1940, 42 din acești fermieri își pierduseră pământurile. Neputând face față concurenței fermelor capitaliste mari, micii fermieri sărăcesc și se ruinează. Din 1935 până în 1945, Statele Unite au fost ruinați și au rămas fără pământ mii de țărani. În epoca de după război, ruinarea și sărăcirea fermierilor mici și mijlocii se adâncesc tot mai mult.

Lenin ne-a învățat că mica gospodărie țărănească este în stare să asigure ridicarea agriculturii și nici nu pune capăt stării de înapoiere și sărăciei. Cu mica gospodărie — spunea Lenin — nu vom putea scăpa de mizerie. Lenin a arătat nevoia de a se trece la marea agricultură, la agricultura colectivizată. Tovarășul Stalin a dezvoltat această învățătură a lui Lenin. Arătând că transformarea socialiste a agriculturii, tovarășul Stalin a spus:

„Soluția este asocierea gospodăriilor țărănești mici și foarte mici în mod treptat, dar continuu, prin presiune, ci prin exemplu și convingere, în marea gospodărie bazată pe cultivarea în comun, în tovarășie colectivă a pământului, și care să folosească mașini agricole și tractoare și să aplice metode științifice de intensificare a agriculturii”¹.

Datorită acestei politici staliniste, în satele Uniunii Sovietice s'a înfăptuit o transformare revoluționară dintre cele mai adânci, care, prin urmările sale, a fost egală cu Revoluția din Octombrie 1917. Această transformare revoluționară a fost săvârșită din inițiativa Statului Sovietic cu sprijinul direct al milioanelor de țărani care luptau împotriva robiei chibaburești, pentru o viață colhoznică liberă și îmbelșugată. Orânduirea colhoznică a devenit o

¹ I. Stalin: „Raportul politic al Comitetului Central la Congresul al XV-lea al P.C. (b) al U.R.S.S.”, ed. P.M.R. 1951, pag. 30.

orânduire puternică, de neînvins, iar agricultura sovietică a devenit cea mai înaintată agricultură din lume.

Acesta este drumul pe care partidul călăuzește țărănimea noastră muncitoare.

Prin trecerea la marea gospodărie colectivă, viața țăranilor eliberați de exploatare devine îmbelșugată, bolile și neștiința de carte sunt rând pe rând alungate din sate, locul lor fiind luat de dispensare, creșe, spitale, școli, cluburi, biblioteci, cinematografe etc.

Prin trecerea la marea gospodărie colectivă se curmă pentru totdeauna starea de înapoiere a satelor, înapoiere care constituie o piedică serioasă în calea dezvoltării socialiste a țării noastre.

Clasa muncitoare, în frunte cu partidul ei, trebuie să convingă întreaga noastră țărănime muncitoare de foloasele mari ale muncii pământului în colectiv. Socialismul în agricultură trebuie să fie opera milioanelor de țărani săraci și mijlocași, care, convinși de superioritatea muncii în comun a pământului, cu mașini agricole, trec de bunăvoie, cu mijloacele lor de producție, la gospodăria agricolă colectivă.

Clasa muncitoare și partidul ei trebuie să întărească dragostea țărânilor muncitoare față de sectorul socialist dela orașe și sate, față de industria și agricultura socialistă. Trebuie să se sădească în inima fiecărui țăran muncitor încrederea nestrămutată în victoria apropiată a socialismului în țara noastră. Munca de lămurire trebuie dusă astfel, încât să se realizeze atragerea țărânilor muncitoare pe drumul gospodăriei agricole colective, drum pe care să meargă nesilită de nimeni și de nimic, adică de bunăvoie.

În această privință, ședința plenară a Comitetului Central al partidului din 3—5 Martie 1949 a arătat limpede că sarcina transformării socialiste a agriculturii nu privește numai țărănimea muncitoare, ci în primul rând clasa muncitoare, care este conducătoarea operei de construire a socialismului la sate. Clasei muncitoare îi revine sarcina istorică de a ajuta țărănimea muncitoare să înfrângă exploatarea chibaburimii și să apuce pe făgașul socialismului.

Dece numai sub conducerea clasei muncitoare poate scăpa țărănimea muncitoare de exploatare? Marii dascăli ai oamenilor muncii din lumea întreagă, Marx, Engels, Lenin și Stalin, au învățat partidul clasei muncitoare că alianța dintre proletariat și țărănimea muncitoare este o problemă de bază în lupta pentru răsturnarea capitalismului și făurirea socialismului.

Proletariatul este singura clasă în stare să ducă până la capăt, cu succes, lupta pentru smulgerea puterii din mâinile capitaliștilor și ale moșierilor, deoarece în orânduirea capitalistă el îndură jugul celei mai crâncene exploatări.

Proletariatul e lipsit sub capitalism de orice mijloc de producție și în același timp e legat de cea mai înaintată formă de producție. Adunat în număr tot mai mare în fabrici și uzine uriașe, el se poate organiza mai ușor, poate desfășura o mai mare putere de luptă decât oricare altă clasă.

În aceste condiții, proletariatul este clasa cea mai revoluționară, cea mai hotărâtă să ducă lupta până la capăt pentru a scăpa de exploatare. Prin revoluție el nu are de pierdut decât lanțurile, în schimb are o lume de câștigat.

Proletariatul nu luptă singur împotriva claselor exploatare. El își caută aliați care sunt și ei interesați să zdrobească pe asupritori, să scape de jugul exploatării. Aliații firești, cel mai apropiat și mai interesat în lupta dusă de proletariat împotriva exploatării și asupririi, este țărănimea muncitoare. Vreme îndelungată aceasta a fost ținută în neagră mizerie, crunt exploatăată de către moșieri și chiaburi.

De aceea, sub conducerea partidului marxist-leninist, clasa muncitoare luptă neîncetat pentru întărirea alianței sale cu țărănimea muncitoare.

Țărănimea muncitoare este de asemenea interesată în această alianță. Alianța trăinică cu proletariatul, sub conducerea proletariatului, îi deschide singurul drum care duce la libertate și bunăstare.

Într'adevăr, țărănimea, deși numeroasă, nu poate duce

singură lupta cu deplină izbândă împotriva exploataților. Fiind răzlețită pe întinderi mari, ea nu-și poate strânge organizat rândurile în lupta împotriva asupritorilor, ea nu se poate organiza.

Un alt motiv pentru care țărănimea nu poate izbândi singură este acela că ea nu formează o clasă unitară. În orânduirea capitalistă nu toată țărănimea are aceeași interes. Dimpotrivă, ea se descompune neîncetat în mai multe pături: proletariatul agricol, țărănimea săracă, țărănimea mijlocie și burghezia satelor — chiaburimea exploatare.

Fără îndoială că burghezia satelor — chiaburimea — are tot interesul să lupte pentru menținerea exploatării capitaliste. Dimpotrivă, proletariatul agricol, țărănimea săracă, ca și cea mijlocie au tot interesul să scape de jugul capitaliștilor, moșierilor și chiaburilor.

Întreaga istorie a luptelor țărânilor muncitoare pentru pământ și libertate ne arată că singurul drum care duce la eliberarea sa pentru totdeauna din lanțurile exploatării capitalisto-moșierești este drumul luptei alături și sub conducerea proletariatului, clasa cea mai înaintată a societății.

Lupta partidului clasei muncitoare pentru apărarea intereselor țărânilor muncitoare din țara noastră. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a deschis o nouă etapă în istoria mișcării revoluționare a muncitorilor din țara noastră.

Ca un rezultat al Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, între anii 1918—1920 s'a desfășurat în țara noastră un val furtunos de greve și de demonstrații muncitorești. Acestea au culminat cu greva generală din 1920.

Cucerirea de neprețuit a poporului nostru muncitor, în urma acestei perioade de luptă și de nestăvilită avânt revoluționară, a fost partidul comunist, înființat în 1921, stat-major revoluționar al clasei muncitoare și neînfriecă luptător împotriva oricărei exploatări și asupririi.

Partidul Comunist din România s'a născut în focul luptei împotriva burgheziei și moșierimii și împotriva con-

ducerii oportuniste social-democrate din sânul mișcării muncitorești. El și-a pus dela început ca sarcină centrală încheierea alianței de luptă între clasa muncitoare și țărănime, pentru apărarea intereselor masei muncitoare dela orașe și sate, împotriva exploatării.

În lupta sa, Partidul Comunist din România a demascat fără răgaz pe moșieri și chiaburi, care exploatau sămăntura milioanelor de țărani muncitori, silindu-i să ardească pe pământurile lor, adunate prin jaf și prin teroare. Înfruntând cu dăruire teroarea și prigoana deslănțuite de regimurile burghezo-moșierești, partidul a sprijinit lupta masei de țărani muncitori pentru pământ și o viață mai bună. Partidul național-țărănesc și partidul liberal, ambele conduse de moșieri și mari capitaliști, folosind minciuna, corupția, politicianismul, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a împiedica încheierea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare.

Astfel, sub presiunea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie 1917, fiindu-le teamă de unirea muncitorilor cu țăranii, care duceau lupta pentru pământ, burghezia și moșierimea s'au văzut silite să înfăptuiască o reformă agrară. Această reformă nu a desființat însă moșierimea și nu a satisfăcut nevoile de viață ale țărănimii muncitoare. Ca urmare a reformei agrare burghezo-moșierești s'a întârit și mai mult puterea chiaburimii.

Astfel au fost în proprietate cu câte 10—20 de hectare de pământ plutonieri activi și în rezervă, jandarmi, cărciumari, agenți electorali, preoți și învățători reacționari. Puținii țărani săraci în proprietate au primit loturi mici de pământ, împrăstiate în locuri diferite și îndepărtate.

Având obligația de a plăti pământul primit, având nevoie de vite și de unelte de muncă, țărănimea a trebuit să ia împrumuturi cu dobânzi mari dela băncile zise populare, stăpânite de lipitorii satelor. Astfel țăranii muncitori se încărcau cu datorii, de care nu puteau scăpa niciodată.

Datorită impozitelor grele care o gătuiau, țărănimea muncitoare era silită să-și vândă și bruma de pământ ne care-l căpătase. La aceasta a ajutat legea „țărănistului”

Mihalache, care îngăduia vânzarea pământului provenit din improprietărire.

În 1930 se găseau în țara noastră 700.000 de țărani complet lipsiți de pământ. Fără vite și unelte, cu datorii grele la chiaburi, cămătari și speculanți și la diferite bănci ale capitaliștilor, țăranii muncitori trăiau o viață plină de lipsuri și sărăcie, hrănindu-se prost și căzând pradă bolilor. Sărăcirea lor era adâncită și de așezarea impunerilor. Ei erau apăsați de povara dărilor, în timp ce chiaburii și moșierii plăteau impozite foarte mici. Această situație a dus la nenumărate revolte țărănești locale, ciocniri cu jandarmii, alungarea perceptorilor, ocuparea pământurilor de pășune, tăierea fără învoire a pădurilor. Deseori țăranii refuzau să plătească datoriile către bancheri și cămătari și se împotriveau sechestrării bunurilor țărănilor îndatorați.

Singurul partid politic care a luat apărarea țărănimii muncitoare, împotriva moșierilor și capitaliștilor hrăpăreți, a fost partidul clasei muncitoare, Partidul Comunist din România. Demascând fără cruțare politica tâlhărească a partidelor burghezo-moșierești, partidul nostru a arătat că singura cale de izbăvire a țărănimii muncitoare de exploatare este lupta alături și sub conducerea clasei muncitoare, în frunte cu partidul ei.

Astfel la Congresul al V-lea al Partidului Comunist din România, ținut în 1932, în cea mai neagră ilegalitate, au fost luate hotărâri istorice în ceea ce privește alianța proletarietului cu țărănimea muncitoare. Urmând învățătura lui Lenin și Stalin, congresul a arătat că masele muncitoare dela sate sunt principalul aliat al clasei muncitoare în lupta împotriva exploatării dela orașe și sate.

Congresul a arătat necesitatea lichidării rămășițelor feudale, punând ca sarcină de luptă împărțirea pământurilor moșierești țărănilor fără pământ și cu pământ puțin.

Congresul a subliniat rolul de conducător al partidului clasei muncitoare în lupta pentru pământ. El a fixat modul în care clasa muncitoare trebuie să ajute țărănimea muncitoare în această luptă.

În 1933, sub povara crizei și a șomajului, a foametei

și a mizeriei, impuse de politica burgheziei și moșierimii, clasa muncitoare, condusă de Partidul Comunist din România, s'a ridicat la luptă împotriva regimului exploatare burghezo-moșieresc. Cu acest prilej, ea a luptat nu numai pentru propriile ei revendicări, ci și pentru interesele maselor muncitoare ale țărânimii, crunt exploatare.

Lupta clasei muncitoare, în frunte cu partidul ei, pentru crearea bazelor economice și politice ale alianței cu țărâimea muncitoare. Eliberarea țării noastre de către glorioasa Armată Sovietică a creat proletariatului, aliat cu țărâimea muncitoare, noi condiții, deosebit de prietene pentru a sfărâma puterea exploatare și pentru a instaura propria sa putere, dictatura proletariatului.

În 1945 a fost înfăptuită, în ciuda împotrivirii și a sabotajului burghezo-moșieresc, reforma agrară. Reforma agrară din 1945 a smuls din mâna moșierilor peste 28.000 de moșii, cu o suprafață de peste 1.400.000 ha., improprietărindu-se cu pământul moșieresc peste 918.000 de gospodării țărănești.

Înființarea reformei agrare a strâns și încheiat în mod hotărîtor alianța dintre clasa muncitoare și țărâimea muncitoare, alianță care s'a călit apoi tot mai mult în focul luptei pentru smulgerea puterii politice și a principalelor poziții economice din mâinile burgheziei și moșierimii.

Mobilizând și îndrumând masele muncitoare dela orașe și sate, partidul clasei muncitoare a pus bazele politicii de adâncă prietenie cu popoarele sovietice și de strânsă colaborare cu țările de democrație populară, a pregătît și a înfăptuit Republica Populară Română.

Deplina cucerire a puterii politice de către clasa muncitoare, aliată cu țărâimea muncitoare, la 30 Decembrie 1947, a însemnat o biruință hotărîtoare pe drumul socialismului, țel pentru care an de an au sângerat comuniștii, cei mai vrednici și cei mai curajoși fii ai poporului muncitor.

În urma puternicelor lovituri pe care clasa muncitoare, în alianță cu țărâimea muncitoare, le-a dat moșierilor

și capitaliștilor, a luat ființă în economia țării noastre sectorul socialist dela orașe și sate, în care nu există exploatarea omului de către om.

La oraș, sectorul socialist cuprinde industria socialistă, alcătuită din fabrici, uzine, mine, terenuri și instalații petrolifere. Sectorul socialist mai cuprinde la oraș mijloacele de transport, băncile și societățile de asigurare, precum și comerțul de stat și cooperatist.

La sate sectorul socialist este alcătuit din gospodăriile agricole de stat, din stațiunile de mașini și tractoare, din gospodăriile agricole colective și din cooperativele satești.

Exploatarea omului de către om nu a fost însă cu totul înlăturată nici la orașe și nici la sate. La orașe, înafara sectorului socialist, mai există micile întreprinderi industriale neaționalizate și comerțul particular, unde dăinue exploatarea și specula. La sate mai există gospodăriile chiaburești, care jefuesc și exploatează mâna de lucru străină.

Mica industrie și comerțul particular dela orașe alcătuiesc, împreună cu gospodăriile chiaburești dela sate, sectorul capitalist.

În afară de sectorul socialist și de cel capitalist mai există sectorul miciei producții de mărfuri, din care fac parte atelierele micilor meseriași și gospodăriile țărânimii muncitoare.

Sectorul socialist, sectorul capitalist și cel al miciei producții sunt cele trei sectoare economice principale din țara noastră în perioada de trecere dela capitalism la socialism.

După cum ne învață tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, existența acestor trei sectoare este de fapt cauza ascuțirii luptei de clasă în această perioadă.

Sectorul socialist nu se poate desvolta decât în lupta pe viață și pe moarte cu cel capitalist. Creșterea industriei și a comerțului de stat, creșterea numărului de G.A.S. și de S.M.T., dezvoltarea cooperativei la orașe și sate și înmulțirea gospodăriilor agricole colective — cu alte cuvinte întărirea sectorului socialist — nu se pot face decât îngră-

dind tot mai mult sectorul capitalist, pe drumul lichidării acestui sector.

În lupta împotriva sectorului capitalist, clasa muncitoare, sub conducerea partidului ei, are ca aliat țărănimea muncitoare

Interesele țăranului muncitor, supus exploatării capitalistă-chiaburești, sunt legate de acelea ale clasei muncitoare, care luptă pentru desrobirea tuturor oamenilor muncii de sub jugul exploatării.

Țărănimea muncitoare este aliatul cel mai credincios și cel mai puternic al clasei muncitoare în lupta pentru socialism.

În această privință ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 3—5 Martie 1949 a arătat limpede linia politică leninist-stalinistă a partidului nostru la sate:

Linia politică a partidului
„Ne sprijinim pe țăărănimea săracă, strângem alianța cu țăărănimea mijlocasă și ducem o luptă neîntreruptă împotriva chiaburimii”¹.

În politica sa la sate partidul se sprijină pe țăărănimea săracă, nu numai pentru că țăranii săraci formează pătura cea mai numeroasă la sate, ci și pentru faptul că țăranii săraci, fiind aproape cu totul lipsiți de proprietate (pământ, vite), sunt cei mai interesați în transformarea socialistă a agriculturii și, deci, cei mai apropiați de interesele clasei muncitoare.

Documentele plenarei pun deasemenea în lumină covârșitoarea însemnătate pe care o are alianța frățească cu țăărănimea mijlocasă. Deși mai puțin numeroasă decât țăărănimea săracă, țăărănimea mijlocasă alcătuiește o pătură importantă. Ea dispune de un număr mai mare de mijloace de producție — pământ, unelte, vite. În producția agricolă, țăărănimea mijlocasă joacă astăzi un rol de primă însemnătate.

¹ „Rezoluții și hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948—1950”, ed. P.M.R. 1951, pag. 95.

După cum a arătat plenara din 3—5 Martie, în politica de alianță cu mijlocasul trebuie să ținem seama de firea sa șovăelnică, de faptul că el șovăie între clasa muncitoare și chiaburime. Interesele lui fundamentale sunt apărate însă numai de clasa muncitoare, căci petecul de pământ al mijlocasului, de cele mai multe ori fărâmițat în mici loturi, nu-i răsplătește niciodată străduințele, nu-i asigură o recoltă în stare să-l scoată din sărăcie.

De aceea față de mijlocas trebuie să ducem o politică prietenoasă, de continuă ajutorare, de îndrumare, pentru a-l atrage și a-l convinge să intre în gospodăria agricolă colectivă. În raportul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej și în Rezoluția ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 3—5 Martie 1949 se combate cu tărie atitudinea unora dintre activiștii partidului și a unor organe de stat care nu se străduiesc să pătrundă și să-și însușească politica partidului, care nu știu să deosebească pe mijlocas de chiabur și duc față de mijlocas o politică de silnicie.

În această privință rezoluția arată:

„Din cauza lipsei de claritate politică, unii tovarăși nu au înțeles însemnătatea considerabilă a alianței cu țăărănimea mijlocasă, săvârșind multe greșeli de natură a primejdiei această alianță și a arunca țăranul mijlocas și chiar pe cel sărac în brațele chiaburilor. Unii tovarăși au pus în aceeași oală pe țăranii mijlocasi și pe chiaburi. Această confuzie este foarte periculoasă”¹.

„Alianța cu țăranul mijlocas — spune tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — este strâns legată de lupta împotriva chiaburimii. Cu cât vom duce mai hotărât lupta împotriva chiaburimii, cu atât mai sigur îl vom convinge că este în interesul său de a fi alături de clasa muncitoare în construirea socialismului”².

¹ Ibid., pag. 96.

² Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 262.

Întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare constituie o problemă de o însemnătate excepțională nu numai pentru transformarea socialistă a agriculturii. A întări această alianță înseamnă a întări regimul de democrație populară, a întări statul. Întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare este o sarcină de căpetenie în lupta pentru pace, pentru apărarea independenței țării noastre împotriva imperialiștilor americano-englezi.

Transformarea socialistă a agriculturii, unirea gospodăriilor sărace și mijloace în gospodării agricole colective — această sarcină de temelie care stă în fața partidului și a clasei muncitoare — nu poate fi îndeplinită dela o zi la alta. Îndeplinirea socialismului la sate cere o îndelungată muncă pregătitoare. Pentru a se putea trece la colectivizarea totală a agriculturii trebuie pregătite mașini, tractoare, unelte mecanizate, adică trebuie pregătite mijloacele tehnice necesare înzestrării agriculturii. Fără tractoare și mașini agricole nu se poate sfârși cu starea de înapoiere a agriculturii noastre, nu se pot folosi cele mai bune metode de muncă — metodele sovietice — pentru dobândirea recoltelor mari, nu se pot lucra pământurile întinse ale gospodăriilor agricole colective. Pentru aceasta este deci nevoie de creșterea într-o măsură tot mai mare a industriei producătoare de mașini.

O agricultură socialistă are nevoie de oameni pregătiți, luminați. Este nevoie de cât mai mulți agronomi și specialiști, oameni pricepuți în munca pământului, în creșterea vitelor și în gospodărirea bunurilor, oameni care să poată ajuta din plin la întărirea și propășirea gospodăriilor colective. Este nevoie de cadre calificate pentru mărirea și repararea a tot felul de mașini agricole. Pentru aceasta se vor înființa tot mai multe școli tehnice și profesionale, prin care vor fi trecuți cât mai mulți fii de muncitori și de țărani muncitori. Pe lângă ridicarea de cadre tehnice, de specia-

liști, cu ajutorul școlilor profesionale, regimul de democrație populară a luat și la o serie de măsuri pentru ridicarea nivelului cultural-politic al oamenilor muncii dela sate. Transformarea socialistă a agriculturii nu se poate face decât prin munca și lupta milioanelor de oameni ai muncii, care înțeleg uriașa ei însemnătate. Ea nu poate fi îndeplinită acolo unde domnește neștiința de carte și superstiția.

Pentru lichidarea neștiinței de carte și pentru ridicarea nivelului cultural-politic al oamenilor muncii dela sate, regimul de democrație populară pune la îndemână poporului muncitor numeroase cursuri de alfabetizare, tot felul de școli, biblioteci, cămine culturale, scoțându-l astfel din starea de înapoiere în care a fost ținut în trecut.

Transformarea socialistă a agriculturii cere deosebit de multă muncă de lămurire a țărănimii sărace și mijloace pentru a o încredința că numai gospodăria colectivă îi va putea asigura bunăstarea, o va putea scăpa de jecmânirea chiaburilor.

Clasa muncitoare, condusă de partid, se străduiește zi de zi să îndeplinească marile sarcini prevăzute în Rezoluția din 3—5 Martie 1949 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. Datorită muncii stăruitoare de lămurire duse de comuniști, datorită muncitorilor din fabrici și uzine, care produc cu ajutorul neconținut al Uniunii Sovietice tot mai multe tractoare și mașini agricole, datorită îndeobște politicii partidului de ajutorare a țărănimii muncitoare, zeci de mii de țărani muncitori înțeleg că drumul gospodăriei colective este drumul bunei lor stări, al viitorului lor fericit.

Iată de ce până acum peste 60.000 de gospodării de țărani săraci și mijlocași s-au unit de bunăvoie în peste 1.000 de gospodării agricole colective. Rădăcinile muncii în colectiv s-au și arătat în toamna anului trecut. Țăranii colectivști s-au încredințat că niciodată n'ar fi putut dobândi în gospodăriile individuale belșugul de produse cu care au fost răsplătiți muncind laolaltă în colectiv.

Veniturile dobândite de colectivști după un an de muncă rodnică i-au încredințat nu numai pe aceștia, dar

și pe țăranii muncitori rămași înafara colectivului că drumul adevăratei vieți îmbelșugate este numai și numai drumul gospodăriei agricole colective. Un număr mare de țăranii muncitori din comunele în care au luat ființă gospodării colective au cerut să fie primiți și ei în colectiv. Astfel toți țăranii săraci și mijlocași din comuna Bervenii, raionul Carei, regiunea Baia-Mare, au intrat acum în gospodăria colectivă. În comunele unde nu există gospodării colective, crește pe zi ce trece numărul țăranilor muncitori care vor s'o rupă cu trecutul, care vor să înființeze gospodării colective, să pășească pe drumul luminos al socialismului.

Toate acestea ne arată că, în lămurirea și atragerea țăranimii muncitoare pe drumul socialismului, cel mai puternic imbold sunt faptele, roadele și victoriile dobândite de agricultura făcută cu mașini, după metodele agrotehnicii sovietice, pe marile suprafețe ale gospodăriilor colective. Aceasta ne arată că țăranimea muncitoare se încredează tot mai mult de foloasele agriculturii socialiste pe temeiul de nezdruccinat al faptelor, care grăiesc dela sine.

Lupta pe care o duc partidul nostru pentru îndrumarea țăranimii muncitoare pe calea socialismului se împletește strâns cu lupta pentru îngrădirea chiaburimii.

Chiaburii și-au adunat averile storcând vлага țăranului sărac și a celui mijlocăș prin exploatarea cea mai sălbatică, prin furt, jaf și înșelăciune. Deși numărul lor este restrâns față de țăranii săraci și mijlocași, chiaburii formează cea mai numeroasă masă de exploatare din țara noastră. Din rândurile lor se recrutează agenți ai imperialiștilor americani și englezi, ei sunt dușmanii înverșunați ai păcii, legându-și de deslănțuirea unui nou război „visul” de a reîntoarce vremurile trecute, când puteau jefui și exploata în voie.

Raportul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej și Rezoluția ședinței plenare a Comitetului Central al P.M.R. din 3—5 Martie ne-au arătat că față de chiaburi, ale căror gospodării joacă încă un rol însemnat în producția agricolă, trebuie să ducem în etapa actuală o politică de îngrădire. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, în raportul său, atrage atenția

că „numai trecerea în masă la gospodăria agricolă colectivă va putea duce... la lichidarea clasei chiaburilor...”¹. Astăzi împotriva chiaburilor trebuie dusă o luptă continuă pentru limitarea puterii lor de jaf și exploatare, pentru izolarea lor politică și pentru spulberarea influenței lor în sat.

Măsurile de îngrădire a exploatarei chiaburești și de ajutorare a țăranimii muncitoare, precum și întărirea sectorului socialist dela sate, stărnesc furia turbată a chiaburilor, care sunt în stare de orice nelegiuiri. Gândul că trebuie să renunțe la traiul dulce, dus pe spinarea celor mulți și trudiți, îi face pe chiaburi să-și înzecească loviturile în lupta pe care o duc împotriva regimului nostru de democrație populară.

Ei caută să sperie pe țăranii săraci și mijlocași, pentru a-i abate dela drumul arătat de partidul clasei muncitoare. Ei răspândesc tot soiul de minciuni, de zvonuri veninoase cu privire la politica partidului. Dar, mai ales, ei caută să lovească cu toată puterea lor în tinerele gospodării colective, deoarece colectivizarea agriculturii înseamnă sfârșitul lor ca exploatare.

Chiaburii, ca și ceilalți dușmani ai poporului nostru muncitor, își pun nădejdea în dușmanii țării noastre de peste hotare, își pun nădejdea în imperialiștii americani și englezi, închipuindu-și că aceștia ar putea întoarce roata istoriei prin deslănțuirea unui al treilea război mondial.

Chiaburimea și ceilalți dușmani ai poporului muncitor din țara noastră își pun mare nădejde în călăul Tito, aflat în slujba imperialiștilor americani și englezi. Dușmanii dinăuntrul țării noastre știu că, în Iugoslavia, Tito și clica lui se sprijină la sate pe chiaburime, care se lăfăie în belșug și bunăstare.

Toate uneltirile imperialiștilor și ale cozilor lor de topor din țara noastră, puse la cale pentru a împiedica făurirea socialismului, se izbesc și se sfărâmă însă de creșterea nestăvilită a sectorului socialist dela orașe și

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 259.

sate, de lupta tot mai dărză a poporului muncitor pentru pace și socialism.

2. COOPERATIA ȘI ROLUL EI IN ATRAGEREA ȚĂRANIMII MUNCITOARE PE FAGAȘUL SOCIALISMULUI

Cooperatia satească este școala care pregătește țărănimea muncitoare pentru construirea socialismului. Cooperatia satească educă țărănimea muncitoare în spiritul muncii în colectiv și al ajutorului reciproc.

Nu este vorba, firește, de vechea cooperatie din timpurile regimurilor burghezo-moșierești.

În acea vreme, ne arată tovarășul Gheorghiu-Dej,

„cooperativele nu erau și nu puteau fi decât întreprinderi de tip capitalist. Fiind acaparate de capitaliști, chiaburi și speculanți, ele constituiau un mijloc de exploatare și jefuire a țărănimii muncitoare și nu de promovare a intereselor ei economice. Cooperativele nu se bucurau de încrederea masselor și deci nu puteau avea un caracter de masă”¹.

Astăzi, când puterea se află în mâinile clasei muncitoare, care sprijină pe țărani muncitori în lupta pentru o viață mai bună, cooperativele au ca scop creșterea bunelor stări materiale, și nu îmbogățirea chiaburilor și speculanților.

În creșterea schimbului dintre oraș și sat, schimb care duce la îmbunătățirea vieții oamenilor muncii, cooperativa satească de consum ocupă un loc de seamă.

„Cooperativele satești de consum — spune tovarășul Vasile Luca — trebuie să joace rolul cel mai important în asigurarea schimbului între sat și oraș. Ele

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 266.

nu trebuie să fie numai organizații de aprovizionare a sateilor cu mărfuri industriale, ci trebuie să furnizeze mărfurile strânse dela gospodăriile individuale țărănești și să le valorifice pe piața orașului, să aprovizioneze orașele cu produse agricole”¹.

Înlesnind schimbul de mărfuri dintre sat și oraș și îndepărtând din acest schimb negustorii speculanți, cooperativele de consum îmbunătățesc traiul oamenilor muncii și întăresc alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Dar cooperativele mai îndeplinesc încă un rol important pentru strângerea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Așa cum ne învață tovarășul Stalin, cooperativele

„uşurează legătura avangărzii proletariatului cu masele țărănimii și creează posibilitatea de atragere a acestora din urmă în albia construirii socialismului”².

Cuprinzând sute de mii, chiar milioane de țărani muncitori, cooperativele, ca și celelalte organizații de masă (sindicate, Sfaturi Populare etc.), înlesnesc partidului munca de tărufire, de pregătire, de atragere a masselor muncitoare în vederea construirii socialismului. Pentru țărănimea muncitoare, cooperatia reprezintă cea mai simplă, cea mai ușoară, cea mai nimerită cale de trecere spre noua orânduire, spre socialism.

Lenin, marele dascăl al proletariatului, arată că înainte de toate cooperativa este o mare școală. La ea, spune Lenin, oamenii muncii învață cum să-și unească forțele, cum să lucreze împreună și cum împreună să birue exploatarea.

Într-adevăr, luând parte la munca de conducere și control a cooperativelor de consum, țărani săraci și mij-

¹ Vasile Luca: „Să îmbunătățim schimbul de mărfuri între oraș și sat”, ed. P.M.R. 1950, pag. 9.

² I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 199.

locași învață cum să gospodărească în comun. Apoi, în cadrul secțiilor de valorificare, țărănimea muncitoare se deprinde să muncească în colectiv.

Dar, în afară de cooperativele de consum, mai există pentru țărănimea muncitoare și alte forme de asociere în muncă, mai desăvârșite. Astfel sunt cooperativele de producție meșteșugărească și întovăririle în vederea lucrării pământului în comun cu tractoarele statului.

Toate aceste forme de asociere dau țăranilor muncitori puțința să înțeleagă prin propria lor experiență că munca în colectiv este mai bogată în roade decât cea făcută de unul singur.

Convingându-se cu ajutorul cooperației de foloasele muncii în colectiv, țăranii muncitori pășesc mai departe cu încredere spre forma superioară de cooperație — gospodăria agricolă colectivă.

„Colhozurile — ne învață tovarășul Stalin — sunt o formă a cooperației, sunt forma cea mai pronunțată a cooperației de producție”¹.

În Uniunea Sovietică colhozurile au apărut ca o urmare a creșterii și întăririi cooperației de consum.

Urmând învățăturile lui Lenin și Stalin și folosind experiența Partidului Bolșevic, partidul nostru a trasat sarcina dezvoltării cooperației ca o condiție necesară pentru transformarea socialistă a agriculturii noastre.

Astfel, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej arăta, în raportul său făcut la plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 Martie 1949, că transformarea socialistă a agriculturii noastre depinde nu numai de munca de lămurire și de înzestrarea agriculturii cu mașini și unelte agricole, ci și de dezvoltarea unei întinse rețele de cooperative.

A merge pe calea dezvoltării cooperației, ne învață tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej,

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 310.

„înseamnă a duce țărănimea muncitoare spre gospodăria colectivă, pe drumul care poate fi înțeles și acceptat de către aceasta, căci îmbină interesele ei individuale cu cele generale ale economiei naționale”¹.

Deasemenea, în Rezoluția plenarei C.C. al P.M.R. din 3—5 Martie 1949 se arată că

„pentru a putea educa masele țăranimii muncitoare în spiritul muncii în comun, noi dispunem de un puternic instrument. Acest instrument este **cooperația**”².

Îndeplinind sarcina trasată de partid, cooperația din țara noastră a devenit astăzi o puternică organizație de masă. Milioane de țărani muncitori învață, cu ajutorul cooperației, cum să gospodărească și să muncească în colectiv.

Milioane de țărani muncitori se conving de foloasele muncii și gospodăririi în comun.

Și, pe zi ce trece, crește numărul țăranilor muncitori care pășesc de bunăvoie, cu încredere în gospodăria agricolă colectivă.

Nu acelaș lucru se petrece în Iugoslavia, unde, prin mijlocirea bandei de trădători a lui Tito, capitaliștii și chiaburii exploatează și asupresc în voie pe oamenii muncii. În Iugoslavia, așa zisele cooperative, înjghebate cu forța la sate, se află în mâinile chiaburilor și ale uneltelor lor. Aeolo cooperativele, în loc să vină în ajutorul țăranimii muncitoare, sunt un mijloc de jecmăneală a oamenilor muncii, un mijloc de înăvuițire a chiaburilor.

3. ROLUL STAȚIUNILOR DE MAȘINI ȘI TRACTOARE ȘI AL GOSPODARIILOR AGRICOLE DE STAT ÎN DESVOLTAREA AGRICULTURII PE CALEA SOCIALISMULUI

Sarcinile stațiunilor de mașini și tractoare în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 267.

² „Rezoluții și hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948—1950”, ed. P.M.R. 1951, pag. 97.

muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii. Călăuzindu-se de bogata experiență a luptei Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice pentru transformarea socialistă a agriculturii, partidul nostru și-a pus ca sarcină dezvoltarea industriei producătoare de mașini agricole, înzestrarea agriculturii noastre cu tractoare și mașini agricole, scoaterea agriculturii noastre din starea de inapoiere în care o ținuse atâta amar de vreme regimul burghezo-moșieresc.

Cu ajutorul Uniunii Sovietice și sub îndrumarea partidului, clasa muncitoare a izbutit să fabrice pentru prima oară în țara noastră tractoare. Cele peste 6.000 de tractoare fabricate până acum de harnicii muncitori și tehnicieni dela „Sovromtractor” sunt tot atâtea lovituri date dușmanilor noștri de peste hotare, ca și slugilor lor chiburești din lumea satelor noastre.

În țara noastră au început deasemenea să se fabrice pluguri de tractor, cultivate, semănători și alte mașini și unelte agricole. Toate acestea au făcut cu puțință înființarea în 1948 a primelor 76 de stațiuni de mașini și tractoare, sau, cum li se spune pe scurt, S.M.T. Odată cu S.M.T.-urile a pătruns tot mai mult în satele noastre un fel nou de a se lucra pământul.

Astăzi numărul S.M.T.-urilor se ridică la 148. Ele pot asigura lucrarea mecanizată a unui sfert din suprafața de 6.400.000 ha., care poate fi lucrată cu tractorul și mașinile.

Buna funcționare și întreținere a tractoarelor și mașinilor agricole este asigurată de cele 19 centre mecanice înființate cu ajutorul utilajului industrial primit din Uniunea Sovietică. În timp de un an aceste centre mecanice pot face peste 1.500 de reparații generale de motoare.

S.M.T.-urile au sarcina de a ridica nivelul tehnic al agriculturii, de a da puțință țăranimii muncitoare să-și îmbunătățească felul de muncă și de trai, să scape de exploatarea chiburilor, înlesnindu-i trecerea dela mica gospodărie individuală la marea gospodărie agricolă colectivă.

Folosirea tractoarelor și mașinilor dela S.M.T. face ca pământul să fie lucrat mai bine, ușurează munca țăranilor muncitori, le aduce recolte mai mari cu cheltuieli mult mai mici, ridicându-le astfel nivelul de trai. Pe deasupra, țăranii muncitori nu mai au nevoie să împrumute unelte sau vitele chiburilor, ceea ce înseamnă că puțință de jaf și de înăurire a chiburimii asupra țăranimii sărace și mijloace scade simțitor.

Țăranii muncitori întovărășiți, ca și țăranii colectiviști, care își lucrează ogoarele cu mașinile și tractoarele statului, se bucură de mari înlesniri de plată. Plata se face în natură, și aceasta la slășitul recoltei. Această plată se statornește după regiune, potrivit cu rodnicia pământului și cu adâncimea arăturii. Prețul este foarte scăzut: de pildă, în regiunea în care se obțin recoltele cele mai bogate, pentru un hectar de arătură adâncă de 18—20 de centimetri, de pe care s'a obținut o recoltă între 900—1.000 kg. de grâu, S.M.T. primește drept plată abia 120 kg. de grâu la hectar. Din acest preț, țăranilor întovărășiți li se scade 10%, adică plătesc numai 108 kg. de grâu la hectar, iar gospodăriilor colective li se scade 20%, adică plătesc 96 kg. la hectar.

Roadele culese de pe pământurile lucrate cu mașinile și tractoarele sunt neasemuit mai bogate.

Iată, țăranul muncitor Ion Ariciuc, din comuna Vlăsinești, raionul Săveni, regiunea Botoșani, care a intrat într-o întovărășire și căruia S.M.T.-Săveni i-a lucrat pământul, a strâns 1.750 kg. de grâu la hectar. Nici când n'a dat pământul său asemenea roade. În același timp, vecinul său Ion Macovei, care, ascultând așa zisele povești ale chiburului Ion Faliboga, și-a lucrat pământul cu plugul cu boi, a strâns doar 800 kg. la hectar.

Folosirea muncii cu mașinile și tractoarele, precum și înlesnirile însemnate date de stat prin S.M.T., au dat un puternic imbold țăranimii muncitoare ca să organizeze un număr cât mai mare de întovărășiri. Pe zi ce trece se întovărășesc tot mai mulți țărani săraci și mijlocași.

Roadele dobândite de țăranii întovărășiți i-au ajutat

pe aceștia să se încredințeze de foloasele muncii în comun, pe tarale întinse, cu ajutorul mașinilor și tractoarelor. Această convingere s'a prefăcut, în urma muncii de lămurire duse de partid, într'un puternic îndemn de a păși pe drumul gospodăriei agricole colective.

S.M.T. sunt o pârghie însemnată nu numai în lupta pentru înființarea gospodăriilor colective, dar și în munca și lupta pentru întărirea celor înființate. Ele pot și trebuie să dea acestora sfaturi agrotehnice și gospodărești; ele pot și trebuie să le ajute din plin pentru a deveni puternice și îmbelsugate.

Planul de cinci ani al R.P.R. pune noi și mărește sarcini în fața stațiunilor de mașini și tractoare, pentru înființarea cărora muncitorii și tehnicienii dela S.M.T., sub conducerea organizațiilor de partid, vor trebui să lupte cu hotărîre.

Înființarea primului plan cincinal va duce la înflorirea S.M.T.-urilor, al căror număr va crește foarte mult. S.M.T.-urile vor fi tot mai bine înzestrate de către industria socialistă, în necontenită dezvoltare, astfel încât la sfârșitul ultimului an al planului, mii și mii de tractoare vor tăia brazde adânci pe ogoarele Patriei noastre. Mii de alte mașini agricole perfecționate vor face să crească puterea de muncă a S.M.T. cu peste 600% față de anul 1950, adică de 6 ori mai mult. Pe lanurile întinse și bogate ale gospodăriilor agricole colective vor lucra peste 1.000 de combine.

Înflorirea S.M.T.-urilor va da puțință țăranilor muncitori să intre în masă în gospodării agricole colective. Aceasta va însemna înlăturarea ultimei și celei mai numeroase clase exploatare — chiaburimea.

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri asupra măsurilor ce trebuie luate pentru îmbunătățirea muncii la S.M.T. a ajutat și ajută S.M.T.-urile să-și îndeplinească rolul lor politic și organizatoric în lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii.

Prin această hotărîre, partidul a scos la iveală lipsurile muncii politice și organizatorice ale stațiunilor de ma-

șini și tractoare, arătându-se și cum trebuie înlăturate aceste lipsuri. Hotărîrea a arătat rolul de mare însemnatate, rolul de conducător, pe care organizația de bază trebuie să-l aibă în viața S.M.T.-urilor.

Organizațiile de partid îndrumă activitatea organizațiilor de masă și îndeosebi a organizațiilor de bază U.T.M. din stațiune, pentru mobilizarea tractoriștilor în vederea îndeplinirii sarcinilor prevăzute în plan.

Organizația de bază din S.M.T. trebuie să mobilizeze pe tractoriști pentru a face o muncă temeinică pe ogoarele gospodăriei colective și ale țăranilor muncitori întovărășiți. De roadele acestei munci depinde ca gospodăriile colective să ajungă a avea recolte tot mai mari, care să ducă la înflorirea lor și la atragerea țăranimii muncitoare pe drumul colectivizării.

Directorii-adjuncți politici ai S.M.T.-urilor au sarcina de a ajuta organizația de partid din stațiune să întărească munca de educație politică în brigăzile de tractoriști, pentru ca acestea, la rândul lor, să poată desfășura o largă muncă politică în rândurile țăranimii muncitoare în vederea alăturării de noi întovărășiri și gospodării agricole colective.

Prin sarcinile pe care le au, S.M.T.-urile sunt unități înaintate ale sectorului socialist în agricultură, care își duc munca lor chiar în mijlocul țăranimii muncitoare. Tractoriștii, prin felul muncii lor, trăiesc, muncesc și luptă pentru socialism, având legături nemijlocite chiar cu țăranii săraci și mijlocasi. Ei au puțință să cunoască zvonurile și neînțeleptele chiaburești, să le demaște la fața locului și să mobilizeze pe țăranii muncitori la luptă împotriva chiaburimii. Ei au puțință și sarcina de a face cunoscute roadele obținute de pe urma muncii cu tractoarele, de a chema pe țăranii muncitori să se întovărăsească sau să vadă rezultatele muncii făcute cu mașinile în gospodăriile colective și pe ogoarele întovărășiților.

Dacă organizațiile de partid din S.M.T. vor ști să facă pe fiecare comunist, pe fiecare muncitor să simtă că este o datorie de cinste să lupte pentru îndeplinirea acestor însemnate sarcini, atunci S.M.T.-urile vor tăia drum tot mai larg spre victoria socialismului în agricultură.

Sarcinile gospodăriilor agricole de stat în lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii. Gospodăriile agricole de stat au luat ființă pe pământurile statului, și anume pe terenurile vechilor ferme administrative și ale altor instituții de stat. La acestea s'au adăugat terenurile smulse din mâna moșierilor în primăvara anului 1949, precum și acelea ale fostelor moșii, regale. Suprafața de pământ pe care o ocupă gospodăriile agricole de stat atinge abia 5% din tot pământul arabil pe care-l are țara noastră. În schimb, rolul pe care-l joacă ele în lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii este deosebit de mare.

Partidul a încredințat gospodăriilor de stat sarcina de a ajuta țărănimea muncitoare să-și cultive din ce în ce mai bine pământul și de a o face să înțeleagă prin pildă vii cu cât este mai folositoare agricultura făcută pe întinderi mari, cu mașinile, potrivit învățăturii agrotehnice, față de agricultura făcută pe parcele răzlețite, cu metode apucate din bătrâni.

Pe de altă parte, gospodăriile agricole de stat au sarcina de a pune la îndemâna muncitorilor dela orașe cât mai multe produse alimentare, iar industriei cantități cât mai mari de materii prime.

Pentru a putea duce la îndeplinire sarcinile încredințate de partid, gospodăriile agricole de stat au fost înzestrate cu un număr de 3.560 de tractoare, 2.981 de pluguri de tractor, 1.248 de batoze, 106 combine, 3.412 semănători, 1.700 de secerători-legători și altele. Ele au fost de asemenea înzestrate cu vite de muncă, cu grajduri, remize, locuințe pentru salariații agricoli. Datorită ajutorului statului și strădanilor muncitorilor din gospodărie, care luptă pentru propășirea ei, această avuție a gospodăriilor agricole de stat crește an cu an.

Datorită muncii planificate și organizate, datorită utilajului cu care au fost înzestrate, folosirii metodelor a-

grotehnice înaintate, precum și strădanilor depuse de muncitori și tehnicieni, în frunte cu comuniștii, gospodăriile agricole de stat au dobândit o serie de succese în ceea ce privește îndeplinirea și depășirea planului de stat pe 1950.

Planul pusese ca sarcină gospodăriilor de stat să dobândească recolte mijlocii simțitor mai mari decât ale gospodăriilor țărănești individuale.

Așa, de pildă, la grâu, producția medie trebuia să fie cu 27% mai mare decât producția gospodăriilor individuale. Aceasta înseamnă că dacă producția mijlocie de grâu în agricultură ar fi, de pildă, de 1.000 kg. la hectar, gospodăriile de stat trebuie să producă 1.270 kg. la hectar. Dar gospodăriile agricole de stat au dobândit recolte mai mari decât cele pe care le prevăzuse planul.

Astfel, la grâu, în loc de 27% depășire, au dobândit o depășire de 29%; la secară, în loc de 20% depășire, au dobândit 49%; la orz, în loc de 23%, au dobândit 28%, iar la floarea soarelui, în loc de 17%, au dobândit 54%.

Folosirea metodelor agrotehnice sovietice care o mare însemnătate în această sporire a producției gospodăriilor de stat.

Călăuzite de minunata pildă sovietică, gospodăriile de stat au început să folosească numeroase metode noi în agricultură, cum ar fi pregătirea temeinică a pământului pentru semănături prin desmirișire și arătură de toamnă, alegerea și pregătirea semințelor, îngrășarea pământului cu gunoi și îngrășăminte chimice, îngrijirea culturilor și organizarea muncilor la vreme și în chipul cel mai potrivit.

Rezultate deosebit de frumoase s'au dobândit prin folosirea metodei sovietice a semănatului în rânduri încrucișate.

Astfel gospodăria de stat Săcueni, regiunea Bacău, a recoltat de pe o suprafață de 275 ha. o recoltă mijlocie de 1.995 kg. la hectar, față de 1.500 kg. planificate, iar pe o suprafață de 55 ha., însămnățată în rânduri încrucișate, ea a obținut 3.377 kg. la hectar.

Metoda sovietică de semănat în rânduri încrucișate a fost folosită în multe gospodării agricole de stat. Ea a dus pretutindeni la simțitoare sporiri de recolte.

Aceste rezultate au făcut ca în toamna anului 1950 suprafețele însămânțate în rânduri încrucișate să atingă în gospodăriile agricole de stat 46% din pământul cultivat.

În sectorul zootehnic, adică al creșterii vitelor, gospodăriile agricole de stat au dobândit o seamă de rezultate frumoase. În 1948 gospodăriile agricole de stat aveau un număr mic de animale. Dar acest număr s'a mărit de atunci, pe de o parte, prin nașteri și cumpărări de animale de rasă, iar pe de altă parte prin hrănire chibzuită, înălțurarea bolilor și, în general, prin folosirea metodelor sovietice de creștere a vitelor.

Datorită acestor biruințe și urmând sarcina trasată de Rezoluția din 3—5 Martie 1949 a C.C. al P.M.R., gospodăriile agricole de stat au putut să dea țărănimii muncitoare un ajutor prețios atât prin puterea exemplului lor, cât și prin faptul că le-au pus la îndemână cantități tot mai mari de semințe selecționate, vite de rasă și altele.

Astfel, în 1948 țărani muncitori au primit dela gospodăriile agricole de stat 840 de vagoane semințe de grâu, orz, secară, floarea soarelui etc. În 1949 au primit 3.620 de vagoane, adică cu peste 4 ori mai mult decât în 1948, iar în toamna lui 1950 gospodăriile agricole de stat au pus la îndemână țăranilor muncitori și colectivști 5.420 de vagoane. Aceasta înseamnă că țărănimea muncitoare a primit în 1950 de 2,6 ori mai multe semințe de soi decât în 1949 și de 11 ori mai mult decât în 1948.

Gospodăriile au reușit să producă din ce în ce mai multe semințe de legume, micșorând astfel simțitor importul. Din producția de material săditor pomicol, gospodăriile agricole de stat au pus la îndemână gospodăriilor colective și șantierelor Canalului Dunăre—Marea Neagră 84.629 de bucăți de pomi buni de plantat.

În ce privește animalele de rasă, G. A. S. au pus la dispoziția gospodăriilor agricole colective și a țărăni-

mii muncitoare 1.071 de tauri, 17.000 de berbeci și 40.000 de cocoși de rasă.

Prin roadele muncii lor, cele mai multe gospodării agricole de stat au izbutit să devină adevărate pilde pentru țăranii muncitori de felul cum trebuie să muncească spre a dobândi recolte îmbelșugate. Ele dovedesc că roade bogate nu se pot dobândi decât pe tarlale mari, unde pot lucra cu ușurință tractoarele și mașinile.

Odată cu planul cincinal, rolul și sarcinile gospodăriilor agricole de stat devin și mai însemnate, și mai mărețe. Gospodăriile agricole de stat vor trebui să dea un ajutor temeinic pentru a întări și desvolta nenumăratele gospodării agricole colective care vor lua ființă în acest timp. Va crește tot mai mult puterea gospodăriilor agricole de stat de a sluji nevoile tot mai mari ale industriei socialiste. Pe de altă parte, dezvoltarea industriei de mașini, electricificarea țării vor grăbi mecanizarea, precum și electricizarea muncilor agricole în gospodăriile agricole de stat.

Pe măsura mecanizării și electricității agriculturii, în gospodăriile agricole de stat se vor putea folosi noi metode agrotehnice, care vor face să crească producția medie la hectar. Se va face un asolament pe regiuni potrivit cu nevoile întregii țări. Se vor folosi îngrășăminte chimice și naturale și semințe de soi, cu o mare putere de rodire.

Toate aceste realizări vor întări și mai mult gospodăriile agricole de stat, ajutându-le să devină cea mai bună dovadă că, pentru a scăpa de mizerie și exploatare, țăranii săraci și mijlocași trebuie să pășească pe calea gospodăriei mari, a gospodăriei agricole colective.

În lupta pentru așezarea agriculturii noastre pe temelii socialiste, gospodăriile agricole de stat și S.M.T. sunt așa dar adevărate pârghii prin mijlocirea cărora țăranii

muncitori se ridică pe o treaptă de viață și de muncă mai înaltă, unindu-se în gospodării agricole colective.

Intruchipând ajutorul puternic dat de statul nostru de democrație populară țărănimii muncitoare, gospodăriile agricole de stat și S.M.T. pun la îndemâna acestora mijloacele pentru a se încredința prin fapte că gospodăria colectivă este singura cale care o poate scăpa de mizerie, inapoiere și exploatare.

Însăși munca rodnică și rezultatele dobândite de gospodăriile agricole de stat și S.M.T., alături de succesele primelor gospodării agricole colective, sunt cele mai puternice îndemnuri pentru țărănimea muncitoare de a pași cu încredere pe calea socialismului.

În următorii cinci ani calea gospodăriei colective va fi bătătorită în țara noastră de cea mai mare parte a țărănimii muncitoare. Făurirea socialismului va fi grăbită în acest timp de succesele pe care poporul nostru muncitor le va dobândi în lupta pentru îndeplinirea și depășirea primului plan cincinal și de succesele pe care le vom dobândi în opera de electrificare a țării.

În satele noastre vor înflori nu peste multă vreme tehnica, bunăstarea și cultura. Aceasta va întări Patria noastră, va întări puterea ei de luptă în lagărul celor care apără pacea.

ORGANIZAREA SOCIALISTĂ A ÎNTREPRINDERILOR

1. PRINCIPIUL CONDUCERII UNICE A ÎNTREPRINDERILOR SOCIALISTE

După 2 ani de conducere planificată a economiei, în cursul căreia producția industrială s'a dublat, depășind cu mult nivelul anului 1938, trecerea la planificarea de durată, la planul cincinal, înseamnă ridicarea economiei noastre pe o treaptă nouă, superioară, în vederea dezvoltării victoriei sectorului socialist asupra sectorului capitalist din țara noastră.

Planul cincinal prevede o creștere masivă a producției industriale, care urmează să atingă un nivel de 244% față de 1950, devenind de peste cinci ori mai mare ca în 1948.

Prevederea acestei furtunoase creșteri a producției industriale este o mărturie a ritmului accelerat al industrializării noastre socialiste, o dovadă a superiorității sistemului economic socialist asupra celui capitalist.

În această situație, pentru realizarea marilor și grelelor sarcini ce revin industriei noastre socialiste, problemele legate de organizarea și de planificarea acestei industrii capătă o importanță covârșitoare, cunoscut fiind că, odată linia politică trasată, succesul oricărei acțiuni depinde de organizare.

În rezolvarea problemei organizării socialiste a industriei noastre, noi am găsit un model și un exemplu în experiența organizatorică a marii industrii socialiste a Uniunii

nii Sovietice, un sprijin hotărâtor în însușirea creatoare a acestei imense experiențe.

În U.R.S.S. problema organizării industriei în modul cel mai rațional și mai economic a constituit o preocupare de frunte, deoarece s'a înțeles că industria în general și marea industrie în special,

„din punct de vedere al stării forțelor de producție, adică după principalul criteriu al întregii dezvoltări sociale, reprezintă baza organizării economice socialiste, unind muncitorii industriali înaintați, unind clasa care realizează dictatura proletariatului“¹.

Deaceia problema organizării și conducerii industriei a constituit în practica construirii socialismului o preocupare centrală a Partidului Comunist (bolșevic) și a Guvernului Sovietic, fapt care s'a oglindit în numeroase documente.

În sistemul de organizare și de conducere a industriei socialiste, unitatea de bază este **întreprinderea**.

În „Hotărârea Comitetului Central al Partidului Comunist (bolșevic) al U.R.S.S. din 5 Decembrie 1929 despre reorganizarea conducerii industriei“ se arată:

„**Întreprinderea este principala verigă de conducere a industriei.** Deaceia deservirea tehnică a întreprinderii, buna organizare a aprovizionării, organizarea cât mai perfectă a muncii în interiorul întreprinderii, stabilirea deplină a conducerii unice în întreprindere, crearea de condiții cât mai favorabile pentru ridicarea la maximum a activității colectivului muncitoresc și a personalului tehnic din întreprindere, alegerea de cadre administrative calificate, un oarecare grad de independență a întreprinderii constituie baza viitoareii îmbunătățiri în sistemul de conducere a industriei socialiste“².

Dece este **întreprinderea unitatea de bază, principala**

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. XXVI, ed. rusă, pag. 254.

² Citat din lucrarea lui M. Savcliev și Posnebișev: „Directivile P.C. (b) al U.R.S.S. în chestiunile economice“, ed. rusă, pag. 641.

verigă în munca de organizare și de conducere a industriei? Pentru că planul economiei naționale este realizat de către întreprinderi, pentru că planul economiei naționale nu este altceva decât suma planurilor tuturor întreprinderilor, pentru că de realizarea planului de producție al fiecărei întreprinderi în parte depinde însăși realizarea planului de stat în întregul său.

Cât de adevărat este acest lucru rezultă din următorul exemplu: în trimestrul III al anului 1950 uzinele „23 August“ din București, una dintre cele mai mari întreprinderi ale industriei constructoare de mașini, nu și-au realizat planul, înregistrând o serioasă rămânere în urmă. Aceasta a influențat realizarea planului întregii industrie constructoare de mașini, care a îndeplinit planul pe acel trimestru numai în proporție de 96,4%.

În sistemul de organizare și de conducere a industriei socialiste din U.R.S.S., toate întreprinderile dintr-o ramură sau mai multe ramuri de producție industrială sunt grupate într'un minister industrial.

Pentru realizarea conducerii operative și concrete a întreprinderilor în cadrul unui minister industrial, în fiecare minister funcționează mai multe direcții generale, care cuprind întreprinderile din aceeași ramură. În Uniunea Sovietică, datorită întinderii uriașe a teritoriului, s'au mai înființat și direcții generale pe bază teritorială (Direcția generală a centralelor electrice din centrul țării, din Răsăritul țării etc.).

În sistemul de organizare și de conducere a industriei noastre, noi aplicăm cu consecvență experiența înaintată a Uniunii Sovietice.

Și în țara noastră **întreprinderea este veriga de bază** în sistemul de organizare și de conducere a industriei, și în țara noastră avem mai multe ministere industriale, care grupează toate întreprinderile din una sau mai multe ramuri industriale înrudite, și în țara noastră ministerele cuprind mai multe direcții generale, care au sarcina conducerii operative a unui grup de întreprinderi cu același specific de producție.

Astfel avem Ministerul Industriei Metalurgice și Industriei Chimice cu direcțiile generale: siderurgică, construcții de mașini și utilaj greu, metalurgia neferoasă, metalurgia prelucrătoare, chimie etc. etc.

Noi am ajuns la această formă organizatorică, după ce am trecut prin alta, care s'a dovedit defectuoasă.

Îndată după naționalizare, între ministere și întreprinderi s'au creat centralele industriale, care grupau toate întreprinderile dintr'o anumită ramură.

Aceste centrale aveau față de ministerul respectiv o independență economică-operativă foarte mare.

Existența acestor centrale a fost cauza unei serii de neajunsuri mari:

- conducerea economică din minister era îndepărtată de producție, prin crearea acestei trepte noi între minister și întreprindere;

- conducerea operativă era îngreunată, deoarece problemele erau trecute prin scara minister—centrală—întreprindere și invers;

- aparatul conducător era scumpit, prin existența unui aparat de conducere atât în minister cât și în centrală.

Prin desființarea centralelor, care s'a făcut la începutul anului 1949, ministerele au preluat conducerea directă a întreprinderilor din ramura respectivă prin mijlocirea direcțiilor generale industriale.

Între actualele direcții generale și fostele centrale industriale există o mare deosebire: direcțiile generale sunt unități care fac parte în mod organic din ministerul respectiv, ele fiind un instrument al conducerii operative de către minister a întreprinderilor dintr'o anumită ramură industrială.

Și în Uniunea Sovietică au existat până la un moment dat o serie de verigi mijlocitoare între ministere și întreprinderi, dar ele au fost suprimate în urma hotărârilor Congresului al XVII-lea al P.C. (b) al U.R.S.S., din Februarie 1934.

Organizarea pe baze noi a industriei noastre socia-

liste, după modelul sovietic, a dus la lichidarea neajunsurilor semnalate, noua organizare asigurând atât apropierea conducerii economice de producție și operativitatea acestei conduceri, cât și suprimarea cheltuielilor de conducere inutile și, deci, ieftinirea aparatului conducător.

Întreprinderea socialistă se administrează potrivit principiului gospodăririi chibzuite, numită în Uniunea Sovietică „hozrasciot“.

Metoda gospodăririi chibzuite reprezintă forma cea mai potrivită de gospodărire a întreprinderilor economice socialiste, care asigură îmbinarea intereselor obștești, de stat, cu interesele întreprinderii și cu interesele individuale ale fiecărui om al muncii din întreprindere. Această metodă permite o largă dezvoltare a inițiativei masselor și a conducătorilor de producție, făcând din fiecare om al muncii un participant conștient și direct interesat la realizarea și depășirea planului de stat.

A gospodări chibzuit înseamnă a conduce întreprinderea astfel încât să producă pe baza planului cât mai mult, cât mai bine, cât mai ieftin, încât să realizeze cât mai mari economii.

Metoda gospodăririi chibzuite asigură cea mai largă participare a muncitorilor la îmbunătățirea procesului de producție, descoperirea și folosirea tuturor rezervelor interne ale întreprinderii, înlesnind în același timp obținerea de beneficii peste plan.

În cursul celor două planuri anuale de stat, întreprinderile noastre au realizat succese importante prin aplicarea principiului gospodăririi chibzuite. Cele mai multe au îndeplinit planul atât cantitativ, cât și calitativ, au vărsat statului beneficiile planificate, obținând chiar beneficii peste plan. Un număr însemnat de întreprinderi, atingând un nivel înalt în gospodărirea lor socialistă, s'au dovedit capabile să elibereze o parte din fondurile lor de rulment¹, punându-le la dispoziția statului.

¹ *Fonduri de rulment* — fondurile cu care statul înzestrează fiecare întreprindere pentru a angaja brațe de muncă, pentru a cumpăra materiile prime necesare producției și pentru a-și asigura o rezervă de materii prime semifabricate.

Astfel a fost cazul cu uzinele „Banloc”, care au eliberat 10.000.000 lei din fondul de rulment; cu întreprinderea „21 Decembrie” — Copșa-Mică, care a eliberat 10.000.000 lei; cu „Vulcan” (35.000.000 lei); cu întreprinderea „Cablul românesc” (peste 6.000.000 lei); cu uzinele „Solex” (15.000.000 lei). Asemenea exemple pot fi date și din alte întreprinderi, atât din industria grea, cât și din toate celelalte ramuri industriale.

O mare însemnătate pentru organizarea conducerii întreprinderilor socialiste după metoda gospodăririi chibzuite o are respectarea principiului conducerii unice bolșevice.

În fruntea fiecărei întreprinderi se găsește un conducător unic — directorul. Directorul este conducătorul cu puteri depline al întreprinderii în vederea realizării sarcinilor de plan. Directorul răspunde de buna gospodărire a întreprinderii, de succesul activității ei, de disciplina în muncă, de creșterea continuă a productivității muncii, de îndeplinirea planului de producție și de calitatea produselor.

În acest scop el conduce întregul aparat tehnic și administrativ al întreprinderii și toate procesele tehnico-organizatorice ale producției, toate dispozițiile sale fiind obligatorii în mod **necondiționat** pentru toți salariații întreprinderii.

Numai în felul acesta se poate asigura în întreprinderile socialiste cea mai severă ordine, creată prin voința unitară a conducătorului, numai așa se poate lega tot efectivul muncitorilor într'un organ economic care lucrează cu exactitatea unui ceasornic.

Tovarășul Stalin a subliniat la Congresul al XVI-lea al partidului rolul directorului, rolul conducerii unice, arătând că fără aceasta întreprinderile se transformă „din organisme de producție în parlamente”¹, și acest lucru nu poate fi îngăduit.

După cum se știe, imediat după naționalizare au fost puși în fruntea întreprinderilor, devenite proprietate a în-

¹ I. Stalin: „Raportul politic al Comitetului Central la Congresul al XVI-lea al P.C. (b) al U.R.S.S.”, ed. P.M.R. 1951, pag. 76.

întregului popor, conducători unici, directori muncitori, oameni educați și căliți de partid. Ei au dat dovada capacităților organizatorice ale clasei muncitoare, au arătat că pot conduce întreprinderile fără capitaliști și mai bine decât aceștia. Totuși, în aplicarea principiului conducerii unice mai există încă o serie de lipsuri.

Astfel mai avem directori care nu pot exercita cu succes conducerea unică, deoarece nu stăpânesc încă problemele tehnice, economice și financiare ale întreprinderii, lăsând rezolvarea lor exclusiv pe seama „specialiștilor”. Ca exemplu poate fi dat directorul uzinei „Cristea Nicolae” din Galați, care nu cunoștea problemele uzinei, lăsând totul pe seama inginerului șef și a contabilului șef. În loc să se amestece în toate, așa cum recomandă tovarășul Stalin, în loc să organizeze munca în întreprindere, el, ca fost laminorist, trecea la laminor, lucrând în locul muncitorilor.

O altă lipsă în ceea ce privește funcționarea conducerii unice este fuga de răspundere. Neîncrederea în forțele proprii face ca unii directori să nu aibă curajul să ia hotărâri, chiar în probleme de mai mică însemnătate. Astfel directorul uzinelor „Vlahița” — Odorhei a cerut aprobarea ministerului pentru a putea primi demisia unui mic salariat al uzinei.

O serie de lipsuri în ceea ce privește conducerea unică a întreprinderilor izvorăște din încălcările aduse acestui principiu de către unele organizații de partid și sindicale din întreprinderi.

Astfel unele organizații de partid din întreprinderi s'au substituit conducerii administrative, pășind fie la angajări de personal, cum s'a întâmplat la uzinele „I.O.R.”, fie la concedieri de personal, cum s'a întâmplat la uzinele „I. C. Frimu” — Sinaia.

Asemenea abateri au fost săvârșite și pe linie sindicală. La uzinele „Timpuri noi” sindicatul a luat hotărâri în ceea ce privește construcțiile dela cantina uzinei fără știința directorului și peste capul acestuia. În alte uzine organizațiile sindicale au condus munca de stabilire a noilor norme, deși aceasta era sarcina conducerii administrative.

Aceste încălcări se produc datorită unei greșite înțelegeri a legăturilor care trebuie să existe între conducătorul unic — directorul —, pe de o parte, și organizația de partid și sindicală din întreprindere, pe de altă parte.

În momentul de față problema întăririi conducerii unice prin lichidarea încălcărilor ce i se aduc și prin exercitarea efectivă a acestei conduceri de către directori, apare ca o sarcină de cea mai mare însemnătate.

Conducerea unică nu se reduce însă numai la dreptul directorului de a hotări și de a cere celor în subordine executarea hotărârilor sale. Directorul trebuie să stăpânească și priceperea de a se sprijini pe toți factorii din întreprindere, de a colabora în mod armonios și rodnic cu organizațiile de masă și cu întregul colectiv de muncitori, tehnicieni și funcționari.

Conducerea unică nu trebuie să însemne niciodată rușinea directorului de masse, de organizația de partid și de cea sindicală. Dimpotrivă, directorul trebuie să știe să colaboreze cu organizația de partid și cu organizația sindicală, trebuie să-și plece urechea la glasul maselor, sprijinindu-se și conlucrând cu întregul colectiv de muncă al întreprinderii.

„Conducerea noastră unică, sovietică, bolșevică — arată A. A. Jdanov la Congresul al XVIII-lea al P. C. (b) al U.R.S.S. — constă în priceperea de a da dispoziții juste, în priceperea de a organiza activitatea, de a alege cadre, de a da directive juste, de a cere dări de seamă, de a înlătura iresponsabilitatea și lipsa de răspundere personală. Dar, totodată, aceasta înseamnă și priceperea de a se sprijini în muncă pe organizația de partid, pe activii întreprinderii, pe întregul colectiv al întreprinderii”.

În munca sa, directorul are doi colaboratori apropiați: pe inginerul șef și contabilul șef. În afară de aceasta el este ajutat de șefii de servicii.

Schema organizatorică a întreprinderilor prevede în-

părțirea muncii de conducere pe servicii. De fapt această schemă nu este aceeași pentru toate întreprinderile, ea depinzând atât de mărimea lor (întreprinderi de gradul I, II și III), cât și de specificul ramurii de producție.

Cu toate acestea se poate spune că, în general, ea cuprinde câteva subdiviziuni principale (servicii, secții etc.) și anume:

1. **Serviciul producției.** Sarcina principală a acestui serviciu constă în conducerea și îndrumarea operativă a producției în vederea îndeplinirii graficului de producție. La dispoziția șefului serviciului se află, de obicei, o anumită rezervă de semifabricate, piese, materii prime și scule, pentru a putea asigura un proces de producție ritmic și neîntrerupt. La dispoziția serviciului de producție se găsește și un corp de dispațcheri, cu ajutorul căruia se face controlul operativ al muncii pe teren, în ateliere, secții etc.

2. **Serviciul planificării** alcătuiește planurile, graficul producției și al cheltuelilor de producție. El urmărește totodată îndeplinirea lor.

3. **Serviciul de muncă și salarii** alcătuiește normele de producție, stabilește categoriile de salarizare, numărul personalului, contribuie la ținerea evidenței întrecerii socialiste.

4. **Serviciul contabilității.** În fruntea lui se găsește contabilul șef, care răspunde în primul rând pentru evidența contabilă, controlând realizarea și desfășurarea producției, controlând cheltuelile, respectarea disciplinei financiare etc.

5. **Serviciul controlului tehnic** controlează calitatea produselor finite, stabilind și normele de control la recepție. El verifică deasemenea dacă produsele corespund standardelor stabilite de stat.

6. **Serviciul mecanicului șef** are sarcina întreținerii și reparării planificate a utilajului.

7. **Serviciul tehnic** (care există numai în întreprinderile mai mari) se ocupă cu pregătirea producției, organizarea procesului de producție din punct de vedere tehnic etc.

Schema de organizare a întreprinderilor este făcută pe baza unui regulament de funcționare a acestora. Justa aplicare a regulamentului întâmpină însă unele greutăți.

Astfel, deși sarcinile fiecărui serviciu sunt precis stabilite, se observă încălcări în atribuțiile unui serviciu de către altul. Deasemenea există pe alocuri tendința unor servicii de a trece sarcinile lor asupra altora. Astfel planificarea prețului de cost, care este o sarcină a serviciului planificării, este trecută câte odată, pe nedrept, în sarcina serviciului contabilității.

În munca serviciilor se manifestă la unele întreprinderi lipsa de răspundere personală, care are consecințe serioase asupra planului și asupra producției.

Astfel serviciul de control tehnic al întreprinderii „Răsăritul” — Orașul Stalin a permis ieșirea din fabrică a unor cărămizi de proastă calitate destinate uzinelor „Ocna Mureșului”. Tot așa serviciul de muncă și salarii dela „C. S. Hunedoara” a aplicat greșit sistemul acordării primelor, introducând un regim egalitar, care nu poate să joace rolul de stimulent, denaturând astfel politica partidului și guvernului în această problemă.

Întărirea simțului de răspundere personală pe baza adâncirii diviziunii muncii în întreprinderi este veriga de bază în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor care revin fiecărui serviciu din întreprindere. Și tocmai în această verigă se semnalează cele mai multe slăbiciuni.

În afară de director, de inginerul șef, de contabilul șef și de șefii de servicii, mai există în întreprinderi o serie de conducători mici și mijlocii, ca, de pildă, șefi de ateliere, maștri, șefi de echipă etc.

Acești conducători mici și mijlocii nu sunt câteodată îndeajuns de prețuiți și valorificați.

Tovarășul Stalin a combătut această atitudine, arătând că înafara marilor conducători mai există conducători mijlocii și mici, că în Uniunea Sovietică sunt zeci de mii de conducători din aceștia, mijlocii și mici. Aceștia — subliniază tovarășul Stalin — sunt oameni modeste, pe care aproape că nici nu-i observi, și totuși a nu-i observa în-

semnă a fi orb, căci de acești oameni depinde soarta întreprinderilor industriale din toată economia națională.

Șeful de atelier, maistrul etc., este și el un conducător, pentru că el are autoritatea de a împărți și conduce munca în sectorul său, pentru că el răspunde personal de felul în care se desfășoară munca în sectorul său, de felul cum muncesc oamenii pe care el îi conduce.

În legătură cu acești conducători mijlocii și mici al întreprinderii, o atenție deosebită se cuvine maistrului. Dacă maistrul lucrează slab, cele mai chibzuite hotărâri ale conducerii riscă să rămână neexecutate, deoarece, deseori, lipsiți de ajutorul maistrului, muncitori buni, mânuind mașini de cea mai bună calitate, nu dau randamentul dorit în producție.

În întreprinderile sovietice maistrul are un rol important ca factor organizator al producției.

Vorbind despre rolul maistrului în procesul de producție, rezoluția Conferinței a XVIII-a a P.C. (b) al U.R.S.S. a hotărât :

„Să se ridice rolul maistrului ca organizator nemijlocit al producției și să se pună la punct lucrul astfel încât acesta să-și conducă cu depline drepturi compartimentul de producție, fiind responsabil din plin de respectarea disciplinei tehnologice și de executarea sarcinii de producție, după toți indicii acesteia”.

În unele din întreprinderile noastre însă maistrul nu are rolul pe care este chemat să-l joace. Pe alocuri el este lăsat în situația unui muncitor sau funcționar auxiliar, care aleargă toată ziua prin fabrică după accesorii și scule, sau este aruncat într'un birou oarecare pentru a îndeplini o scriptologie străină de atribuțiile lui firești.

Învățând din bogata experiență a Uniunii Sovietice, Partidul Muncitoresc Român și guvernul, prin hotărârea nr. 429/950, intitulată „Drepturile și îndatoririle maștrilor și tehnicienilor”, a ridicat maistrul la adevărata lui menire,

precizând sarcinile și răspunderea sa în munca de conducere a întreprinderii. Prin aceeași hotărâre se îmbunătățesc și condițiile de salarizare a maiștrilor, ei putând fi încadrați până la categoria XII-a, după răspunderea încredințată lor, după lucrările pe care le fac și după cunoștințele teoretice și practice pe care le stăpânesc.

Conducerea unică mai înseamnă și priceperea de a te sprijini pe întregul colectiv al întreprinderii. Un instrument puternic pentru realizarea acestui obiectiv îl reprezintă contractele colective.

În condițiile regimului nostru de democrație populară, contractele colective oglindesc îmbinarea intereselor generale de stat privind dezvoltarea economiei socialiste, cu interesele îmbunătățirii continue a situației materiale a celor ce muncesc.

Cuprinzând deopotrivă atât angajamentele direcției în ceea ce privește o serie de îmbunătățiri sociale, cât și angajamentele colectivului de muncitori, tehnicieni și funcționari privind realizarea și depășirea planului, contractul colectiv constituie o puternică forță mobilizatoare și organizatoare.

Astfel, în 1950 la „Sovrommetal”—Reșița, din 21.800 de salariați, 15.720 erau antrenați în întrecerea socialistă. Tot așa la „Sovromtractor”—Orașul Stalin, din 6.638 de salariați, 5.091 erau în întrecere, iar la „Nitramonia”—Făgăraș, din 2.148 de salariați, 2.065 erau în întrecere.

Contractul colectiv nu-și poate îndeplini însă în întregime rolul său mobilizator, nu poate constitui o armă în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor care revin întreprinderii, decât dacă angajamentele luate prin contract sunt respectate de ambele părți.

Dar acest lucru nu se întâmplă întotdeauna. Astfel angajamentele luate de direcțiile uzinelor „Oțelul Roșu”, „Balanta” sau „Vulturul”—Comarnic prin contractul colectiv pe 1950 de a pune la dispoziția muncitorilor „carne” până în luna Septembrie 1950, deși este cunoscută deosebită însemnătate a acestui carnet.

Tot astfel angajamentul luat de întreprinderea „I.C.E.P.S.”—București de a servi salariaților o masă de bună calitate și la un preț fix nu a fost respectat; dimpotrivă, întreprinderea a scumpit prețul mesei la cantină și a permis să se coboare calitatea mesei.

Este evident că în aceste condiții contractul colectiv nu-și poate atinge scopul. El va putea căpăta în întregime marele rol mobilizator pe care trebuie să-l aibă, numai dacă angajamentele reciproce ale direcției și ale salariaților vor fi respectate cu strictețe.

2. PLANUL DE PRODUCȚIE AL ÎNTEPRINDERII. LUPTA PENTRU REDUCEREA CONTINUA A PREȚULUI DE COST

Planul tehnic, industrial și financiar al întreprinderii. Planul producției industriale este partea principală a planului de stat. Planul de producție al industriei determină într-o măsură hotărâtoare dezvoltarea agriculturii, înzestrarea ei cu mașini agricole de tot felul, îngrășăminte etc. Deasemenea transporturile și circulația mărfurilor depind în cea mai mare măsură de planul și mărimea producției industriale. Însemnătatea planului de producție industrială reiese și din faptul că peste 60% din veniturile bugetare provin din industrie.

Planul producției industriale trebuie alcătuit ținând seama de toate legăturile care există între industrie și celelalte ramuri ale economiei naționale. Planul producției industriale poate fi alcătuit numai ca o parte a unui plan economic unic de stat.

Care este legătura dintre planul economiei naționale și planul întreprinderii?

Planul de stat este defalcat pe întreprinderi și se trimite fiecărei unități în parte. În economia socialistă fiecare întreprindere se încadrează în sistemul unic al economiei naționale, condus de planul unic de stat. Aceasta înseamnă că planul fiecărei întreprinderi constituie o parte a planului de stat al economiei naționale. Planul întreprinderii reprezintă baza întregii sale activități economice.

Statul prezintă întreprinderii, prin ministerul de care depinde ea, un plan cuprinzând sarcinile cantitative și calitative, cuprinzând cu alte cuvinte mărimea producției, sortimentele etc., și-i cere ca, aplicând principiile gospodăririi chibzuite, să realizeze la datele prevăzute sarcinile ce-i revin.

Pe baza sarcinilor primite, întreprinderea își alcătuiește planul său de producție, care se mai cheamă planul tehnic, industrial și financiar. Planul tehnic, industrial și financiar al întreprinderii reprezintă o formă superioară de organizare a muncii și a producției, care are la bază cercetarea științifică a posibilităților întreprinderii și care prescrie, concret și operativ, modul de conducere economică a întreprinderii, în vederea realizării sarcinilor sale. Acest plan reprezintă, cu alte cuvinte, un program de măsuri tehnice și organizatorice, un program întocmit pe baze științifice în vederea realizării sarcinilor trasate întreprinderii prin planul de stat al economiei naționale. Acest plan este, așa dar, actul de bază care stabilește sarcinile întreprinderii, care asigură coordonarea întregii sale activități în cadrul planului economic de stat și care organizează inițiativa creatoare a întregului colectiv de muncă al întreprinderii.

Prima întrebare pe care și-o pune întreprinderea la alcătuirea planului său tehnic, industrial și financiar se impune dela sine: de câți muncitori, de ce cantități de materie primă și combustibil, de ce utilaj și în ce cantități are nevoie pentru a realiza sarcinile sale în bune condiții?

Răspunsul la aceste întrebări îl dau nivelul productivității muncii salariaților întreprinderii și normele tehnico-economice privind consumul materialelor și utilizarea mașinilor.

Cu alte cuvinte, întreprinderea nu-și va putea alcătui planul decât după ce va stabili câtă materie primă consumă pe unitatea de produs (piesa pe care trebuie s'o fabriche), câtă producție dă o anumită mașină pe oră etc. De exemplu, dacă uzina are de produs 100 de motoare, ea nu va putea ști de cât metal are nevoie decât după ce va fi

stabilit care este norma de consum de metal pentru producerea unui motor. Dacă întreprinderea are de produs în cadrul planului 1.000 de piese strunjite, ea nu va putea spune de câte strunguri are nevoie decât după ce va fi stabilită câtă producție dă un strung.

Problema aceasta pare simplă. Și totuși ea nu este chiar atât de simplă. Întreprinderea nu poate consuma orice cantitate de materie primă pentru unitatea de produs și nici nu-i poate fi indiferent câtă producție dă un strung, pentrucă de acești indici depinde prețul de cost al producției.

Deaceia consumul de materiale și utilizarea mașinilor trebuie să se desfășoare în așa fel încât întreprinderea să producă la prețul de cost planificat.

Cum va putea întreprinderea să realizeze obiectivul de a produce mărfurile la prețul de cost planificat sau chiar sub acest nivel?

În primul rând, trebuie să se introducă în activitatea întreprinderii normele tehnico-economice înaintate, rezultate din studierea științifică a condițiilor și mijloacelor de muncă din întreprindere. În al doilea rând, trebuie să se extindă la întregul colectiv de muncă experiența practică a celor mai buni muncitori din întreprindere, realizându-se astfel normele tehnico-economice înaintate care stau la baza planului tehnic, industrial și financiar al oricărei întreprinderi din Uniunea Sovietică.

Principalele subdiviziuni ale planului tehnic, industrial și financiar sunt:

1. Programul de producție;
 2. Planul de utilizare a resurselor interne de producție ale întreprinderii;
 3. Planul dezvoltării tehnice;
 4. Planul de muncă și salarii;
 5. Planul aprovizionării tehnico-materiale;
 6. Planul prețului de cost al producției;
 7. Planul financiar.
1. Programul de producție. Partea cea mai importantă a planului tehnic, industrial și financiar este progra-

mul de producție. Programul de producție cuprinde sarcinile întreprinderii pe perioada de planificare, cantitatea, sortimentul și valoarea produselor, cu termenele de livrare.

Programul de producție trebuie să dea un răspuns precis la întrebarea: ce fel de produse și în ce cantitate trebuie să producă întreprinderea în perioada planificată?

În acest scop se elaborează nomenclatura, adică înșirarea pe puncte a programului producției de bază a întreprinderii.

Programul de producție trebuie să cuprindă și un plan calendaristic de livrare a producției, adică trebuie să asigure o justă înșiruire a sarcinilor în timp.

Unele întreprinderi ale noastre au alcătuit „calendar de termene”, care arată data până când trebuie livrat fiecare produs.

Sarcinile de producție date de organul superior (minister, direcție) reprezintă baza de plecare pentru a stabili în amănunt cantitatea producției întreprinderii, cu datele respective prevăzute pentru livrare.

Când se alcătuiește planul de producție al întreprinderii, trebuie să se dea o atenție deosebită operației de defalcare a planului pe ateliere și pe locul de muncă.

Defalcarea și, deci, determinarea precisă a sarcinilor și răspunderii fiecărui atelier și fiecărui loc de muncă întăresc rolul acestora în realizarea planului, constituind un stimulente puternic și în acțiunea de întărire a simțului de răspundere personală.

La alcătuirea programului de producție trebuie să se țină seama și de comenzile întreprinderilor consumatoare deoarece modul în care se îndeplinesc comenzile pentru alte întreprinderi influențează în mod direct realizarea în trezgirii producției a țării.

Cooperarea, colaborarea dintre întreprinderi capătă o însemnătate deosebită în cadrul acțiunii de specializare a întreprinderilor, acțiune care ia un mare avânt în sistemul economic socialist.

În ce constă această acțiune de specializare? Într-

prinderile se specializează reducându-și sortimentul producției, pentru a realiza pe baza unui sortiment restrâns o producție în serie și în masă.

Această situație impune însă, pentru realizarea unui produs finit, cooperarea mai multor întreprinderi specializate, produsul finit rezultând din folosirea producției specializate a două sau mai multe întreprinderi.

În Uniunea Sovietică producția în cooperare are un rol foarte important în programul de producție al întreprinderilor.

Este suficient să amintim pentru exemplificare că marile uzine de automobile din Iaroslavl cooperează cu 114 întreprinderi și că 44% din prețul de cost al automobilelor produse în această uzină îl reprezintă piesele cumpărate de la întreprinderile cu care uzina se găsește în relații de cooperare.

Dacă una sau mai multe uzine în cooperare nu-și îndeplinesc obligațiile lor față de uzina-șef (adică uzina care pe baza cooperării cu o serie de alte uzine livrează produsul finit), aceasta poate frâna sau chiar împiedica livrarea producției prevăzute în planul de stat.

În privința planului de cooperare, în țara noastră există încă o concepție greșită. Multe întreprinderi mai stau pe poziția că comenzile în cooperare (colaborare) sunt o sarcină nu prea însemnată, fără a înțelege urmările grave pe care le poate avea această poziție. Un singur exemplu vorbește de la sine în această privință.

Datorită nerealizării planului de cooperare între uzinele „23 August” și „Vasile Roaită”, pe de o parte, și „Uzinele Metalurgice Târgoviște”, pe de alta, acestea din urmă nu și-au putut îndeplini planul la utilaj petrolier pe luna Septembrie 1950.

De aceea astăzi se duce o luptă sistematică pentru înțelegerea și respectarea muncii în cooperare.

Lupta pentru realizarea planului (programului) de producție înseamnă nu numai îndeplinirea sarcinilor cantitative, ci și realizarea întocmai a tuturor sarcinilor calitative, a sortimentelor și a celorlalte sarcini legate de

executarea planului. Termenele prevăzute de plan trebuie respectate întocmai, evitându-se golerile de producție și întârzierile în asigurarea aprovizionării întreprinderilor.

De aici rezultă cât se poate de limpede ce însemnătate hotărâtoare prezintă asigurarea unei discipline riguroase de plan în desfășurarea întregii activități a întreprinderilor.

Nu se poate tăgădui că la noi s'au făcut și în privința respectării disciplinei de plan unele eforturi, care trebuie evidențiate.

Astfel, de pildă, în cadrul întreprinderilor din Direcția generală a construcțiilor de mașini și utilaj greu există 80 de brigăzi de calitate. Unele uzine, ca „Sovromtractor”, au adus îmbunătățiri calitative producției; prin modificarea diferitelor părți ale motorului tractorului I.A.R. 22 s'a reușit mărirea randamentului său etc.

Cu toate acestea, în unele din întreprinderile noastre trebuie semnalate serioase abateri dela disciplina de plan, cu deosebire în ceea ce privește calitatea producției.

Astfel, uzinele „Vasile Roaită” au livrat batoze fără tobe și mașini de secerat fără cuțite. La fel uzinele „Vulcan” au livrat poduri rulante cu importante defecte de construcție și cu totul neglijat lucrare.

Deasemenea au livrat produse ce prezentau defecte uzinele „I.O.R.”, „Cugir”, „Înrățirea”, „Macazul”, „Brainer Béla”, „Strungul”, „Steagul Roșu”, „I.M.S.”, „Cămpulung”, „Steaua Roșie” și „Semănătoarea”.

Toate acestea dovedesc că problema calității produselor nu a constituit o preocupare pentru multe întreprinderi ale Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice.

La noi abaterea dela disciplina de plan se manifestă uneori și astfel: controlul tehnic, controlul calității producției, este în unele părți o problemă străină de preocupările conducerii întreprinderilor, iar în altele o operație birocratică, formală, superficială. Iată, în această privință exemplul uzinelor „Metrom”. Faptul că nu s'a făcut un control temeinic al talcului cu care a fost aprovizionată uzina, pentru a vedea dacă are calități proprii fabricației,

a dus la rebutarea cantității importante de 1.200 kg. de cupru.

Este limpede că problema lichidării superficialității în controlul tehnic și introducerea unor norme precise de control al calității reprezintă în aceste condiții o sarcină de primă urgență.

O altă formă de abatere dela disciplina de plan, expresie a tendinței de comoditate și de activitate pe linia celei mai mici rezistențe, o reprezintă nerespectarea sortimentelor planificate. În cadrul Direcției generale a construcțiilor de mașini și utilaj greu doar 33% din întreprinderile acestei direcții au executat planul pe sortimente prevăzut pe trimestrul III al anului 1950. În această privință trebuie combătută, ca periculoasă, concepția potrivit căreia dacă ai realizat planul din punct de vedere cantitativ încă ai făcut o treabă bună, chiar dacă n'ai respectat sortimentele. Conducerea întreprinderilor n'ar trebui să uite nicio clipă că noi nu producem de dragul producției, că produsele trebuie consumate și că nerespectarea sortimentelor duce nu numai la crearea de stocuri greu de vândut, dar creează greutăți, uneori de neînvinș, altor întreprinderi în realizarea planului lor de producție.

Planificarea înseamnă și organizarea legăturilor de producție între întreprinderi. Nerespectarea sortimentelor poate primejdi realizarea planului nu numai la o singură întreprindere, ci la un lanț întreg de întreprinderi care depind una de cealaltă.

Deaceia trebuie dusă o acțiune sistematică pentru demascarea caracterului neeconomic pe care îl are lupta pentru cantitate dusă cu sacrificarea calității și sortimentului.

Nu se poate îngădui, de pildă, ceea ce au făcut uzinele „Industria Sârmei”—Cămpia Turzii. Acestea au produs în trimestrul II 1950 oțeluri pentru rulmenți care au fost refuzate de clienți din cauza calității necorespunzătoare. Un alt exemplu ni-l dă fabrica „Silica”, care a produs șamotă insuficient arsă, deasemenea refuzată de clienți.

2. Planul de utilizare a resurselor interne de producție ale întreprinderii. O a doua parte importantă a planului

tehnic, industrial și financiar este planul de utilizare a resurselor interne de producție ale întreprinderii.

Planul de utilizare a resurselor interne de producție are o mare însemnătate, pentru că el îngăduie pornirea unei acțiuni sistematice împotriva pierderilor de producție de orice fel. El stabilește capacitatea de producție a utilajului întreprinderii, studiază științific pierderile capacității de producție a utilajului, indicând pentru micșorarea și lichidarea lor măsuri concrete tehnico-organizatorice alcătuite anume în acest scop.

Ca exemplu în legătură cu aceasta trebuie să arătăm că în întreprinderile noastre metoda sovietică de tăiere rapidă a metalelor, care până acum s'a aplicat în mod spontan, din inițiativa diferiților strungari, a devenit pe baza unei decizii a Ministerului Industriei Metalurgice și al Industriei Chimice o sarcină obligatorie a întreprinderilor noastre. În acest scop fiecare întreprindere este obligată să întocmească și să realizeze un plan de extindere a metodei de tăiere rapidă a metalelor la toate strungurile.

Una din măsurile principale pentru mărirea capacității de producție a utilajului este planificarea întreținerii și reparării utilajului.

Începând dela 1 Ianuarie 1950, fiecare întreprindere are un plan de întreținere și reparare a utilajului; acest plan urmărește să înlăture accidentele și pierderile de producție rezultate în urma defectării utilajului.

În unele din întreprinderile noastre există tendința de a nu da importanța cuvenită muncii de prevenire a pierderilor de producție prin repararea și întreținerea planificată a utilajului. Astfel, de pildă, în luna Decembrie 1950, la uzinele „I. C. Frimu”—Sinaia, sectorul productiv a refuzat să elibereze un strung pentru revizia planificată. După câteva zile strungul s'a defectat, ceea ce a însemnat o pierdere serioasă de producție.

Planul de utilizare a resurselor interne de producție ale întreprinderii trebuie să se preocupe de asemenea de valorificarea tuturor posibilităților de folosire a materialelor de bază și auxiliare, a combustibilului și energiei electrice.

În sfârșit, planul prevede măsuri și în legătură cu utilizarea timpului de lucru, punând în lumină pierderile de timp de lucru și metodele pentru lichidarea acestor pierderi.

În această privință, la întreprinderile noastre nu s'a început încă, din păcate, o acțiune sistematică, planificată, pentru scoaterea la iveală a pierderilor de timp și pentru lichidarea lor.

3. Planul dezvoltării tehnice. Planul dezvoltării tehnice a întreprinderii (planul tehnic) ocupă un loc important în planul tehnic, industrial și financiar al întreprinderii.

Planul dezvoltării tehnice cuprinde măsurile pentru asigurarea progresului tehnic al uzinei și are ca efect mobilizarea rezervelor întreprinderii pentru creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost și îmbunătățirea calității producției.

Planul dezvoltării tehnice rezolvă următoarele probleme: adaptarea în producție a noilor tipuri de mașini de mare productivitate, modernizarea și perfecționarea construcției mașinilor fabricate, realizarea unei organizări avansate a producției, măsurile tehnico-organizatorice de sporire a productivității muncii, de scădere a prețului de cost etc.

În legătură cu aceasta trebuie să spunem că întreprinderile noastre au elaborat un plan al dezvoltării tehnice. Totuși, în alcătuirea planului tehnic există pe alocuri greșeli serioase.

Astfel, uzina „Ceahlău” a pășit la executarea prototipului de semănătoare de sfeclă de-a dreptul după model, fără desene. La uzina „Unio”, planul tehnic nu prevedea o pregătire temeinică a fabricației produselor noi, stabilind totodată termene prea scurte, necorespunzătoare, pentru toate lucrările procesului de producție.

Aceste exemple arată cât de necesară este munca susținută pentru ridicarea calității planurilor tehnice din întreprinderile noastre.

4. Planul de muncă și de salarizare. O altă parte im-

portantă a planului tehnic, industrial și financiar al întreprinderii este planul de muncă și salarii.

Intocmirea planului referitor la muncă și salarii urmărește următoarele două obiective:

a) Calcularea corectă a nevoilor întreprinderii în forțe de muncă, pe profesii și calificările corespunzătoare sarcinilor de producție.

b) Calcularea corectă a fondului de salarii necesar întreprinderii pe fiecare categorie de salariați (muncitori, ingineri, tehnicieni, funcționari etc.) și calcularea salariului mediu al unui salariat.

5. **Planul aprovizionării tehnico-materiale.** Un alt element al planului tehnic industrial și financiar al întreprinderii este planul aprovizionării cu materiale tehnice, plan care are o însemnătate foarte mare.

Pentru întocmirea programului de producție propus, întreprinderea trebuie să fie asigurată cu materialele necesare. Planul de aprovizionare cu materiale tehnice se alcătuiește de aceea corespunzător cu programul de producție. El cuprinde toate nevoile întreprinderii în materii prime, materiale de bază, auxiliare și combustibil.

În acest plan sunt indicate cu precizie în ce cantități și la ce termene trebuie să primească întreprinderea materialele respective.

Cât de importantă este o justă planificare a aprovizionării tehnice rezultă din faptul că o aprovizionare exagerată imobilizează fondurile de rulment ale întreprinderilor, provocând greutăți serioase în munca lor. Pot fi date multe exemple în această direcție. Astfel în luna Septembrie 1950 întreprinderi mari ca „C.S.H.”, „Oțelul Roșu” și „Republica” au depășit cu 98 %, 167 % și 245 % fondul lor de rulment tocmai datorită aprovizionărilor peste nevoi. În urma acestui fapt, întreprinderile amintite au ajuns într-o situație grea, și ele au putut continua munca numai în urma intervenției guvernului, care a preluat stocurile de materiale strânse peste nevoi.

Dar o întocmire nejustă a planului aprovizionării teh-

nice prin aprovizionări exagerate nu provoacă turburări numai în munca uzinei respective, ci și în munca altora.

Astfel, uzinele „I.M.B.”, cerând în trimestrul III al anului 1950 repartizarea unei cantități de 9 tone de cupru, de care în realitate nu aveau nevoie, au lipsit uzinele „23 August” — lăși de aceste materiale.

6. **Planul prețului de cost al producției.** Planul prețului de cost al producției reprezintă partea a șasea a planului tehnic, industrial și financiar al întreprinderii.

Prețul de cost oglindește în reaga activitate economică a întreprinderii, însușirea și introducerea tehnicii noi, nivelul organizării muncii și productivității acesteia, folosirea resurselor materiale, gospodărirea chibzuită, lupta pentru economii etc. etc.

Prețul de cost este socotit, pe drept cuvânt, unul din cei mai importanți factori ai planului tehnic, industrial și financiar în ceea ce privește calitatea întregii producții a întreprinderii.

În Uniunea Sovietică planul cincinal de după război a fixat ca sarcină reducerea prețului de cost la producția industrială cu 17 % față de anul 1945, ceea ce reprezintă o economie totală de 160 de miliarde ruble. Ținând seama că toată investițiile prevăzute în cincinal a însumat 250 de miliarde ruble, reiese că aproape două treimi din programul gigantic de investiții mari au fost prevăzute să se îndeplinească prin reducerea cheltuielilor de producție.

7. **Planul financiar.** Ultima parte a planului tehnic, industrial și financiar al întreprinderii este planul financiar. Alcătuirea planului financiar decurge în mod firesc din celelalte capitole ale planului tehnic, industrial și financiar, ea nefiind decât expresia în bani, financiară a întregii activități de producție a întreprinderii.

Subliniind rolul și importanța planului financiar în construirea socialismului, plenara din Decembrie 1930 a C.C. al P.C. (b) al U.R.S.S. arăta că

„fără îndeplinirea strictă a planului financiar nu este posibilă realizarea planului economic prevăzut pentru toate ramurile economiei naționale”.

Planul financiar cuprinde toate veniturile și cheltuielile întreprinderii. El ține seama atât de veniturile proprii, cât și de mijloacele pe care statul le acordă întreprinderii din bugetul său.

După cum s'a arătat, planul financiar oglindește mișcarea tuturor mijloacelor economice ale întreprinderii. Pentru a cuprinde în întregime toate laturile economice ale întreprinderii, planul financiar nu trebuie să oglindească numai rezultatele finale ale activității întreprinderii — beneficiul sau pierdere —, ci trebuie să arate toate felurile de venituri și de cheltuieli ale întreprinderii. Această sarcină o îndeplinește balanța de venituri și cheltuieli, care indică mișcarea tuturor resurselor proprii și a celor bugetare ale întreprinderii. Balanța de venituri și cheltuieli formează de aceea o parte importantă a planului financiar.

Munca după grafic. Planul tehnic, industrial și financiar arată care sunt sarcinile de producție, cantitative și calitative, pe care le are de îndeplinit întreprinderea și care sunt căile concrete pentru realizarea lor.

Dar acest plan nu ar fi complet dacă el n'ar asigura un ritm uniform, egal al producției.

În unele din întreprinderile noastre se observă o delăsare aproape generală la începutul lunii, pentru ca spre sfârșitul acesteia să înceapă un asalt general în vederea realizării sarcinii de plan pe luna respectivă.

În luna Iulie 1950, la laminorul de platine al uzinelor „Oțelul Roșu” s'a înregistrat în primele cinci zile ale lunii un minus de producție de 70 de tone față de plan, pentru ca apoi, după un asalt la sfârșitul lunii, să se recâștige rămânerea în urmă și să se obțină chiar o depășire de 150 de tone față de plan.

La uzinele „23 August” programul la motoare pe Ianuarie 1951 a fost realizat doar în proporție de 33% până la 20 ale lunii pentru ca în ultimele 10 zile, în urma unui „asalt”, să se îndeplinească restul de 67%.

Multe dintre întreprinderile noastre nu măsoară la justa valoare însemnătatea asigurării unui ritm uniform, egal al producției. Aceste întreprinderi socotesc că nu

prezintă importanță dacă producția se realizează sau nu în mod ritmic, de vreme ce până la urmă planul lunar sau planul trimestrial este îndeplinit.

Cei care gândesc în felul acesta nu țin seama că mașinile fabricate la începutul trimestrului, și nu la sfârșitul lui, vor intra în producție cu două luni mai devreme, asigurând echiparea unor întreprinderi care duc lipsă de aceste mașini și care nu-și vor putea îndeplini planul decât dacă vor avea la timp aceste mașini.

Trebuie să ținem cont și de faptul că „asalturile” provoacă pierderi costisitoare atât pentru întreprinderi, cât și pentru economia națională în întregul ei.

Datorită „asaltului” dela sfârșitul lunii Februarie 1951, la uzinele „Strungul” — Orașul Stalin utilajul a fost supraîntrebuințat, ceea ce a avut ca urmare accidentarea a două mașini de frezat și scoaterea lor din producție.

Același lucru s'a întâmplat la uzinele „Rezistența” — Galați, unde, tot din cauza unui „asalt” dat la sfârșitul lunii Februarie, s'a rupt axa dela presa de caiele, ceea ce a determinat scoaterea din producție pentru un anumit timp a acestei prețioase mașini.

Unele din întreprinderile noastre uită, deasemenea, că ritmul neuniform, inegal, de producție și asalturile dela sfârșitul perioadei planificate duc la o slăbire a controlului calitativ și la defecte în calitatea produselor.

În perioada de „asalt” dela sfârșitul ultimului trimestru al anului 1950, cerințele privind calitatea n'au fost respectate de „Uzinele Metalurgice Cugir” la fabricarea perforatoarelor cu aer comprimat.

Tot așa la uzinele „23 August”, în ultimul trimestru al anului 1950, datorită ritmului inegal și „asaltului” dela finele trimestrului, s'au înregistrat rebuturi însemnate la turnătorii de fontă și de oțel.

Toate acestea arată caracterul profund neeconomic al producției neritmice, munca în salturi având ca urmare o utilizare necompletă a capacității de producție, micșorarea producției (față de cea posibilă), creșterea prețului de cost, creșterea rebuturilor, creșterea consumului de mate-

riale și energie electrică e.c. Vedem, în concluzie, că munca în salturi are o influență dăunătoare asupra întregii activități a întreprinderii.

Condamnând cu hotărâre practicarea asaltului în producție, Conferința a XVIII-a a P.C. (b) al U.R.S.S. subliniază necesitatea de a se termina

„cu sistemul asal'ului în munca întreprinderilor și să se ajungă la realizarea zilnică a programului de către fiecare uzină după un grafic dinainte elaborat“.

În Uniunea Sovietică munca după grafic a devenit o metodă generală de muncă, o mare forță organizatoare în producție, fiind unul din factorii care au asigurat succesele istorice ale poporului sovietic în construirea socialismului și a comunismului.

Pe baza exemplului sovietic, legea planului cincinal, printre măsurile organizatorice necesare îndeplinirii în bune condiții a planului, prevede:

„organizarea și conducerea muncii pe bază de grafice de producție, creându-se astfel în întreprinderi condițiile necesare..., care să înlăture neuniformitatea în producție, încetineala la începutul perioadei și «asal'ul» la sfârșitul ei“¹.

Numai lucrul după grafic asigură producția ritmică uniformă; deaceia graficul trebuie să facă parte, fără excepție, din planul tehnic, industrial și financiar al întreprinderii.

Toată lumea știe câte neajunsuri poate provoca ritmul încet de muncă al unui singur sector productiv într-o întreprindere. Sectoarele producției fiind legate între ele ca verigile unui lanț, cele frunțase vor avea de suferit dacă se reduce producția unui singur sector, și această crează greutatea întregii producții. Astfel la fabrica „Macazul“ din

¹ „Planul cincinal de dezvoltare a economiei naționale a Republicii Populare Române pe anii 1951—1955“, Editura de Stat 1950, pag. 37.

Cluj, în luna Februarie, secția mecanică a fost în gol de lucru timp de 10 zile, datorită ritmului încet de lucru al secției de turnătorie. Spre sfârșitul lunii, când turnătoria a început „asaltul“, secția de mecanică n'a putut prelucra, cu capacitatea de care dispune, toate piesele venite în bloc dela turnătorie, creându-se prin aceasta strângulări la o serie de operațiuni mecanice.

Graficul de producție permite asigurarea unei desfășurări ritmice a producției prin stabilirea duratei fiecărei operațiuni în fiecare sector de producție, prin stabilirea continuu a ritmului procesului de producție și a legăturilor care trebuie să existe între sectoare, prin stabilirea precisă a datelor la care începe și se termină orice lucrare din întreprindere.

Deși cei mai mulți din re conducătorii serviciilor de plan, serviciilor de producție, precum și numeroși ingineri și tehnicieni din întreprinderile noastre, sunt gata să recunoască avantajele muncii după grafic, totuși aplicarea acestei metode este în întreprinderile noastre abia la începuturile ei.

În avangarda mișcării pentru introducerea graficului de producție se găsesc sovromurile.

Munca după grafic este organizată atât la „Sovromtractor“ cât și la „Sovrommel“ — Reșița, iar rezultatele sunt din ce în ce mai bune.

În primul rând, întreprinderile vor trebui să studieze și să stabilească felul de desfășurare a producției prin instrucțiuni precise și cât mai amănunțite.

Aceasta înseamnă că în reîntreprinderile vor trebui să stabilească în mod precis fiecare treaptă în oricare proces de muncă, dimpreună cu toate amănuntele de ordin tehnic (desene, măsuri, scule, pregătirea mașinilor, norme de muncă etc.).

O importanță deosebită are calcularea dinainte a timpului de lucru necesar fiecărei operațiuni. Întreaga elaborare a graficului se sprijină pe această calculare a timpului necesar fiecărei operațiuni. Și cu cât calculele vor fi mai precise, cu atât și rezultatele vor fi mai bune.

Acum, când ne aflăm în plină luptă pentru realizarea sarcinilor planului cincinal — acest mare program de construire a bazelor socialismului —, introducerea muncii după grafic, ca și a altor metode înaintate inspirate din bogata experiență sovietică, reprezintă o sarcină de cea mai mare însemnătate, de care depinde însăși realizarea planului.

Trebuie dusă o intensă muncă de lămurire, demascând „părerile” acelor „specialiști” neîncrezători care socotesc că munca după grafic este aplicabilă numai în condițiile unei specializări mai adânci a producției. Nimic mai greșit decât această „teorie”, expresie a concepțiilor învechite care mai stăruie la unii tehnicieni.

Munca după grafic nu este numai necesară; ea este și posibilă în condițiile actuale. Practica înaintată a uzinelor „Sovromtractor” și „Sovrommetal” o dovedește din plin.

Succesul deplin al acestei metode depinde de felul cum vom ști să atragem în munca de alcătuire și de respectare a graficelor de producție nu numai cadrele serviciilor de planificare și de producție, ci și pe fruntașii în producție, tehnicieni, maiștri, inovatori și raționalizatori.

Trebuie combătută tendința de a face grafice de dragul graficelor, de a transforma graficele în obiecte decorative.

Să nu uităm niciodată că realitatea planului nostru sunt milioanele celor ce muncesc, care făuresc o viață nouă.

Graficele pot deveni cu adevărat o podoabă a uzinei, un titlu de mândrie pentru muncitorii, tehnicienii și inginerii unei întreprinderi numai dacă, respectându-le întocmai, ele vor fi mărturia unui fel nou de muncă, a unei munci ridicate pe o treaptă mai înaltă de organizare.

Trebuie neîncetat să avem în vedere că munca de planificare nu se încheie odată cu alcătuirea planului.

„Întocmirea planului nu este decât începutul planificării — ne învață tovarășul Stalin. — Adevărata conducere planificată se desfășoară abia după întocmirea planului, după ce planul a fost verificat pe teren, în cursul îndeplinirii, corectării și precizării planului”.

Controlul îndeplinirii planului este o muncă de cea mai mare importanță. Tovarășul Stalin sublinia la Congresul al XVII-lea al P.C. (b) al U.R.S.S. că 90% din lipsurile și neajunsurile muncii se datoresc lipsei unui control bine organizat al executării.

Controlul îndeplinirii planului nu trebuie făcut numai de organele de planificare, de ministere și de direcții generale, ci și de organizațiile de partid, sindicale. Masele de oameni ai muncii trebuie deasemenea să participe la controlul îndeplinirii planurilor prin mijlocirea consfătuirilor de producție, prin critica făcută în presă și prin alte numeroase forme.

Controlul îndeplinirii planurilor are sarcina să descopere și să înlăture cauzele care frânează îndeplinirea programului de producție, să verifice îndeplinirea cantitativă și calitativă a sarcinilor de plan, să vegheze la disciplina financiară și de plan.

În legătură cu controlul executării planurilor să avem permanent drept ghid următoarele cuvinte ale tovarășului Molotov :

„Nu se poate considera planificarea bună, dacă ea nu ține seamă de mersul îndeplinirii planului. O astfel de planificare de cabinet, ruptă de viață, valorează puțin. Planificarea nu se reduce la întocmirea unor mormane de tabele cu cifre fără legătură cu mersul îndeplinirii planului. Tabelelor înseși le este, desigur, indiferent dacă planurile noastre se îndeplinesc, însă nouă, care conducem o economie planificată, nu ne este deloc indiferent... Iar dacă planul

¹ I. Stalin : „Raportul politic al Comitetului Central la Congresul al XVI-lea al P.C. (b) al U.R.S.S.”, ed. P.M.R. 1951, pag. 86.

nu este legat de controlul executării, el se transformă într-o simplă fițuică, în nimic. Această privește toate organizațiile noastre economice, întreaga noastră muncă economică. Organizând serios controlul executării planului, noi vom îmbunătăți și munca economică și întocmirea planului însuși”¹.

Lupta pentru reducerea continuă a prețului de cost.
Desvoltând învățătura marxist-leninistă cu privire la creșterea productivității muncii, I. V. Stalin a scos cu deosebire în evidență rolul hotărâtor al creșterii productivității muncii pentru victoria orânduirii socialiste, pentru ridicarea nivelului de trai și făurirea unei vieți îmbelsugate.

„Dece capitalismul — spune I. V. Stalin — a zdrobit și a învins feudalismul? Pentru că el a creat norme mai ridicate de productivitate a muncii, a dat societății omenești posibilitatea să obțină incomparabil mai multe produse decât sub orânduirea feudală. Pentru că el a făcut societatea omenească mai bogată. Dece socialismul poate să învingă, trebuie să învingă și va învinge neapărat sistemul economic capitalist? Pentru că socialismul poate da pilde de muncă mai înalte, o productivitate a muncii superioară sistemului economic capitalist. Pentru că socialismul poate da societății omenești mai multe produse și poate s-o îmbogățească mai mult decât sistemul economic capitalist”².

Mărirea productivității muncii în industrie și în agricultură își găsește expresia în primul rând în scăderea prețului de cost, care, la rândul ei, printre alte urmări binefăcătoare pentru economia țării noastre, determină și scăderea prețurilor. În această privință, pentru oricine este

¹ V. M. Molotov : „Expunere asupra celui de al III-lea plan cincinal, la Congresul al XVIII-lea al Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice”, ed. rusă 1939, Editura de Stat pentru literatură politică, pag. 20—21.
² I. Stalin : „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 784—785.

clară însemnătatea pe care o are scăderea prețurilor. Scăderea prețurilor la produsele industriale, de exemplu, atrage după sine scăderea prețului de cost și al celui de vânzare la produsele agricole. Căci, ieftinindu-se tractoarele, mașinile, uneltele agricole și celelalte produse industriale de care au nevoie, țăranii muncitori pot să lucreze pământul cu mai multe mașini și cu mai puține cheltuieli și să dobândească în același timp și roade mai bogate. Ei pot să-și cumpere totodată cuie, sârmă, pânză, încălțăminte, zahăr și celelalte produse de care au nevoie la prețuri mai mici. La rândul lor, ei înșiși vor putea să-și vândă produsele mai ieftin. Ridicarea productivității muncii în industrie, urmată de scăderea prețului de cost, face așa dar să se mărească recoltele, să se ieftinească materiile prime furnizate industriei de către sectorul agricol, ceea ce va da puțință și statului nostru să ducă o politică generală de ieftinire a prețurilor.

Orice scădere a prețului de cost într-o ramură a industriei se răsfrânge așa dar asupra întregii industrii, se răsfrânge mai departe asupra agriculturii, se răsfrânge în mod binefăcător asupra întregii economii naționale. Același lucru se poate spune și despre orice reducere a prețului de cost în agricultură.

Prin scăderea prețului de cost cresc așa dar veniturile întreprinderilor, cresc veniturile statului, se măresc posibilitățile dezvoltării economiei noastre socialiste.

Pe baza veniturilor realizate de stat se fac noi investiții; tot mai multe uzine, mai multe fabrici se înalță pe pământul Patriei noastre, producând noi mașini, unelte și bunuri de consum.

Ca urmare a creșterii veniturilor statului, pot să se înființeze mai multe școli, mai multe biblioteci, teatre, sanatorii, case de odihnă, parcuri etc.

La rândul lor, întreprinderile folosesc o parte din veniturile dobândite prin ridicarea productivității muncii la îmbunătățirea și reînnoirea propriului lor utilaj, devenind astfel mai mari, mai puternice.

O altă parte din aceste venituri este folosită la îmbu-

nătățirea mesei la cantine, la înzestrarea cluburilor, la crearea de creșe, cămine de zi și altele.

Dar nu numai atât. Muncind mai cu spor, muncitorii își ridică și ei câștigul pe baza principiului socialist de retribuire a muncii, potrivit căruia salariul muncitorului crește pe măsură ce lucrează mai mult și mai bine. Creșterea productivității muncii și scăderea prețului de cost în cât mai multe ramuri de producție vor face ca oamenii muncii să-și poată cumpăra mai ieftin hrana, îmbrăcămintea și încălțămintea, cărțile și toate celelalte lucruri necesare traiului, mărind astfel puterea de cumpărare a salariului lor.

Iată de ce fiecare om al muncii trebuie să lupte pentru ridicarea continuă a productivității muncii, pentru scăderea continuă a prețului de cost. El contribuie astfel la înflorirea și întărirea țării, la făurirea unui trai îmbelșugat pentru toți cei ce muncesc.

În perioada de astăzi, când toți oamenii muncii din țara noastră luptă pentru primul plan cincinal, lupta pentru reducerea prețului de cost trebuie să ia o amploare din ce în ce mai mare, importanța ei fiind mai mare ca niciodată atât pentru bugetul fiecărei întreprinderi, cât și pentru cel al statului.

Acest lucru l-a înțeles imensa majoritate a muncitorilor, tehnicienilor, funcționarilor și a cadrelor de conducere din sectorul socialist al economiei noastre, care caută necontenit cele mai potrivite mijloace pentru realizarea acestui obiectiv.

Un prețios ajutor în găsirea metodelor celor mai juste l-au găsit ei în lucrările economiștilor sovietici, în folosirea experienței muncitorilor sovietici, ca și în experiența celor mai bine de doi ani de economie planificată.

Metodele pentru reducerea prețului de cost al produselor sunt numeroase. Ele constă, de pildă, în ridicarea productivității muncii prin mecanizarea la maximum a operațiilor, prin îmbunătățirea tehnicii de producție, prin micșorarea cheltuielilor de fabricație, prin utilizarea rațională a materiilor prime și auxiliare, prin realizarea de eco-

nomii la combustibil și energie electrică și, deasemenea, prin micșorarea volumului salariilor neproductive etc.

Fiecare muncitor, tehnician, funcționar sau director de întreprindere trebuie să organizeze în așa fel munca încât în fiecare fază a procesului de producție să fie îmbinate toate măsurile ce contribuie la reducerea prețului de cost. Să nu existe niciun loc de muncă în care aplicarea justă a unei măsuri să se facă cu nesocotirea celorlalte, să se obțină, de pildă, creșterea productivității muncii și în același timp să se facă risipă de materii prime și combustibil.

În majoritatea întreprinderilor, colectivele de muncă au obținut importante succese în lupta pentru reducerea prețului de cost. La uzinele „6 Martie” din comuna Tohan, regiunea Stalin, de pildă, prețul de cost al lanțului Rotary de 4 țoli, utilizat în industria petroliferă, a fost redus cu 25% în trimestrul II al anului 1950 față de 1949. Acest lucru a fost posibil datorită reducerii — pe metrul linear — a consumurilor specifice dela 52 kg. la 43 kg., datorită reducerii costului mâinii de lucru dela 799 de lei la 523 de lei și a costurilor de regie dela 6.600 de lei la 3.650 de lei.

La fel plugul tractor produs la fabrica „Ilie Pintiile” din Mărgineanca, a costat în 1950 cu 15,28% mai puțin față de 1949, datorită creșterii productivității muncii care a permis reducerea manoperei dela 262 de ore la 236 de ore.

Există însă unele colective de muncă unde succesele obținute sunt incomplete din cauza neglijării unuia sau altuia din factorii care contribuie la reducerea prețului de cost.

Iată, de pildă, cazul uzinelor I.M.S.—Roman, unde în 1950 a fost redus prețul de cost al batozei pentru cereale în comparație cu anul 1949, însă reducerea a fost mai mică decât cea planificată din cauza cheltuielilor în plus făcute la procurarea fonteii.

O aprovizionare rațională și dela locul cel mai apropiat trebuie să fie preocuparea permanentă a conducerii fiecărei întreprinderi, care trebuie să sprijine eforturile

muncii'orilor prin cele mai potrivite măsuri tehnico-organizatorice.

Aprovizionarea cu materii prime și auxiliare scumpe sau dela surse depărtate, care necesită cheltuieli mari de transport, nerespectarea sarcinilor din contractul colectiv, care prevăd modernizarea anumitor instalații sau mașini, lipsa de organizare a unei evidențe precise, procentul mare de rebuturi sau deșeuri, risipa de materiale sau materii prime, de combustibil sau energie electrică etc. — iată o serie de adevărate frâne care apar din lipsa de preocupare pentru reducerea prețului de cost.

Pentru înlăturarea tuturor lipsurilor și pentru obținerea celor mai bune rezultate în acțiunea pentru reducerea prețului de cost, colectivele de muncă ale întreprinderilor trebuie antrenate în întregimea lor, fiecare muncitor sau tehnician trebuind să lupte pentru ridicarea calificării profesionale și aplicarea metodelor noi de lucru, fiecare funcționar având sarcina să execute de urgență toate lucrările, fiecare director având sarcina de a conduce cât mai rațional întreaga activitate a colectivului.

Sistemul premial alcătuit conform prevederilor Codului Muncii reprezintă un mijloc principal pentru răsplătirea celor care descoperă căi de reducere a prețului de cost al produselor. Revine conducerilor de întreprinderi sarcina de a organiza o perfectă evidență a prețului de cost și de a acorda, pe baza urmăririi științifice a evoluției prețului de cost, premiile ce se cuvin celor ce se evidențiază prin scăderea lui.

Succesele obținute vor contribui la formarea resurselor bănești care vor fi folosite la construirea cu un ceas mai devreme a socialismului în țara noastră.

3. DATORIA DE A ÎNTĂRI DISCIPLINA SOCIALISTĂ A MUNCII

Disciplina socialistă a muncii joacă un rol de bază în construirea socialismului și a comunismului. Nu se poate

ajunge la socialism și la comunism fără întărirea disciplinei socialiste a muncii, fără lupta împotriva deprinderilor de comoditate, anarhie, sădite de capitalism în conștiința oamenilor. Succesul socialismului nu poate fi închipuit fără victoria disciplinei proletare conștiente — spune Lenin. Iar tovarășul Stalin ne arată că socialismul cere nu trândăvie, ci, dimpotrivă, cere ca toți oamenii să muncească cinstiți, să muncească nu pentru alții, pentru bogătași și exploataitori, ci pentru ei înșiși, pentru societate.

Disciplina socialistă este o disciplină conștientă, liber consimțită. Ea nu se bazează pe ciomag și pe înfometarea maselor așa cum se întâmplă cu disciplina muncii în societatea capitalistă, ci pe noile relații de producție, pe relațiile de colaborare și ajutor reciproc între oamenii muncii eliberați de exploatare.

Disciplina socialistă în muncă se exprimă cu deosebire în îndeplinirea conștientă și sinceră de către fiecare muncitor a obligațiilor sale față de Patrie. Ea reflectă noua atitudine față de muncă a muncitorilor eliberați de exploatare, creșterea conștiinței lor socialiste.

Pentru întărirea disciplinei socialiste în muncă are o mare importanță îndeplinirea cu grijă și punctualitate a tuturor indicațiilor date de conducătorii întreprinderii.

Întărirea disciplinei socialiste în muncă și creșterea conștiinței socialiste asigură o mai mare productivitate a muncii, îndeplinirea și depășirea normelor de lucru prin folosirea integrală a zilei de muncă și ajutor tovarășesc pentru cei rămași în urmă. Disciplina socialistă în muncă cere ca muncitorul să dea o producție de calitate superioară, să lucreze fără rebut, să respecte sarcinile privind consumul materiei prime, al materialelor principale și auxiliare, al combustibilului și al energiei electrice. Muncitorul din întreprinderea socialistă este obligat să respecte regulamentul interior de organizare, regulile protecției muncii, să-și însușească și să întrebuințeze metodele de muncă stahanoviste, să poarte cea mai înaltă grijă avutului întreprinderii — proprietatea socialistă a întregului popor muncitor.

Disciplina socialistă a muncii cere luptă necruțătoare împotriva absențelor nemotivate, împotriva întârzierilor, împotriva plimbărilor fără rost în timpul orelor de lucru.

Elementele nedisciplinate, prin lipsa de conștiințiozitate în muncă, prin întârzieri și lipsuri nemotivate dela lucru, prin plimbări fără rost în întreprindere, prin risipa de materiale, ajută în mod conștient sau inconștient dușmanului de clasă.

Absențele nemotivate, care pe alocuri iau proporții nepermise, determină scăderea productivității muncii, deoarece, datorită absențelor, rămân mașini neutilizate sau utilizate parțial.

Întărirea disciplinei socialiste în muncă se poate atinge prin diferite metode, printre care metoda lămuririi și convingerii joacă un rol de frunte. Astfel la Atelierele C.F.R., în urma muncii de lămurire duse de agitatorii de partid, muncitorii dela secția a II-a cazangerie au dat un frumos exemplu de întărire a disciplinei muncii. Mulți muncitori mijlocii și chiar codași până atunci au ajuns să depășească normele. Ei au reușit să obțină creșterea productivității muncii prin eliminarea întârzierilor și a absențelor, prin eliminarea timpilor morți, deci printr-o întărire a disciplinei în muncă.

Tot datorită muncii de lămurire și prelucrării cazurilor de abateri dela disciplina socialistă a muncii s'a reușit ca la fabrica de porțelan din Cluj să fie întărită disciplina în muncă. La fabrica de ciment din Turda, prin întărirea disciplinei în muncă, muncitorii și tehnicienii reușesc să dea tot mai mult ciment peste plan.

Dar metoda convingerii nu înlătură puțința întrebunțării metodelor de constrângere față de elementele nedisciplinate, față de cei care se dovedesc desorganizatori al producției.

Comitetele de întreprindere, împreună cu administrațiile, trebuie să ia măsuri împotriva tuturor acelor care calcă regulamentul de ordine interioară.

Este profund greșită și dăunătoare concepția unora dintre muncitori, dintre conducătorii de întreprindere și

dintre activiștii organizațiilor de partid și sindicale, care își închipue că toleranța față de întârzierile și lipsurile dela lucru, față de leneși și chiulangii ar fi o dovadă de democrație.

A trece cu vederea absențele nemotivate sau întârzierile dela lucru, fără a se lua vreo atitudine, motivând aceasta prin „democrație“, este o atitudine condamnată, pentru că democrația nu înseamnă a face fiecare ce vrea; democrația nu poate și nu trebuie să însemne anarhie. Indisciplina este străină democrației. Indisciplina este proprie economiei haotice, capitaliste.

Un sprijin serios în întărirea disciplinei în muncă îl constituie regulamentele de ordine interioară, alcătuite potrivit prevederilor Codului Muncii și care au intrat în vigoare dela 1 Ianuarie 1951. Ele prevăd îndatoririle care revin atât angajaților cât și administrației întreprinderii pentru bunul mers al producției.

La fabrica de ciment Azuga, la fabrica de postav Prejmer din regiunea Stalin, la fabrica „Granitul“ din București și în alte întreprinderi, unde prelucrarea regulamentului s'a făcut cu grijă, s'a putut observa creșterea simțitoare a disciplinei muncii.

Sau să luăm exemplul uzinei Sovrompetrol „1 Mai“ — Ploiești. În urma introducerii regulamentului de ordine interioară, absențele nemotivate au scăzut față de 23.760 de ore, câte erau în Noembrie 1950, la 10.616 ore în Februarie 1951 și la 3.084 de ore în prima jumătate a lunii Martie 1951.

În alte întreprinderi însă, ca, de pildă, la „Ciocanul“ — Nadrag, la fabrica de unelte „Toplița“, la fabrica de tanante și colofoniu din Orăștie etc., introducerea regulamentului de ordine interioară s'a făcut pe cale birocratică. Mare parte dintre muncitorii din aceste întreprinderi nu cunosc prevederile regulamentului, nu-și cunosc drepturile și îndatoririle. Desigur că aceasta nu poate să contribuie la întărirea disciplinei în muncă.

Organizarea întrecerilor socialiste este de asemenea un mijloc eficace pentru întărirea disciplinei în muncă.

Spiritul de disciplină se manifestă puternic în întrecerea socialistă. În recerea socialistă e de neconceput fără ca muncitorii avântați în întrecere să nu-și pună problema folosirii juste a timpului de lucru, fără lupta pentru disciplina muncii.

Un factor deosebit de important în întărirea disciplinei în muncă este organizarea opiniei publice. Lămurindu-se clar faptul că lipsa de disciplină a unui singur muncitor are consecințe negative, care frânează lupta pentru producție nu numai în cadrul atelierului sau fabricii respective, ci și pe scara în regii economii naționale, masa muncitorilor conștienți trebuie să exercite o puternică presiune asupra celor ce dau dovadă de indisciplină. Fiecare om al muncii trebuie să considere, cu drept cuvânt, lipsurile, în ărzierile dela lucru și orice indisciplină a muncii ca o mare rușine. Problemele legate de disciplina muncii trebuie desbătute în fața masei, iar toți oamenii muncii trebuie să considere ca o datorie patriotică luarea de atitudine hotărâtă împotriva cazurilor de indisciplină în muncă. Ei trebuie să infiereze și, la nevoie, chiar să elimine din mijlocul lor pe acei puțini care își închipue că pot călca interesele clasei muncitoare prin atitudine păgubitoare față de tovarășii lor de muncă.

De multe ori cazurile de indisciplină în producție sunt rezultatul sabotajului dușmanului de clasă, care încearcă în acest fel, prin cozile sale de topor, să desorganizeze producția. Iată de ce trebuie ascuțită vigilența față de acei care dau dovadă de încălcări repetate ale disciplinei, care nu respectă sarcinile de plan, care îndeamnă la nepăsare față de normele stabilite în procesul producției. Jocul dușmanilor de clasă îl fac inconstient și elementele înapoiate, chiulangiii, neglijenții, cei care manifestă desinteres față de bunul mers al producției.

Deaceia organizațiilor de partid le revine sarcina de a duce o intensă și susținută muncă de lămurire în rândurile muncitorilor pentru însușirea noii atitudini față de muncă. Organizațiile de partid trebuie să combată, prin toate mijloacele ce le stau la dispoziție, indisciplină, nepă-

sarea, neglijența și risipa. Ele trebuie să demaște toți trăitorii și chiulangiii, unelte conștiente sau inconștiente ale dușmanului de clasă, care nu vor să știe că socialismul eliberează pe oameni nu de muncă, ci de exploatare, care nu vor să știe că fără muncă nu se poate crea o viață mai bună.

Comuniștii trebuie să fie un exemplu de disciplină. Ei trebuie să arate în bătaia pentru o mare producție și productivitate a muncii că merită să poarte titlul de membru de partid. Prin devotamentul lor în muncă, ei trebuie să însuflească celor din jurul lor o atitudine cu adevărat socialistă față de muncă, o disciplină cu adevărat socialistă în muncă.

În lupta pentru întărirea disciplinei în muncă să avem în față exemplul măreț pe care ni-l dau oamenii sovietici, pentru care munca a devenit o chestiune de onoare, de glorie, de eroism, considerând problema întăririi disciplinei în muncă o obligație morală față de societate, față de familiile lor, față de ei înșiși. Ei exprimă această înaltă conștiință prin avântul cu care desfășoară întrecerea socialistă, prin munca lor eroică de zi cu zi pentru construirea comunismului.

INTRECEREA SOCIALISTA, METODA COMUNISTA DE CONSTRUIRE A SOCIALISMULUI

I. CE ESTE INTRECEREA SOCIALISTA

Desvoltarea neîncetată a inițiativei creatoare a maselor largi populare este o trăsătură care caracterizează economia socialistă.

Economia capitalistă, bazată pe exploatarea celor ce muncesc, nu cunoaște inițiativa în producție a muncitorilor, deoarece muncitorii n'au interesul să muncească mai mult și mai bine, n'au interesul să contribuie la creșterea beneficiilor capitaliștilor.

Numai în țările în care puterea politică este în mâna clasei muncitoare și mijloacele de producție sunt un bun al întregului popor muncitor, numai acolo energia creatoare a maselor are drum deschis. Numai în aceste țări oamenii muncii pot să-și dezvolte o atitudine nouă, conștientă, față de muncă și de bunul obștesc, ceea ce duce în mod nemijlocit la o dezvoltare rapidă și nelimitată a forțelor de producție și deci a nivelului de trai al maselor muncitoare.

Atitudinea nouă față de muncă își găsește cea mai vie expresie în întrecerea socialistă.

Întrecerea socialistă este rodul minunat al conștiinței omului că muncește pentru sine, este rodul atitudinii noi față de muncă, este forța care te îndeamnă mereu să mergi înainte, să nu te mulțumești cu realizările obținute.

În legătură cu această schimbare a vechii atitudini față de muncă, realizată prin întreceri, tovarășul Stalin ne învață:

„Lucrul cel mai remarcabil în întrecere este că ea determină o cotitură radicală în concepțiile oamenilor despre muncă, căci ea transformă munca dintr'o povară rușinoasă și grea, cum era socotită înainte, într'o chestiune de onoare, de glorie, de vitejie și de eroism. Nimic asemănător nu există și nu poate exista în țările capitaliste. Acolo, la ei, la capitaliști, lucrul cel mai de dorit, care se bucură de aprobarea opiniei publice, este să ai o rentă, să trăiești din dobânzi, să nu fii nevoit să muncești, munca fiind socotită o ocupație demnă de dispreț. La noi, în U.R.S.S., dimpotrivă, lucrul cel mai de dorit, care se bucură de aprobarea opiniei publice, devine posibilitatea de a fi erou al muncii, posibilitatea de a fi erou al mișcării udrnice, înconjurat de aureola respectului milioanele de oameni ai muncii”¹.

Caracteristic pentru întrecerea socialistă este faptul că ea întrușipează colaborarea tovarășească și ajutorul reciproc al oamenilor muncii, care nu mai lucrează pentru capitaliști, ci pentru ei înșiși. Întrecerea socialistă mobilizează pe toți oamenii muncii la lupta comună pentru construirea socialismului, prin mărirea producției și a productivității muncii. Aceasta aduce după sine ridicarea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc.

Întrecerea socialistă nu se bazează pe istovirea fizică a muncitorilor, ci pe activitatea lor vie, pe interesul lor de a găsi noi metode, datorită cărora, prin minimum de efort, să producă maximum de bunuri.

Unii lucrează prost, alții bine, alții și mai bine; caută să ajungi pe cei fruntași pentru a realiza astfel un avânt general. Acesta este, după cum ne învață tovarășul Stalin, principiul întrecerii.

¹ I. Stalin: „Raportul politic al Comitetului Central la Congresul al XVI-lea al P.C. (b) al U.R.S.S.”, ed. P.M.R. 1951, pag. 63.

Iată de ce întrecerea socialistă este una din cele mai importante forțe motrice ale dezvoltării economiei socialiste.

Avântul mereu mai mare pe care l-a luat întrecerea socialistă a arătat puterea și importanța acestei metode de muncă bolșevică în construirea socialismului și a comunismului.

Germanii întrecerii socialiste s'au ivit încă la începutul existenței Statului Sovietic, în anii grei ai războiului civil și ai ruinei economice, sub forma subotnicelor¹ comuniste. Primele subotnice comuniste au apărut la 10 Mai 1919. Ele au fost inițiate de muncitorii dela căile ferate Moscova-Cazan, mobilizați de C.C. al P.C. (b) al U.R.S.S. pe baza tezelor scrise de Lenin în Aprilie 1919. În aceste teze, care arătau situația de pe frontul împotriva imperialismului intervenționiști, se cerea tuturor organizațiilor de partid și tuturor sindicatelor să se apuce de lucru în mod revoluționar și să nu se limiteze la vechile norme.

Lenin a văzut în subotnicele comuniste vlăstarul noii atitudini față de muncă.

„Subotnicele comuniste” au o mare însemnătate istorică tocmai prin faptul că ele ne arată o inițiativă conștientă și liberă a muncitorilor în dezvoltarea productivității muncii, în trecerea spre noua disciplină a muncii, în crearea condițiilor socialiste în economie și în viață².

Lenin a prevăzut în mod genial uriașa dezvoltare pe care o va lua inițiativa creatoare a maselor largi muncitorești în lupta pentru construirea societății socialiste. El a arătat că

„acești muncitori flămânzi, înconjurați de furibunda agitație contrarevoluționară a burgheziei, a mește-

¹ Munca voluntară se presta de obicei Sâmbăta, pe rușește „subota”; de aici denumirea de „subotnice”.

² V. I. Lenin: „Marea inițiativă”. „Cum trebuie organizată întrecerea?”, ed. P.M.R. 1948, pag. 22.

vicilor și a socialistilor-revoluționari, organizează «subotnice comuniste», lucrează suplimentar, fără nicio plată, și obțin o creștere uriașă a productivității muncii, cu toate că sunt obosiți, chinuți, sleiți din pricina subalimentării. Nu este oare acesta începutul unei cotituri, care are o însemnătate istorică universală?”¹

Subotnicele au arătat că muncitorii sunt hotărâți să întărească și să desvolte Statul Sovietic, pentru a deveni o putere mondială, pentru a deveni fortăreața de neînving a mișcării revoluționare mondiale a proletariatului.

În epoca de refacere a economiei naționale entuziasmul în muncă și activitatea creatoare a maselor largi s'au manifestat prin consfăturile de producție, care întruchipau participarea conștientă a muncitorilor la opera de construire a socialismului.

Consfăturile de producție au fost inițiate în 1923, fiind apreciate de Partidul Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice drept o metodă minunată, capabilă să mobilizeze la o muncă activă masele largi ale oamenilor muncii.

Aceste consfățuri au înlesnit oamenilor muncii să adâncească problemele producției, să dezbată diferitele metode de muncă și să desvolte schimbul de experiență, ceea ce a ridicat într-o măsură însemnată nivelul lor profesional. Deasemenea, datorită faptului că la aceste consfățuri problemele producției erau legate de dezvoltarea întregii economii, de lupta pentru ridicarea nivelului de trai al salariaților, s'a desvoltat și nivelul politic al muncitorilor, care au înțeles tot mai limpede că problemele uzinei nu pot fi rupte de problemele de viață ale întregului popor, de problemele construirii socialismului.

Aceasta a sădit în rândurile oamenilor muncii o disciplină socialistă, desvoltând simțul lor de răspundere față de marea operă de construire a socialismului.

¹ Ibid., pag. 27.

Consfăturile acestea, cum era și de așteptat, au scos la iveală, din sânul masselor largi, sute de conducători și organizatori ai producției socialiste.

Acumulând forțe și resurse, Țara Sovietică a pășit la rezolvarea celei mai importante sarcini a construcției socialiste: industrializarea țării.

Sarcina principală a primului plan cincinal era de a crea o puternică industrie grea în stare să reînvestească și să reorganizeze pe baze socialiste nu numai întreaga industrie, dar și transporturile și agricultura. În acest scop s'a proiectat înfăptuirea unui plan mareț de noi construcții.

Poporul sovietic a trecut cu mult elan la îndeplinirea primului plan cincinal. În întreprinderi a început să se desvolte larg întrecerea socialistă. Tovarășul Stalin a arătat atunci că

„...întrecerea este pârgăia cu ajutorul căreia clasa muncitoare este chemată să răstoarne întreaga viață economică și culturală a țării pe baza socialismului”¹.

Întrecerea i-a educat pe muncitori în spiritul unei atitudini noi, socialiste, față de muncă. La multe întreprinderi s'au elaborat contraplanuri. În toată țara se desfășura o puternică mișcare pentru îndeplinirea planului cincinal înainte de termen, potrivit lozincii: „Planul cincinal în patru ani!”.

Încă din primul an al planului cincinal poporul sovietic a dobândit victorii mari în toate sectoarele construcției socialiste. Tovarășul Stalin a numit acest an anul marilor coteluri.

Primul plan cincinal a fost îndeplinit, înainte de termen, la sfârșitul anului 1932, în patru ani și trei luni.

Îndeplinind cu succes primul plan cincinal, poporul sovietic păși în Ianuarie 1933 la înfăptuirea celui de al doilea plan cincinal, de proporții și mai mari, plan în cadrul căruia, pe baza industriei grele create în timpul primului

¹ V. I. Lenin și I. V. Stalin, Despre întrecerea socialistă, ed. rusă. Editura de Stat pentru literatură politică, 1941, pag. 128.

cincinal, trebuiau să fie înzestrate cu o tehnică înaintată toate ramurile economiei naționale: industria și agricultura, transporturile și telecomunicațiile. Desăvârșirea reconstrucției tehnice a întregii economii naționale constituia principala sarcină a celui de al doilea plan cincinal.

În lupta pentru înfăptuirea celui de al doilea plan cincinal, Uniunea Sovietică a obținut victorii strălucite. Într'un termen scurt au fost construiți mulți giganți ai industriei și tehnicii sovietice.

Călăuzindu-se după indicația tovarășului Stalin, potrivit căreia în perioada reconstrucției „tehnica hotărăște totul!”, bolșevicii imobiliză toate forțele pentru lichidarea înapoierii din domeniul tehnicii.

În aceste condiții, partidul trasă sarcina de a crește oameni capabili să-și însușească tehnica înaintată și să o folosească la maximum. În cuvântarea rostită în Mai 1935 în fața absolvenților Academiei Armatei Roșii, tovarășul Stalin a subliniat cu tărie această sarcină:

„Pentru a pune tehnica în mișcare și a o folosi până la capăt, ne trebuie oameni care să fie stăpâni pe tehnică, ne trebuie cadre care să fie în stare să-și însușească și să folosească această tehnică după toate regulile artei. Tehnica fără oameni care să și-o fi însușit, este un lucru mort. Tehnica stăpânită de oameni care și-au însușit-o, poate și trebuie să facă minuni”¹.

Tovarășul Stalin a lansat cu acest prilej lozincă: „Cadrele hotărăsc totul!”.

Indicația tovarășului Stalin cu privire la însușirea tehnicii a avut un larg răsunet în sânul masselor și a provocat un nou și puternic avânt în muncă. Milioane de oameni au răspuns cu însuflețire la chemarea tovarășului Stalin, ridicându-și calificarea în școli de pregătire tehnică. În mine, în fabrici și în uzine, în transporturi și în agricultură creșteau cadre care își însușiseră bine tehnica nouă.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a. pag. 779—780.

În noaptea de 31 August 1935, tânărul miner Alexei Stahanov coborî în mina „Jentralnaia Irmino” din Donbas și dădu 102 tone de cărbune într'un singur schimb, depășind de 14 ori norma care exista pe atunci. Inițiativa minerilor fu îmbrățișată pe rând de oamenii muncii din toate ramurile economiei naționale. După Stahanov zeci de muncitori au început să întrecă normele, ceea ce a dovedit că mișcarea stahanovistă a pătruns în masse. Nume ca al lui Stahanov, Busăghin, Smetanin, Vinogradova și alții au devenit scumpe popoarelor sovietice.

Oamenii sovietici au făurit tehnica nouă, iar tehnica, la rândul ei, a făurit, în focul creșterii ei, oamenii noi, cadre noi de revoluționari în producție. Așa se născu minunata mișcare care, după numele celui ce o inițiase, se denumi mișcarea stahanovistă.

Mișcarea stahanovistă a ridicat întrecerea socialistă pe o treaptă nouă. Întrecerea socialistă și mișcarea stahanovistă au jucat un rol important în îndeplinirea înainte de termen a celui de al doilea plan cincinal. Al doilea plan cincinal a fost îndeplinit în patru ani și trei luni — la 1 Aprilie 1937, fapt care a constituit o mare victorie a socialismului.

Tovarășul Stalin a apreciat dela bun început însemnătatea extraordinară a mișcării stahanoviste, considerând-o drept o etapă nouă, superioară, a întrecerii socialiste.

Acum aproape 15 ani, vorbind la prima consfătuire a stahanoviștilor, tovarășul Stalin sublinia esența adânc revoluționară a mișcării stahanoviste, arătând că însemnătatea ei constă în aceea că pregătește condițiile pentru trecerea dela socialism la comunism, că realizează o productivitate superioară, cum numai socialismul poate realiza. Tovarășul Stalin a desvăluit atunci rădăcinile mișcării stahanoviste. El a arătat că unul din izvoarele acestei mișcări este îmbunătățirea radicală a stării materiale a muncitorilor.

Al doilea izvor al mișcării stahanoviste este lipsa de exploatare. În Uniunea Sovietică oamenii nu muncesc

pentru exploatare, ci pentru ei, pentru clasa lor, pentru societatea lor sovietică, și conștiința acestui lucru le dă forțe de neînchipuit.

Tovarășul Stalin a arătat că al treilea izvor al mișcării stahanoviste este noua tehnică creată de planul cincinal:

„Fără tehnica nouă, fără uzine și fabrici noi, fără utilaj nou, mișcarea stahanovistă nu ar fi putut lua naștere la noi”¹.

Dar numai tehnica — arată mai departe tovarășul Stalin — nu era suficientă pentru a servi drept temelie mișcării stahanoviste:

„Pentru ca noua tehnică să poată da rezultate, mai este nevoie și de oameni, de cadre, de muncitori și de muncitoare în stare să se pună în fruntea tehnicii și s'o împingă înainte. Nașterea și creșterea mișcării stahanoviste înseamnă că la noi s'au format astfel de cadre printre muncitori și muncitoare”².

Aceste cadre noi, bune cunoscătoare ale tehnicii, capabile să aplice cu pricepere tehnica înaintată sovietică, sunt stahanoviștii. Ei sunt oameni noi, care nu admit să se bată pasul pe loc în tehnică, oameni care luptă pentru o productivitate a muncii mereu mai înaltă. Ei reușesc măiestria și disciplina în muncă cu o adâncă conștiință socialistă.

Esența stahanovismului constă într-o raționalizare conștientă a efortului în muncă, bazată pe cunoașterea profundă a mașinii și a muncii.

Călăuzindu-se după aceste principii de bază, stahanovistul nu face supraeforturi, ci, dimpotrivă, el reușește să-și reducă efortul și să desființeze pierderile de timp, prin pregătirea din vreme a materialului, reglarea mașinii, folosirea metodelor corespunzătoare de muncă etc.

Tovarășul Stalin, vorbind de mișcarea stahanovistă.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 794.

² Ibidem.

spune că ea s'a născut și s'a dezvoltat ca o mișcare por-
nită de jos.

„Și tocmai pentru că ea s'a născut independent, tocmai pentru că pornește de jos, ea este mișcarea cea mai viabilă, cea mai de nebiruit din zilele noastre”¹.

Mișcarea stahanovistă se bazează pe îmbunătățirea permanentă a cunoștințelor profesionale ale muncitorilor, ceea ce constituie un factor principal în lichidarea diferenței dintre munca manuală și cea intelectuală, sarcină care se realizează treptat în opera de construire a comunismului.

Deosebit de însemnat este aportul mișcării stahanoviste la crearea unor oameni noi. Încă acum 15 ani, tovarășul Stalin a arătat că mișcarea stahanovistă poartă în sine primii germeni ai unui nemaipomenit avânt cultural-tehnic al clasei muncitoare, că ea poartă în sine germeii care, dezvoltându-se, vor putea înlătura deosebirea dintre munca intelectuală și cea fizică. Desfășurarea mișcării stahanoviste a confirmat aceste previziuni staliniste. Stahanoviștii sunt cei mai buni, cei mai înaintați muncitori sovietici, care, atât prin munca cât și prin întreaga lor viață, netezesc drumul spre desființarea deosebirii dintre munca intelectuală și cea fizică, drumul ridicării nivelului tehnic-cultural al muncitorilor până la acela al inginerilor și tehnicienilor.

Istoria mișcării stahanoviste cunoaște mai multe etape de dezvoltare. Prima ei etapă s'a caracterizat prin însușirea tehnicii și prin deplină folosire a acesteia. Formele pe care le-a luat mai târziu mișcarea stahanovistă au însemnat începutul revoluționării tehnicii și organizării producției, o neîncetată și radicală transformare a bazei tehnice a producției.

În perioada de după cel de al doilea război mondial întrecerea socialistă a căpătat un avânt nemaicunoscut încă în niciuna din perioadele precedente ale construcției socialiste. Ea a cuprins toate fabricile și uzinele, colho-

¹ Ibid., pag. 790.

zurile și sovhozurile, toate ramurile economiei naționale. Avântul întrecerii socialiste în perioada de după război este o dovadă a întăririi continue a unității morale și politice a societății sovietice, a prieteniei popoarelor U.R.S.S., a patriotismului sovietic. Ideea întrecerii a pătruns adânc în conștiința poporului, devenind o puternică forță materială care împinge înainte, spre comunism, societatea sovietică.

În momentul de față mișcarea stahanovistă se caracterizează prin trecerea dela munca stahanovistă individuală la munca stahanovistă colectivă, pe brigadă, secție, atelier și întreprindere.

Metoda muncii stahanoviste colective a fost propusă de Matrosov, muncitor la fabrica de încălțăminte „Comuna din Paris”. Această metodă cere ridicarea calificării muncitorilor, îmbunătățirea organizării muncii și raționalizarea procesului tehnologic. Ea se bazează pe ridicarea tuturor muncitorilor până la nivelul fruntașilor.

Potrivit acestei metode, perfecționările propuse de fruntași se extind în mod planificat, devenind un bun al întregului colectiv; stahanoviștii revoluționează și perfecționează metodele de lucru și organizarea producției nu numai în cadrul strămt al locului lor de muncă, ci și în secție, sector și apoi în întreaga întreprindere. Secția uzinei stahanoviste „Calibr” din Moscova condusă de maistrul-șef Nicolae Rosiischi, laureat al premiului Stalin, oglindește în mod tipic această etapă superioară a mișcării stahanoviste. Aci, datorită organizării muncii stahanoviste colective, nu există muncitori care să nu-și depășească cu mult normele. Tot datorită acestui fapt, muncitorii uzinei „Calibr” sunt preocupați acum de atingerea unui obiectiv necunoscut în nicio altă țară din lume: introducerea benzii rulante în procesul de fabricare a micrometrelor.

În perioada de după război întrecerea socialistă se caracterizează nu numai prin caracterul său de masă, ci și prin forme de inițiativă creatoare nemaiîntâlnite înainte.

În perioada de după război a căpătat o largă răspândire o asemenea formă a întrecerii socialiste, cum sunt angajamentele individuale ale muncitorilor pentru îndeplinirea înainte de termen a planurilor.

Pentru întrecerea socialistă din perioada de după război este caracteristică lupta pentru norme tehnico-economice progresive de folosire a utilajului, a materiilor prime și a combustibilului.

Ținând seama de experiența înaintată a stahanoviștilor, Guvernul Sovietic a anulat în 1947 normele învechite și a stabilit norme tehnico-economice medii progresive, care mobilizează masele de oameni ai muncii pentru dezvoltarea continuă a mișcării stahanoviste.

Insemnătatea normelor tehnico-economice înaintate constă în faptul că ele contribuie la scoaterea la iveală și la folosirea mai bună a rezervelor interne ale întreprinderilor, fiind un mijloc important pentru sporirea volumului producției, pentru îndeplinirea și depășirea planurilor de producție.

Acest lucru este ilustrat de exemplul colectivului textilist dela fabrica „Crupscăia”. În ultimii trei ani, colectivul acestei fabrici a sporit randamentul utilajului cu 30%, productivitatea muncii cu 24,5%, iar producția de țesături de calitate superioară cu 98,8%.

Mișcarea pentru însușirea normelor tehnico-economice medii progresive capătă formele cele mai variate.

În siderurgie înfăptuirea normelor tehnico-economice medii progresive este legată de lupta pentru aplicarea metodei șarjelor rapide.

În industria carboniferă lupta pentru înfăptuirea normelor medii progresive merge pe linia folosirii mai raționale a havelor.

În industria construcțiilor de mașini a luat o largă răspândire întrecerea socialistă pentru tăierea suprapidă a metalelor, care contribuie la creșterea productivității muncii, la reducerea consumului de metale și la reducerea prețului de cost al produselor. În perioada dinainte de război s'a dat lupta pentru sporirea vitezei de tăiere dela

50—60 de metri până la 200—250 de metri pe minut. În perioada de după război se dă lupta pentru a spori viteza de tăiere la 1.600 de metri pe minut și chiar mai mult.

În momentul de față întreprinderi industriale întregi au trecut la aplicarea metodelor stahanoviste de muncă.

Trecerea unor secții, unor fabrici și uzine întregi la metode stahanoviste de muncă reprezintă o etapă mai înaltă a organizării muncii stahanoviste. Această trecere necesită introducerea planurilor tehnice, industriale și financiare stahanoviste, care conțin un întreg complex de măsuri organizatorice și tehnice, pentru îndeplinirea căreia este nevoie de eforturile comune ale muncitorilor, maștrilor, cadrelor de ingineri, tehnicieni și conducătorilor organizațiilor de partid și sindicale. Pentru prima oară aceste planuri au început să fie înfăptuite în întreprinderile industriale fruntașe din U.R.S.S.

Practica construcției comunismului a dat naștere la noi și noi forme de colaborare tovarășească și de ajutor reciproc socialist al oamenilor sovietici.

O largă răspândire au luat școlile de stahanoviști, patronajul stahanoviștilor fruntași asupra muncitorilor care nu-și îndeplinesc normele de producție, precum și conferințele și referatele ținute de stahanoviști. Patronajul individual al fruntașilor în întreceri asupra celor ce rămân în urmă este copleșit în prezent de patronajul inginerilor și tehnicienilor asupra stahanoviștilor.

Devenind o mișcare a întregului popor, mișcarea stahanovistă — forma cea mai înaltă a întrecerii socialiste — constituie baza ritmului rapid de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. în perioada de după război.

În 1948 a luat naștere mișcarea patriotică a muncitorilor și funcționarilor din Uniunea Sovietică pentru mobilizarea rezervelor interne, pentru rentabilitatea muncii în întreprinderilor, pentru acumulări peste plan.

Această măreață inițiativă a căpătat o largă răspândire și a dat roade. Economii peste plan, provenite în 1948 din reducerea prețului de cost al produselor indu-

striale, s'au cifrat pe întreaga țară la suma de 6 miliarde ruble și mai bine.

În 1949 planul de reducere a prețului de cost al produselor industriale, mărit de Guvernul Sovietic, a fost depășit.

Un lucru extrem de important în lupta pentru reducerea prețului de cost al produselor este reducerea normelor de consum al materiilor prime, materialelor, combustibilului, energiei electrice și înlăturarea oricărui fel de pierderi neproductive. Mișcarea pentru economisirea materiilor prime și materialelor a luat mare avânt.

În lupta pentru ridicarea calității produselor, un rol uriaș a jucat întrecerea pentru titlul de „brigadă de calitate superioară”, pornită din inițiativa lui Alexandr Ciuchih, ajutor de maistru la combinatul de postav „Crasnoholmec”. Mii de muncitori și muncitoare din diferite ramuri de producție au sprijinit această inițiativă și s'au încadrat în lupta pentru calitate superioară a produselor industriale, luptă care are importanță covârșitoare pentru întreaga economie națională a Uniunii Sovietice.

Pe uriașele șantiere ale comunismului, zi de zi, oamenii sovietici își perfecționează neîncetat metodele de muncă și făuresc altele noi, care ridică productivitatea muncii la culmi nebănuite.

Formele tot mai înalte cunoscute de mișcarea stahanovistă grăbesc înfăptuirea mărețelor construcții, care vestesc zorii luminoase ale comunismului în U.R.S.S.

Îndeplinirea și depășirea cu succes a planului cincinal de după război pentru refacerea și dezvoltarea economiei naționale a U.R.S.S. au arătat cu putere la ce rezultate minunate duce dezvoltarea mișcării stahanoviste.

Rezultatele planului cincinal de după război al U.R.S.S. sunt cu adevărat mărețe. În 1950 producția industrială a U.R.S.S. a fost cu 73% mai mare decât în 1940, în timp ce creșterea prevăzută fusese de 48%. Industria U.R.S.S. a îndeplinit planul cincinal în numai patru ani și trei luni. Agricultură socialistă a U.R.S.S., înzestrată cu o tehnică modernă, a făcut deasemenea un

mare pas înainte. Recolta globală de cereale a depășit în 1950 cu 345.000.000 de puduri recolta anului 1940.

Marile succese în îndeplinirea planului cincinal de după război însuflețesc pe oamenii sovietici la noi acte de eroism în munca pașnică creatoare, în lupta pentru comunism.

2. ÎNTRECEREA SOCIALISTA ÎN ȚARA NOASTRĂ

După eliberarea țării noastre de către Armata Sovietică au apărut, pentru prima dată în istoria țării noastre, întreceri între muncitori. Ele au apărut ca o dovadă a dragostei de Patrie a celor ce muncesc, căpătând, pe bună dreptate, numele de întreceri patriotice. Aceste întreceri patriotice și-au avut izvorul în hotărârea clasei muncitoare de a sprijini frontul antihitlerist, și au însemnat o puternică armă în lupta împotriva sabotajului capitaliștilor.

În această perioadă, datorită uriașei acțiuni de mobilizare și de îndrumare desfășurate de partid, a crescut nestăvilă încrederea maselor muncitoare în victoria lor deplină asupra exploatatorilor. Această încredere s'a oglindit și într'un fel nou de a privi munca, într'un fel nou de a munci.

Într'adevăr, după ce Partidul Comunist Român a lansat în Iunie 1947 propunerile sale pentru refacerea economică a țării, muncitorii s'au prins în întreceri pentru realizarea acestui măreț program. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a apreciat aceste întreceri ca „vlăstare tinere, dar cu atât mai prețioase, ale unei noi atitudini față de muncă”¹.

Însemnătatea noii atitudini față de muncă nu a întârziat să se arate. În primele 3 luni ale executării programului, producția metalurgică a atins 72% față de 1938 și 135% față de 1946, iar producția industriei chimice a atins pe aceeași perioadă 80% față de 1938 și 118% față de 1946. Aceste succese se datoresc — după cum a arătat

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 131.

tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — eforturilor cu adevărat eroice ale clasei muncitoare.

Datorită acestor eforturi, datorită întrecerilor desfășurate, oamenii muncii din țara noastră au împlinit sarcinile programului de refacere propus de P.C.R., au asigurat condițiile pentru înlăturarea ultimelor rămășițe ale burgheziei dela cârma țării, iar apoi pentru naționalizarea principalelor întreprinderi industriale, miniere, bancare, de asigurări și de transporturi.

Prin smulgerea principalelor mijloace de producție din mâinile capitaliștilor și prin trecerea lor în proprietatea statului de democrație populară ca bunuri comune ale întregului popor, s'a creat un puternic sector socialist în economia țării noastre. Muncitorii, devenind stăpâni ai fabricilor în care lucrau, s'au prins cu și mai mare elan în întreceri, care de data aceasta au devenit întreceri socialiste.

Desființarea exploatarei în întreprinderile socialiste a descătușat nesecatul izvor de forțe creatoare al maselor muncitoare, care se pătrundeau tot mai mult de necesitatea unei schimbări radicale a atitudinii lor față de muncă.

Sub conducerea P.M.R. sindicatele au pornit la organizarea întrecerilor socialiste. Succesele dobândite în perioada imediat următoare actului revoluționar al naționalizării au fost apreciate de C.C. al P.M.R. în rezoluția din 22—24 Decembrie 1948 asupra problemei sindicale, care a arătat că

„...în unele ramuri industriale, întrecerile socialiste au căpătat un caracter larg, fiind un factor important în realizarea programelor de producție”¹.

Totodată, această rezoluție a dat o serie de indicații prețioase în ce privește desfășurarea și organizarea tot mai largă a întrecerilor socialiste.

„Punctul de plecare al întrecerii socialiste — se arată în această rezoluție — trebuie să-l constituie

¹ „Rezoluții și hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948—1950”, ed. P.M.R. 1951, pag. 54.

întrecerea individuală și întrecerea pe echipe și schimburi, bazate pe angajamente concrete, legate de planul de producție, iar aceste întreceri să se lărgesc în întreceri între unități mai mari în cadrul aceleiași întreprinderi și între întreprinderi”².

Aceste învățături, ca și experiența bogată a Uniunii Sovietice, au călăuzit dezvoltarea întrecerilor socialiste în decursul celor doi ani de economie planificată care au urmat.

În îndeplinirea celor două planuri de stat pe 1949 și 1950, întrecerea socialistă a avut o mare însemnătate, cuprinzând mase din ce în ce mai largi ale celor ce muncesc.

În primul semestru al anului 1949 au participat la întrecerea socialistă 16% din totalul salariaților și 17% din totalul întreprinderilor, iar la sfârșitul celui de al II-lea semestru al aceluiaș an întrecerea socialistă a cuprins 47,3% din totalul salariaților și 56,7% din totalul întreprinderilor.

Punând în aplicare învățătura partidului, sindicatele au lărgit neconținut întrecerea socialistă, antrenând mase mari de muncitori și tehnicieni, ingineri și funcționari.

Cu un elan nemaîntâlnit s'a desfășurat întrecerea socialistă în cinstea sărbătorilor scumpe clasei noastre muncitoare.

„În lupta pentru realizarea și depășirea planului de stat pe 1949 și mai cu seamă în avântul întrecerii socialiste în cinstea marii sărbători naționale 23 August — a spus tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în raportul din 22 August 1949 —, muncitorii și tehnicienii au dobândit succese remarcabile”³.

Vorbind despre avântul nemaîntâlnit luat de întrecerea socialistă în țara noastră, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat că

² Ibid., pag. 54—55.

³ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvântări, ed. P.M.R. 1951, pag. 317.

„amplourea pe care a luat-o întrecerea socialistă în țara noastră constituie o dovadă puternică a sprijinului entuziast pe care masele muncitoare îl dau din toată inima regimului de democrație populară”¹.

Continuată în cinstea zilei de 7 Noembrie din acelaș an, întrecerea socialistă a înregistrat un mare avânt, care a crescut și mai mult cu prilejul întâmpinării celei de a 70-a aniversări a zilei de naștere a tovarășului Stalin.

Ca o mărturie a dragostei ce o poartă poporul nostru muncitor marelui dascăl și conducător al omenirii muncitoare, în cinstea marelui sărbătorii din 21 Decembrie 1949 s'au prins în întrecere 664.856 de salariați. Această a arătat limpede că întrecerea socialistă începea să devină o mișcare de masă și o metodă permanentă de lucru în întreprinderile noastre socialiste.

În lupta pentru realizarea celui de al II-lea plan de stat, planul pe 1950, întrecerea socialistă s'a dezvoltat mai departe. Desfășurarea ei a dat naștere unor forme noi și unor noi inițiative, care vedeau izvorul nesecat de energie creatoare al maselor muncitoare.

Avântul luat de întrecerea socialistă în cinstea zilei de 1 Mai 1950 a însemnat nu numai o adevărată mișcare patriotică de masă a muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor, dar și apariția unor forme noi, superioare, de întrecere socialistă, ca, de pildă, aceea a brigăzilor de calitate.

Deasemenea, în cinstea zilei de 23 August, ca și în întâmpinarea Congresului mondial al partizanilor păcii și a alegerilor Sfaturilor Populare din 3 Decembrie 1950, sub lozincă „Să întărim semnătura pusă pe Apelul dela Stockholm pentru pace în întreaga lume, prin noi înfăptuiri în muncă!”, poporul nostru muncitor a ridicat tot mai sus steagul întrecerii socialiste.

Urmând exemplul muncitorilor sovietici, oamenii muncii din țara noastră și-au propus noi obiective în în-

¹ Ibidem.

trecheri, ca, de exemplu: realizarea de economii, scăderea prețului de cost, gospodărirea întreprinderii cu mijloace proprii, ridicarea calificării profesionale etc.

Pentru atingerea acestor obiective concrete s'au pornit întreceri între echipe, brigăzi, secții și ateliere.

Din inițiativa patriotică a muncitorilor dela Turda, a apărut în preajma trecerii la planul cincinal întrecerea pe profesii, formă nouă și treaptă superioară a întrecerii socialiste.

Încă la începutul anului 1950, tovarășul Gheorghe Apostol arătase în fața plenarei C. C. al C. G. M. necesitatea organizării întrecerilor pe profesii.

Folosind experiența sindicatelor sovietice — spunea atunci tovarășul Gheorghe Apostol —, trebuie ca, în cadrul întrecerii socialiste, să se treacă la organizarea de întreceri pe profesii. Aceasta va contribui la ridicarea întrecerii la un nivel superior.

Întrecerea pe profesii a reprezentat o formă avansată a întrecerii socialiste și s'a dovedit a fi un stimulent puternic pentru căutarea și găsirea unor metode mai bune de muncă, pentru ridicarea calificării profesionale a celor ce muncesc. În cadrul ei, muncitorii s'au străduit și se străduiesc să se depășească unul pe altul pentru a dobândi titlul de cel mai bun profesionist în munca sa.

Desfășurarea întrecerii socialiste cu avânt mereu sporit a făcut să apară mișcarea cincisutistilor, precum și mișcarea muncitorilor care lucrează la mai multe mașini. Imbrăcând noi forme, desfășurându-se tot mai larg și cu avânt mereu sporit, întrecerea socialistă a fost un factor hotărâtor în realizarea succesorilor istorice, obținute în cadrul celor două planuri de stat. Ele au contribuit astfel la înfăptuirea condițiilor necesare pentru trecerea la înfăptuirea primului nostru plan cincinal și a planului de electrificare a țării.

O importanță deosebită pentru dezvoltarea întrecerilor socialiste în țara noastră a avut ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 12 Decembrie 1950. Plenara a stabilit că du-

mul parcurs de oamenii sovietici în decursul planurilor cincinale staliniste constituie un izvor bogat de experiență și o pildă strălucită în lupta poporului nostru pentru realizarea primului cincinal al R.P.R. În Hotărîrea adoptată, „plenara consideră că îndeplinirea mărețelor sarcini ale planului cincinal... este posibilă numai pe baza celei mai active participări a masselor de oameni ai muncii și în primul rând a clasei muncitoare la construcția socialistă, prin ridicarea la un nivel superior a întrecerii socialiste, care să urmeze exemplul mișcării stahanoviste din U.R.S.S.”¹.

În urma ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 12 Decembrie 1950, organizațiile de partid au pornit la realizarea sarcinii de a ridica întrecerea socialistă la un nivel superior în țara noastră.

Conduși de organizațiile de partid, muncitorii și tehnicienii au dezvoltat succesele obținute până atunci în întrecerea socialistă, cucerind încă din primele luni ale luptei pentru cîștigarea noii victorii pe frontul construcției noastre socialiste.

Antrenați în întrecerea socialistă în număr tot mai mare, oamenii muncii au reușit să îndeplinească planul producției globale industriale pe trimestrul I al anului 1951 în proporție de 106,4 %, realizând deci o depășire de 6,4 %. În ramurile de bază ale industriei noastre, s'au obținut depășiri de plan însemnate. Astfel, de pildă, în industria construcțiilor de mașini și utilaj greu, planul primului trimestru a fost realizat în proporție de 117,3 %, iar în industria siderurgică planul a fost îndeplinit cu 113 %.

Sărbătorirea a 30 de ani de existență a partidului nostru a constituit un minunat prilej pentru dezvoltarea întrecerii socialiste în țara noastră pe o scară neîntîlnită până atunci.

Dragostea și atașamentul pentru Patrie și partid, atitudinea nouă, socialistă, față de muncă, preocuparea de a găsi metode noi de lucru, de a folosi pe scară cât mai largă

¹ „Rezoluții și hotărîri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948—1950”, ed. P.M.R. 1951, pag. 305.

experiența sovietică, iată ce a stat la baza acestor întreceri socialiste. Aceasta reiese din participarea activă, conștientă a masselor de muncitori la lupta pentru plan, din angajamentele precise, concrete, luate de oamenii muncii. Angajamentele lor au vorbit de îmbunătățirea procesului tehnologic, de grafice, de extinderea experienței stahanoviste, de indicii tehnico-economici, de ridicarea calificării profesionale etc.

Obiectivele principale urmărite prin angajamentele luate în cinstea celei de a 30-a aniversări a partidului au fost: îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor de plan pe 1951 și realizarea de economii cât mai însemnate.

Îmbinarea luptei pentru realizarea planului înainte de termen cu lupta pentru economii a pus în lumină voința fermă a celor ce muncesc de a da Patriei cât mai multe produse și economii cât mai mari, de a spori tot mai mult acumulările socialiste — izvorul noilor investiții, al creării belșugului și buneii stări.

În telegramele adresate tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, colectivele de muncă ale fabricilor și uzinelor și-au luat ca sarcină realizarea unor însemnate depășiri de plan. Astfel colectivul uzinelor „Sovrommetal”-Reșița, care a lansat chemarea la întrecere, s'a angajat să economisească până la 8 Mai suma de 25.000.000 de lei. Urmând acest exemplu, colectivele de muncă din toate fabricile și uzinele țării au hotărît să lupte pentru realizarea de economii cât mai mari. Ceferiștii dela „Grivița Roșie” și-au luat angajamentul față de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej să economisească în perioada întrecerii 12.600.000 de lei, muncitorii dela uzinele „Republica”-București 12.500.000 de lei, cei dela „Steagul-Roșu”-Orașul Stalin 6.000.000 de lei. Constructorii mărețului Canal Dunăre—Marea Neagră și-au propus să economisească până la 30 Noiembrie 1951 suma de lei 90.000.000.

Într-o scrisoare adresată tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej de către organizația de partid, Consiliul sindical și organizația U.T.M. — București, oamenii muncii din Capitală și-au luat angajamentul să realizeze, în cinstea lui

8 Mai, peste o jumătate de miliard lei economii, iar în 90% din întreprinderi planul pe 1951 să fie terminat în 11 luni.

Pentru realizarea acestor sarcini, metoda cea mai sigură, cea mai prețioasă, a constituit-o folosirea experienței sovietice. Exemplul stahanoviștilor sovietici a stat în fața muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor avânțați în întrecerea socialistă. Felul în care oamenii sovietici luptă împotriva risipei, pentru realizarea de economii a fost însușit de numeroși oameni ai muncii din țara noastră.

În cadrul întrecerii în cinstea zilei de 8 Mai, sute și sute de strungari au început să aplice metoda stahanoviștilor sovietici Băcov-Bortchevici; mii de muncitori au aplicat pentru prima dată metoda Cuznețov de recondiționare a sculelor, metoda stahanovistei Nina Nazarova de preluare în grijă socialistă a mașinilor etc.

Un rol important în acțiunea pentru extinderea metodelor sovietice de lucru l-au avut cadrele tehnice din întreprinderi. Aceste cadre au adus un aport prețios la studierea metodelor sovietice, la experimentarea și aplicarea lor în condițiile specifice ale fabricii sau uzinei respective.

Însușirea metodelor sovietice (calificarea la locul de muncă, lucrul la mai multe războaie după metoda marșrut, preluarea mașinii pe bază de contract, tăierea rapidă a metalelor etc.) a decurs în bune condiții acolo unde avântul patriotic al muncitorilor și tehnicienilor a fost sprijinit de către direcție prin buna organizare a procesului tehnologic și a aprovizionării cu materii prime și materiale.

În decursul întrecerii în cinstea lui 8 Mai, zeci și sute de întreprinderi au reușit să-și sporească simțitor producția și să realizeze însemnate economii. Totalul economiilor realizate până la 8 Mai întrece cu mult suma de 2 miliarde lei. Muncitorii și tehnicienii combinatului „Sovrommetal”. Reșița, în cadrul acestei întreceri, au dat peste prevederile planului 6.032 de tone de oțel și 4.061 de tone de laminate; cei dela „Sovromtractor”-Orașul Stalin au dat produse peste plan în valoare de 68.000.000 de lei, realizând economii de peste 50.000.000 de lei. La această uzină fruntaşă, ca rezultat al întrecerilor socialiste, peste 130 de strungari apli-

că metoda de tăiere rapidă a metalelor a stahanoviștilor sovietici Bortchevici-Băcov, iar un număr de 729 de muncitori aplică metoda stahanovistei Jandarova de preluare a schimbului în mers. Muncitorii din industria petrolului au realizat economii de aproape 180.000.000 de lei. Economile realizate de muncitorii și tehnicienii din industria textilă și încălțăminte au trecut peste 320.000.000 de lei.

Însemnatele succese dobândite în cinstea zilei de 8 Mai, datorită întrecerii socialiste, sunt o dovadă grăitoare a uriașelor rezerve interne în sânul economiei noastre naționale.

„Avem mari rezerve interne — a arătat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în raportul prezentat cu ocazia celei de a 30-a aniversări a partidului —, surse bogate de sporire a productivității muncii, de realizare și depășire a planului nostru de stat. Dovada o constituie succesele realizate în cadrul întrecerii socialiste, care devine din ce în ce mai mult o adevărată mișcare de masă a celor ce muncesc. Dovada o constituie numărul tot mai mare de frunțași ai producției, raționalizatori și inovatori, printre care mulți îndeplinesc toate condițiile pentru a purta cu cinste titlul de stahanovist”¹.

Intr'adevăr, frunțașii noștri în producție, ca Gh. Simeria, Maria Cincă, I. Gherendi și alții, care, învățând din experiența sovietică, au aplicat la noi metode stahanoviste, pot fi numiți pe drept cuvânt stahanoviști. Urmând exemplul acestora, țesătoarele frunțase Aurelia Sárközi, Rozalia Zahan și Elisabeta Moraru dela fabrica „Teba” din Arad au trecut și ele să lucreze la 60 de războaie automate deodată, punând în practică metoda sovietică „marșrut”.

Apariția primilor stahanoviști în țara noastră și creș-

¹ Gh. Gheorghiu-Dej : „30 de ani de luptă a partidului sub steagul lui Lenin și Stalin”, ed. F.M.R. 1951, pag. 52.

terea numărului lor vestesc ridicarea întrecerii socialiste pe treapta ei superioară, mișcarea stahanovistă.

Este clar că ridicarea pe o treaptă superioară a întrecerii socialiste nu se face la întâmplare. Crearea unei noi forme de întrecere este determinată de dezvoltarea sectorului socialist, de creșterea nivelului de viață al maseilor.

Analizând situația din țara noastră, ajungem la concluzia că la noi există condițiile de bază pentru a putea trece la dezvoltarea mișcării stahanoviste. Am văzut că prima din aceste condiții — așa cum le-a înfățișat tovarășul Stalin la prima consfățuire a stahanoviștilor din U.R.S.S. — este îmbunătățirea stării materiale a muncitorilor. În această privință, în țara noastră s'au realizat lucruri importante. Datorită sistemului de salarizare bazat pe principiul socialist al retribuției după cantitatea și calitatea muncii depuse, muncitorii câștigă mai mult, îmbunătățindu-și neconținut traiul.

Așa cum ne învață tovarășul Stalin, biruind mereu normele învechite, găsind norme mai înalte noi vom face în cele din urmă ca muncitorul să aibă tot ce-i trebuie.

A doua condiție necesară pentru dezvoltarea mișcării stahanoviste este desființarea exploatarei. Putem afirma că, deși la noi mai există un sector capitalist, imensa majoritate a muncitorilor noștri sunt liberi, lucrează în întreprinderile naționalizate, lucrează pentru sine și știu că dacă vor lucra mai mult și mai bine vor câștiga mai mult.

A treia condiție este problema însușirii tehnicii noi. Datorită sprijinului Uniunii Sovietice, într-o serie de întreprinderi noi am introdus o tehnică nouă. Datorită sprijinului Uniunii Sovietice, tehnica nouă va fi introdusă într'un termen relativ scurt în toate întreprinderile noastre. Și din acest punct de vedere, în momentul de față, în actuala fază a dezvoltării industriei noastre, noi putem așa dar să trecem la dezvoltarea mișcării stahanoviste, care, la rândul ei, va da un avânt și mai puternic dezvoltării unei tehnici noi în țara noastră.

Ultima condiție pe care o pune tovarășul Stalin sunt oamenii noi, sunt cadrele, care trebuie să stăpânească tehnica, s'o împingă înainte. Și aici trebuie să spunem că, în condițiile de astăzi ale dezvoltării țării noastre, noi începem să avem asemenea cadre, asemenea muncitori, care, fără doar și poate, nu au încă toate cunoștințele tehnice necesare, dar care au un elan nestăvilit în muncă, o dorință arzătoare de a cunoaște, de a stăpâni tehnica, de a folosi minunata experiență a stahanoviștilor sovietici. Existența Uniunii Sovietice, ajutorul permanent economic și politic, ajutorul primit prin experiența oamenilor sovietici reprezintă un factor hotărâtor, care face posibilă și la noi în țară dezvoltarea mișcării stahanoviste.

Felul cum au fost primiți la noi în țară stahanoviștii sovietici Băcov, Coroliov, Victor Blajenov, Lidia Cononenco, Filimonov și Nichișin, dragostea și atenția cu care au fost privite demonstrațiile lui Băcov de către muncitorii dela „Sovromtractor” — Orașul Stalin, de către muncitorii dela șantierul de construcții al tineretului, de către tineretul dela „Grivița Roșie” ne arată cât de dornici sunt muncitorii noștri nu numai să cunoască metodele înaintate ale stahanoviștilor sovietici, dar să le și aplice în condițiile țării noastre.

Muncitorii noștri știu astăzi că dragostea de Patrie se exprimă prin lupta pentru construirea cât mai rapidă a socialismului, pentru întărirea ei economică și politică, pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Muncitorii noștri știu că a-ți iubi Patria înseamnă a munci pentru întărirea capacității ei de apărare, pentru creșterea forțelor de producție și a productivității muncii, pentru creșterea rapidă a unei industrii puternice.

Această conștiință stă la baza avântului în creștere al întrecerii socialiste, la baza angajamentelor luate la toate fabricile și întreprinderile din țară cu prilejul aniversării a 30 de ani de existență și de luptă plină de abnegație în serviciul poporului muncitor a partidului nostru, de a îndeplini planul anual înainte de termen și de

a face noi și noi economii, care să permită sporirea fondului de investiții pentru înfăptuirea marelui nostru plan cincinal.

3. ROLUL ORGANIZAȚIILOR DE PARTID DIN ÎNTEPRINDERI ÎN CONDUCEREA ȘI ORGANIZAREA ÎNTECERII

Organizațiile de partid trebuie să considere întrecerea pentru îndeplinirea planului de stat ca o sarcină fundamentală și permanentă; sub conducerea lor, sindicatele trebuie să organizeze întrecerea socialistă pe baza unei cât mai largi participări a oamenilor muncii, pentru asigurarea succesului în îndeplinirea și depășirea planului înainte de termen, atrăgând milioane de oameni în opera de construire a socialismului în țara noastră.

Justa îndrumare a sindicatelor este o condiție hotărtoare pentru dezvoltarea întrecerii. Organizațiile de partid care neglijează activitatea în producție a sindicatului își îngustează prin aceasta însăși posibilitatea de a acționa asupra întregii mase a muncitorilor.

Rezoluția ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 22-24 Decembrie 1948 asupra problemei sindicale arată că

„organizarea și conducerea întrecerilor socialiste constituie o sarcină centrală, de care trebuie să se preocupe îndeaproape sindicatele, sub conducerea și îndrumarea partidului”¹.

Pentru ca întrecerea socialistă să dea rezultate cât mai bune și pentru ca avântul ei să crească neconținut este necesar în primul rând ca membrii de partid să se străduiască să fie mereu în fruntea producției. În felul acesta — prin puterea exemplului personal — ei vor putea antrena masa celor fără partid în marea operă de construire a socialismului.

¹ „Rezoluții și hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948—1950”, ed. P.M.R. 1951, pag. 54.

Întrecerile trebuie să fie una din problemele principale pe ordinea de zi a ședințelor organizațiilor de partid.

Planul de muncă al organizației de bază din întreprinderi trebuie să conțină sarcini precise privind sprijinul pe care trebuie să-l dea organizația pentru buna desfășurare a întrecerii.

Începând cu planul general — pe întreprindere — al întrecerii și terminând cu planurile individuale de întrecere, membrii de partid au datoria să urmărească desfășurarea și îndeplinirea lor, să desfășoare o critică vie, creatoare, să semnaleze atât în ședințele grupelor de partid, cât și în ședințele de organizație lipsurile și greșelile intervenite. Hotărârile și linia adoptată de organizație trebuie introdusă în grupele sindicale și în organizația sindicală de către membrii de partid. Sindicatul poate fi astfel mobilizat și îndrumat, indicându-i-se măsurile ce trebuie luate pentru înlăturarea lipsurilor, pentru buna desfășurare a întrecerilor.

Membrii de partid introduc și susțin punctul de vedere al partidului în ședințele sindicale, în consfăturile și convorbirile convocate, luptând pentru aplicarea liniei elaborate de partid, fiind exemple de disciplină și devotament în millocul masei de sindicaliști.

Organizațiile de partid trebuie să acorde toată atenția problemei antrenării tineretului în întrecerea socialistă. Brigăzile de tineret, care au luat ființă în multe întreprinderi, trebuie popularizate și susținute din plin. Avem tineri plini de avânt în metalurgie, în mine, în transporturi etc. Justa îndrumare a avântului acestui tineret, controlul și evidența întrecerii inițiate de el fac ca întrecerea să se lărgească, ca întreaga masă a tineretului să participe activ la construirea socialismului în țara noastră.

Experiența de până acum a dovedit din plin că acolo unde organizațiile de bază au condus politicește grupele sindicale și organizația de tineret, și le-au îndrumat în muncă zi de zi, întrecerea socialistă s'a dezvoltat larg, ducând la succese însemnate în producție.

Organizațiile de partid au sarcina să stea în fruntea

luptei pe care o duc frunzașii în producție; ele trebuie să sprijine orice inițiativă de valoare și să vegheze la lărga ei răspândire în masă, să curețe drumul pentru tot ce e nou și valoros, luptând cu hotărîre împotriva vechilor deprinderi. Accentul trebuie pus pe răspândirea în masa muncitorilor a metodelor înaintate de muncă sovietice, care contribuie în cea mai mare măsură la creșterea productivității muncii. Muncitorii care aplică sau vor să aplice experiența stahanoviștilor sovietici trebuie sprijiniți și încurajați, iar rezultatele obținute de ei, larg popularizate. În răspândirea metodelor înaintate și în schimbul de experiență în muncă, un rol însemnat au consfăturile de producție. Organizațiile de partid vor îndruma sindicatul în vederea organizării cu regularitate a acestor consfățuiri. Organizațiile de partid trebuie să lupte pentru introducerea unor norme de lucru științifice, care să fie un adevărat stimulent pentru muncitori; trebuie să lupte pentru justa aplicare a tuturor mijloacelor de stimulare materială a muncii. În colaborare cu administrația și cu sindicatele, organizațiile de partid vor încuraja prin toate mijloacele posibile pe inventatori, inovatori, raționalizatori și pe frunzașii în producție, urmărind ca realizările lor să fie răsplătite în raport cu importanța contribuției lor în procesul de mărire a producției și de îndeplinire a planului de stat.

Organizația de partid trebuie să fie în fruntea luptei pentru calitate, evidențiind succesele și criticând cu putere lipsurile în această direcție. Membrii de partid au datoria de onoare să fie luptători de frunte pentru calitate.

Deasemeni, organizația de partid trebuie să fie în fruntea luptei pentru un regim sever de economii de materiale, materii prime, combustibil etc., aceasta constituind un obiectiv permanent în cadrul întrecerii socialiste.

Deosebit de importantă este problema popularizării întrecerii. Popularizarea metodelor de muncă ale frunzașilor în producție trebuie să fie făcută sistematic. Se va da toată atenția popularizării faptelor reale, controlate pe teren, fapte ce pot să fie de folos tuturor muncitorilor. Amploarea întrecerii și rezultatele ei depind în mod

hotărîtor de felul cum e organizată agitația politică în jurul întrecerii și publicitatea ei. Formele cele mai vii și mai atrăgătoare de agitație trebuie folosite de către organizațiile de partid pentru dezvoltarea atitudinii noi, socialiste, față de muncă, pentru biruirea obiceiurilor înapoiate.

Agitatorii de partid trebuie să fie în fruntea luptei pentru combaterea delăsării, rutinei, nepăsării față de muncă și neglijenței față de mijloacele de producție.

Secretarul organizației de bază, care conduce în mod direct munca colectivelor de agitari, are sarcina să înarmeze pe aceștia, în ședințele de instructaj sau în seminarii speciale, cu cunoașterea obiectivelor întrecerii și a metodelor de muncă pe care trebuie să le întrebuițeze.

La rândul lor, agitatorii vor explica temeinic masei de muncitori care sînt obiectivele întrecerilor socialiste. Agitatorii trebuie să mobilizeze pe oamenii muncii în vederea atingerii acestor obiective, dând astfel întrecerii caracterul unei înalte școli de constructori ai socialismului în țara noastră.

Trebuie lămurit masselor de muncitori sensul adănc al întrecerii în condițiile luptei îndărjite pentru apărarea păcii. Agitatorii au datoria să sădească mai adănc în inimile oamenilor muncii internaționalismul proletar, dragostea și recunoștința nemărginită față de Uniunea Sovietică — țara socialismului învingător —, care se află în fruntea luptei pentru pace.

Un însemnat mijloc pe care îl au la îndemână agitatorii pentru introducerea liniei partidului în mase îl formează convorbirile, consfăturile lor cu muncitorii și cu tehnicienii, ținute la locul de producție. Roadele acestor convorbiri nu au întărit să se arate din timp acolo unde ele au fost bine organizate și s'au desfășurat sub îndrumarea directă a organizațiilor de partid.

Conducerea politică a întrecerii de către organizațiile de partid trebuie astfel realizată încât directivele de bază ale partidului să fie îndeplinite fără ca organizațiile de partid să se amestece în amănuntele muncii comitetului sindical sau organului administrativ, sau să îndeplinească

sarcinile care revin acestora, pierzând astfel perspectiva muncii de conducere.

Acolo unde organizațiile de partid și-au îndeplinit rolul de conducător politic, întrecerea socialistă s'a desfășurat viu, cuprinzând marea majoritate a muncitorilor din întreprindere. Rezultatele obținute în acest caz au fost dintr-cele mai bune.

Deosebit de grăitor în această privință este exemplul muncitorilor dela secția Oțelărie „Sovrommetal”-Reșița. Conduși și îndrumați de organizația de bază, ei au reușit ca în întrecerea în cinstea zilei de 8 Mai să dea, numai în luna Martie, 2.700 de tone de oțel peste plan și să înregistreze o economie de 17.521.042 de lei.

Vorbind despre felul cum și-au organizat munca, tov. Francisc Toth, secretarul organizației de bază-Oțelărie, a arătat următoarele:

„Organizația de bază a secției noastre a avut un rol important în crearea avântului pe care l-a luat întrecerea socialistă. Noi am socotit că este de mare importanță intensificarea muncii de agitație și educarea spiritului de răspundere a fiecărui salariat față de munca sa.

Imediat după meetingul dela Hala nouă, când sideruriștii au primit pentru a patra oară drapelul de producție, a pornit din rândul muncitorilor o mișcare pentru îndeplinirea înainte cu o lună a planului pe anul 1951 și crearea de economii peste plan, precum și de a da până la 1 Mai 3.500 de tone de oțel peste plan. Organizația de bază a hotărât să extindă această mișcare, s'o adâncească, și pentru aceasta a pregătit temeinic consfătuiri în cadrul cărora a fost lămurită temeinic însemnătatea acestei mișcări.

După aceste consfătuiri, munca s'a continuat prin agitatori. Aceștia, pregătiți de conducerea organizației de bază, au organizat convorbiri. La aceste convorbiri agitatorii s'au ocupat de popularizarea metodei sovietice de elaborare a șarjelor rapide, metoda stahanovistului Matulineț, arătând că prin aplicarea ei se vor putea depăși simțitor angajamentele luate.

În hala de turnare, agitatorul Sebastian Mazilu a ținut convorbiri, chemând muncitorii de aici să sprijine inițiativa oțelarilor de a elabora cât mai multe șarje rapide. Convorbiri asemănătoare au avut loc în toată secția. În afară de convorbiri, a folosit și alte metode de muncă politică: pancarte, lozinci, grafice și gazeta de perete.

În desfășurarea întrecerii în cinstea aniversării partidului, membrii de partid au știut să dea în majoritatea cazurilor cele mai bune exemple. Între ei, Țăranu Radivoi, maestrul Emeric Krămer, Matei Stubnya, Victor Covaci și alții. Prin munca lor de zi cu zi ei au reușit să antreneze tot mai mulți muncitori în întrecerea în cinstea aniversării partidului”.

Un alt exemplu pozitiv de felul cum a înțeles să-și îndeplinească sarcinile ce-i revin în conducerea întrecerii l-a dat organizația de partid dela uzinele I.O.R.-București. Știind că fără o bună organizare a procesului de producție întrecerea nu se poate desfășura în largul ei, organizația de partid a propus conducerii întreprinderii să stabilească o serie de măsuri în vederea organizării pe baze temeinice a procesului de producție. O măsură pe care conducerea întreprinderii a luat-o în acest sens a fost aceea a contractării de comenzi suplimentare peste planul anual de lucru, comenzi care se referă în parte la produse noi, fabricate pentru prima oară în această întreprindere.

În scopul unei cât mai bune desfășurări a procesului de producție, organizația de partid a vegheat să se treacă la organizarea serviciului de aprovizionare în așa fel încât să poată asigura întreaga cantitate de materie primă necesară îndeplinirii în termen atât a sarcinilor planificate, cât și a celor suplimentare.

O problemă a cărei rezolvare nu suferă amânare era mărirea capacității de producție a sectorului strungărie, care nu făcea față cerințelor tot mai sporite. Această problemă a fost rezolvată prin introducerea schimbului 3 la mașini, iar rezultatele au fost din cele mai bune, reușindu-se în același timp să se lichideze golurile din producție de până atunci.

Pentru defalcarea planului pe om și mașină, organizația de partid a propus introducerea unei fișe care se dă lucrătorului cu 5 zile înainte de încheierea fiecărei luni, fișă care cuprinde sarcinile sale pentru luna următoare. În acest fel, fiecare muncitor știe ce are de făcut luna viitoare, iar la ședința pe grupe când se discută defalcarea planului pe secție, fiecare poate veni cu propuneri și angajamente concrete. Pe fișă este trecută comanda, felul pieselor și zilele de lucru necesare pentru efectuarea comenzii. Pentru cazul când un lucrător termină planul lunar înainte de termen, el are trecut pe fișă un supliment de comandă pe care-l poate începe în contul lunii viitoare.

Nici problema calității nu a fost neglijată. Organizația de partid a propus măsuri în scopul întăririi controlului la mașini. Înainte controlul se făcea numai pentru prima piesă; apoi, odată cu fabricarea piesei în serie, controlul înceta. Prin introducerea controlului permanent la mașini asupra pieselor lucrate s'a obținut o serioasă îmbunătățire a calității produselor. Astfel, procentul de rebuturi care în 1950 era de 10,4% la sectorul optic, s'a redus la 7,81% în luna Martie 1951, iar la mecanică, în aceeași perioadă de vreme, a coborât dela 4,4% la 4,1%. Deasemenea, echipele de control au fost dotate cu aparate noi de măsură, ca șublere și micrometre, cele vechi fiind parte înlocuite și parte reparate.

Succese frumoase s'au înregistrat și în domeniul economiilor. Astfel la materialele auxiliare, sectoarele montaj, optică și mecanică au făcut economii în valoare de 137.756 de lei.

Pentru extinderea metodelor stahanoviste sovietice, organizația de partid a supravegheat prelucrarea în întreaga uzină a metodei de recondiționare a sculelor a lui Cuznețov și a metodei de tăiere rapidă a metalelor a stahanovistului Băcov.

Organizațiile noastre de partid au obținut succese importante pe drumul transformării întrecerii socialiste într-o mișcare patriotică de masă mereu mai largă și mereu mai înaltă.

Aceste succese trebuie dezvoltate într-o măsură și mai mare pe viitor, deoarece victoria în lupta pentru construirea bazei economice a socialismului în țara noastră nu poate fi închipuită fără un avânt mereu mai înalt în des- și permanenta conduceri politice a întrecerii socialiste de către organizațiile de partid.

PRINCIPIUL SOCIALIST AL REPARTIȚIEI DUPA CANTITATEA ȘI CALITATEA MUNCII

Munca în societatea socialistă, o datorie și o chestiune de onoare pentru fiecare cetățean sovietic. Timp de multe milenii munca a fost o povară grea, impusă cu de-a-sila. Milioane de oameni ai muncii se speteau muncind, iar din munca lor trăiau și se îmbogățeau un pumn de trântori.

În societatea capitalistă, pentru marea majoritate a populației, munca este o povară grea, o sarcină impusă.

Muncitorul din societatea capitalistă nu are și nu poate avea interes pentru muncă, deoarece muncește pentru capitalist. Acolo muncitorul nu lucrează decât ca să câștige hrana pentru el și familia lui.

Șomajul, boala nevindecabilă de care suferă sistemul capitalist, este o groaznică amenințare pentru fiecare om al muncii din țările capitaliste, unde în prezent există milioane și milioane de șomeri, dintre care cei mai mulți sunt în Statele Unite ale Americii.

Cartea unui scriitor american reproduce scrisoarea șomerului Tom Mooly din orașul Seattle: „Sunt oțelar. Sunt trei ani de când am fost aruncat în stradă și de când nu am mai găsit de lucru. Banii pe care-i economisiseam s'au dus demult. Ieri am dormit la șantierul naval, sub un șopron. Nu mai caut de lucru. Bine că soția și cei doi fii ai mei, șomeri și ei, au murit“.

În țările capitaliste sunt milioane de oameni ca Tom Mooly, și aceasta vorbește, fără îndoială, limpede despre caracterul muncii în societatea capitalistă.

Victoria Revoluției Socialiste în U.R.S.S. a schimbat din temelii caracterul muncii. Socialismul a eliberat munca de orice exploatare.

În Țara Sovietică unicul mijloc de existență al tuturor oamenilor este munca. Munca conștiincioasă a tuturor oamenilor sovietici este o condiție a creșterii venitului național, a întăririi forței Patriei Sovietice, o condiție a vieții civilizate și îmbelsugate a tuturor oamenilor sovietici. În societatea socialistă atât bogăția socială cât și bunăstarea materială a fiecăruia sunt în funcție de muncă.

Vorbind despre schimbarea caracterului muncii în societatea socialistă, tovarășul Stalin spune:

„La noi oamenii nu lucrează pentru exploatare, nici pentru îmbogățirea trântorilor, ci pentru sine, pentru clasa lor, pentru societatea lor, societatea sovietică, unde la putere stau cei mai buni fii ai clasei muncitoare. Tocmai deaceia munca are la noi o importanță socială, tocmai deaceia munca este privită ca o chestiune de onoare și glorie“¹.

În Țara Sovietelor poziția fiecărui cetățean în societate nu este determinată nici de starea lui materială și nici de origina lui națională, ci numai de aptitudinile personale și de munca lui personală.

„Aici — spune tovarășul Stalin — omul care muncește este onorat... Aici omul care muncește nu se poate simți părăsit și singur. Dimpotrivă, omul care muncește se simte la noi cetățean liber al țării sale, un fel de fruntaș al vieții publice. Și, dacă lucrează bine și dă societății ceea ce poate da, el este erou al muncii, este înconjurat de glorie“².

Datorită acestei schimbări fundamentale a situației muncii, în societatea socialistă a apărut o nouă atitudine, socialistă, față de muncă.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului“, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 793.

² Ibidem.

Atitudinea socialistă față de muncă se manifestă viu în desfășurarea întrecerii socialiste și a formeii superioare a acesteia, mișcarea stahanovistă, despre care tovarășul Stalin a spus că este o mișcare de nebiruit.

Statul Sovietic se îngrijește în permanență să ușureze munca omului, prin mecanizarea muncii fizice grele, prin măsuri de protecție a muncii și măsuri pentru prevenirea accidentelor de muncă. Întreprinderile din Uniunea Sovietică sunt construite cu respectarea tuturor cerințelor de protecție a muncii; ele au lumină și aer din belșug, sunt înzestrate cu instalații de ventilare, cu sisteme de iluminare bună și cu localuri speciale pentru scopuri sanitare și sociale. Încă de pe vremea planurilor cincinale staliniste de dinaintea de război, Statul Sovietic cheltuia fonduri imense pentru măsurile de protecție a muncii. În cadrul planului cincinal de după război, statul a cheltuit în acest scop de cinci ori mai mult decât a cheltuit în perioada primelor două planuri cincinale, luate împreună. Nu tot așa stau lucrurile în statele capitaliste. În întreprinderile capitaliste protecția muncii este inexistentă, și rezultatul este că, de pildă, numai într'un singur an, în 1939, au fost ucise sau grav mutilați în industria americană peste 1.500.000 de muncitori.

Una dintre cele mai mari cuceriri ale socialismului este dreptul la muncă. În U.R.S.S. a fost lichidat pentru todeauna șomajul, însoțitorul permanent al orânduirii capitaliste, groaznică și permanentă amenințare a proletariatului.

Constituția Stalinistă asigură tuturor cetățenilor U.R.S.S. dreptul la muncă. Acest drept înscris în Constituția Stalinistă este asigurat prin organizarea socialistă a economiei naționale, prin creșterea neîntreruptă a forțelor de producție ale societății sovietice, prin înlăturarea crizelor economice și prin lichidarea șomajului.

Socialismul a deschis posibilități nemaicunoscute până acum dezvoltării forțelor de producție, deoarece, după cum a arătat tovarășul Stalin, în sistemul economic socialist dezvoltarea producției e hotărâtă nu de principiul con-

curenței și asigurării profitului capitalist, ci de principiul conducerii planificate și al ridicării sistematice a nivelului material și cultural al celor ce muncesc. Dezvoltarea producției și creșterea nivelului de trai constituie o lege de bază a dezvoltării societății socialiste, fără de care socialismul nu poate fi închipuit.

Ce înseamnă a construi socialismul? A construi socialismul înseamnă în primul rând a făuri condițiile ridicării neconținute a nivelului de trai al celor ce muncesc, pe baza înlăturării exploatarei capitaliste și a trecerii fabricilor, uzinelor și a tuturor mijloacelor de producție în stăpânirea oamenilor muncii. Prin aceasta se creează posibilitatea unei neîngrădite dezvoltări a forțelor de producție. Această dezvoltare neîngrădită a forțelor de producție se înfăptuiește pe baza acumulării socialiste, a construirii de noi fabrici și uzine și a creșterii neîncetate a productivității muncii, cu alte cuvinte pe baza realizării unei producții mai mari cu cât mai puțină cheltuială de muncă. În operele lor, marii învățători ai clasei muncitoare au subliniat de multe ori rolul hotărâtor al creșterii productivității muncii în trecerea dela o orânduire socială la alta.

„Productivitatea muncii — arată Lenin — este, în ultimă analiză, factorul cel mai important, cel mai de seamă al victoriei noului regim social”¹.

Capitalismul a dat naștere unei productivități a muncii pe care n'a cunoscut-o feudalismul și, datorită acestui fapt, el a putut învinge feudalismul. La rândul său, capitalismul a putut fi învins și va fi învins datorită faptului că socialismul dă naștere unei noi productivități a muncii, cu mult mai ridicată.

„Dece capitalismul — scrie I.V. Stalin — a zdrobit și a învins feudalismul? Pentru că el a creat norme mai ridicate de productivitate a muncii, a dat socie-

¹ V. I. Lenin: „Marea inițiativă”. „Cum trebuie organizată întrecerea?”, ed. P.M.R. 1948, pag. 27.

tății omenеști posibilitatea să obțină incomparabil mai multe produse decât sub orânduirea feudală... Dece socialismul poate să învingă, trebuie să învingă și va învinge neapărat sistemul economic capitalist? Pentru că socialismul poate da pilde de muncă mai înalte, o productivitate a muncii superioară sistemului economic capitalist. Pentru că socialismul poate da societății omenеști mai multe produse și poate s'o îmbogățească mai mult decât sistemul economic capitalist¹.

Modul de producție socialist creează noi stimulente — nemaicunoscute până acum — pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru ridicarea neîncetată a productivității muncii. În locul goanei capitaliste după profit, în societatea socialistă factorul hotărîtor al dezvoltării forțelor de producție, al ridicării neîncetate a productivității muncii este principiul socialist al repartiiției după muncă.

1. PRINCIPIUL SOCIALIST AL REPARTIȚIEI

Principiul socialist al repartiiției pune în lumină modul în care în societatea socialistă repartiiția bunurilor de consum se face astfel încât se asigură participarea tuturor celor ce muncesc în lupta pentru dezvoltarea producției și a productivității muncii, în lupta pentru crearea acelui belșug imens de produse caracteristic comunismului.

Potrivit principiului socialist de repartiiție a produselor după muncă, fiecare muncește după capacitatea sa și capătă articole de consum după munca pe care a depus-o pentru societate.

Societatea socialistă retribue mai bine nu numai o muncă mai productivă dintr'o anumită profesiune sau specialitate, ci și o muncă de o calificare mai înaltă, care cere pentru pregătirea ei mai multă vreme și cheltuieli de învățatură mai mari.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 784—785.

Tovarășul Stalin a arătat că munca necalificată și cea calificată nu pot fi retribuite la fel. Societatea retribue munca nu numai după cantitate, ci și după calitatea ei. Principiul socialist al retribuirii muncii după cantitate și calitate cere o retribuire mai mare a muncii complicate, calificate, decât a muncii simple, necalificate sau puțin calificate.

În cuvîntarea rostită la consfătuirea cadrelor conducătoare din economie, la 23 Iunie 1931, tovarășul Stalin a arătat că în condițiile socialismului salariul trebuie organizat în așa fel ca el să reprezinte retribuiția cuvenită calificării muncitorului.

„Nu se poate tolera — a spus I. V. Stalin — ca un lucrător calificat din siderurgie să primească tot atât cât primește un măturaător. Nu se poate tolera ca un mecanic dela căile ferate să primească tot atât cât primește un copist. Marx și Lenin spun că deosebirea dintre munca necalificată și cea calificată va exista chiar și sub socialism, chiar și după desființarea claselor, și că ea trebuie să dispară numai sub comunism. Deaceia «salariul», chiar și sub socialism, trebuie să fie plătit după muncă, și nu după trebuință¹.”

Asigurând o retribuire mai mare muncitorului calificat, societatea îl cointereesează la ridicarea calificării sale, ceea ce contribuie la grăbirea progresului producției și tehnicii. Acest lucru are o mare însemnătate pentru dezvoltarea forțelor de producție ale societății socialiste.

În U.R.S.S., la retribuirea muncitorilor se ține seama și de greutatea muncii lor. Astfel pentru muncile subterane, pentru muncile în secții în care sunt temperaturi ridicate etc., muncitorii sunt mai bine retribuiți decât cei care lucrează în condiții obișnuite. O manifestare strălucită a grijii Partidului Bolșevic și a Guvernului Sovietic pentru nevoile minerilor și o apreciere înaltă a muncii lor pline

¹ Ibid., pag. 540.

de abnegație este Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. din 10 Noembrie 1947 „Despre decorarea cu ordine și medalii a muncitorilor subterani, a maiștrilor mineri și a personalului conducător, ingineresc și tehnic din industria carboniferă și din construcția de mine de cărbuni pentru anii de muncă și pentru muncă perfectă”.

O retribuție mai mare pentru o muncă mai grea există numai în societatea socialistă; în țările capitaliste muncitorii care prestează munci grele sunt de obicei retribuiți mult mai slab, deoarece la aceste munci se duc șomerii, care au pierdut nădejdea să mai găsească altceva de lucru, sau țăranii sărăciți, care sunt gata să muncească în orice condiții.

Deasemenea Statul Sovietic retribue mai bine munca prestată în ramuri industriale deosebit de importante pentru societate, de exemplu, în industria metalurgică, petrolieră, carboniferă etc., în scopul dezvoltării acestor ramuri. În același timp, statul ține seama de condițiile de muncă și de viață ale maselor muncitoare din diferite regiuni, precum și de importanța politică și economică a diferitelor regiuni ale țării.

Retribuirea după cantitatea și calitatea muncii asigură îmbinarea justă a intereselor personale și sociale ale membrilor societății socialiste. Într-adevăr, cu cât productivitatea muncii e mai ridicată, cu atât se realizează o cantitate mai mare de produse într'un anumit timp de muncă și cu atât mai bogată devine societatea. În același timp însă, cu cât munca este mai productivă, cu atât societatea sovietică o răspândește mai bine. Iată de ce fiecare muncitor este stimulat să-și îmbunătățească metodele de lucru, să lichideze timpii de muncă neproductivi și să folosească mai bine utilajul și unelte.

Nu mai astfel fiecare muncitor poate să obțină o mai înaltă productivitate a muncii sale și, odată cu aceasta, ridicarea propriului său nivel de viață, material și cultural.

Principiul socialist de repartiție joacă un rol imens în întărirea și dezvoltarea orânduirii socialiste sovietice. Acest principiu constituie baza producției socialiste și este

o puternică forță care împinge societatea socialistă înainte, spre comunism.

Lenin arăta că

„în acest adevăr simplu, cel mai simplu și cel mai evident, stă baza socialismului, izvorul de neclintit al forței lui, cheazășia nepieritoare a victoriei lui definitive”¹.

Cerând oamenilor muncii să presteze o muncă după capacitățile lor și retribuindu-i după muncă, societatea îi ajută să înțeleagă însemnătatea unei munci cinstite, conștiincioase, de înaltă productivitate. Retribuirea după munca efectuată ajută pe fiecare om al muncii să înțeleagă faptul că munca conștiincioasă, de o înaltă productivitate este necesară atât în interesul societății cât și în propriul său interes.

La prima consfătuire a stahanoviștilor din Uniunea Sovietică, tovarășul Stalin a făcut o analiză profundă a mișcării stahanoviste, ca etapă superioară a întrecerii socialiste și ca factor nou și foarte important, care asigură avântul producției socialiste.

„...Mișcării stahanoviste i-a servit de temelie, în primul rând, îmbunătățirea radicală a stării materiale a muncitorilor... Revoluția noastră este singura revoluție care nu numai că a sfărâmat cătușele capitalismului și a dat poporului libertate, dar a izbutit să-i dea și condițiile materiale pentru o viață înstărită. În aceasta stă puterea și invincibilitatea revoluției noastre”².

Prin urmare, interesarea materială, care-și găsește expresia în principiul socialist al repartiției după muncă, este una din principalele cauze care dau naștere întrecerii socialiste și formei ei superioare — mișcarea stahanovistă.

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. XXIII, ed. a 3-a rusă, pag. 26.

² I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 791, 792.

În societatea socialistă, în care nu sunt exploataitori și în care oamenii muncesc pentru ei înșiși, pentru societatea lor, principiul „dela fiecare după capacitatea sa, fiecărui după munca sa” dezvoltă la omul muncii acea atitudine care socotește munca drept prima datorie a omului, drept o chestiune de onoare, de glorie și eroism.

Principiul socialist al retribuiri după muncă contribuie ca în cursul dezvoltării societății spre comunism munca pentru societate să se transforme în deprindere, devenind treptat prima necesitate vitală a oamenilor.

Asigurând dezvoltarea rapidă și tot mai largă a forțelor de producție, principiul socialist al repartiției împinge societatea mereu înainte, spre comunism, spre acea abundență de bunuri care va permite înlăptuirea principiului comunist de repartiție: „Dela fiecare după capacitatea sa, fiecărui după nevoile sale”.

Principiul socialist al repartiției după muncă s'a afirmat în lupta neîmpăcată împotriva teoriilor nivelatoare mic-burghize. Troțchiștii, zinovieviștii, buhariniștii și alți dușmani ai poporului au încercat să introducă nivelarea mic-burghiză în repartiție, să dea prin aceasta o lovitură serioasă economiei naționale sovietice și să submineze construcția socialistă în U.R.S.S. Partidul Bolșevic a zdrobit pe dușmanii poporului și a creat condițiile necesare pentru întărirea și dezvoltarea repartiției socialiste după muncă.

În perioada primului plan cincinal, nivelarea mic-burghiză s'a manifestat prin crearea de comune în fabrici și uzine. Muncitorii calificați și cei necalificați trebuiau să predea salariul lor la comună și să-l împartă apoi în mod egal.

I. V. Stalin a demască concepțiile stângiste mic-burghize. El a arătat că nivelarea mic-burghiză nu are nimic comun cu marxismul, că ea dăunează cauzei socialismului.

I. V. Stalin a formulat definiția clasică a concepției marxist-leniniste asupra egalității:

„Sub egalitate, marxismul nu înțelege nivelarea pe tărâmul necesităților personale și al traiului individual, ci desființarea claselor, adică: a) o egală eliberare de exploatare a tuturor celor ce muncesc, după ce vor fi fost doborâți și expropriați capitaliștii; b) desființarea, egală pentru toți, a proprietății private asupra mijloacelor de producție, după ce ele vor fi fost predate în proprietatea întregii societăți; c) datoria, egală pentru toți, de a munci după capacitatea lor, și dreptul, egal pentru toți cei ce muncesc, de a primi potrivit muncii depuse (societatea socialistă); d) datoria, egală pentru toți, de a munci după capacitatea lor, și dreptul, egal pentru toți cei ce muncesc, de a primi potrivit trebuințelor lor (societatea comunistă). Marxismul pornește aici dela faptul că gusturile și necesitățile oamenilor nu sunt și nu pot fi aceleași și egale, nici în ce privește calitatea, nici în ce privește cantitatea, nici în perioada socialismului, nici în perioada comunismului.

Iată concepția marxistă asupra egalității.

Marxismul n'a recunoscut și nu recunoaște niciun fel de altă egalitate”¹.

În raportul de activitate prezentat la Congresul al XVII-lea al partidului, tovarășul Stalin a arătat că

„nivelarea în domeniul trebuințelor și al traiului personal este o absurditate mic-burghiză, reacționară, vrednică de o sectă primitivă oarecare de asceți, nu însă de societatea socialistă organizată în mod marxist; căci nu se poate cere ca toți oamenii să aibă aceleași trebuințe și aceleași gusturi, ca toți oamenii să ducă în viața lor particulară același fel de trai”².

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 749.

² Ibid., pag. 748.

Socialismul exclude nivelarea în ceea ce privește retribuirea muncii, cerând ca această retribuire să depindă de rezultatele muncii, de productivitatea ei, de calificarea, greutatea și importanța ei socială. Astfel principiul socialist al repartii după muncă creează pentru prima dată în istorie toate condițiile necesare pentru o justă îmbinare a intereselor individuale cu cele sociale.

„...Socialismul — a spus tovarășul Stalin în convorbirea sa cu Wells — nu neagă interesele individuale, ci le îmbină cu interesele colectivității. Socialismul nu poate să nu țină seama de interesele individuale. Numai societatea socialistă poate satisface pe deplin aceste interese personale. Mai mult: societatea socialistă reprezintă singura garanție temeinică pentru ocrotirea intereselor individului”¹.

Socialismul este prima fază a comunismului; el urmează capitalismului, și deaceia în condițiile socialismului mai există rămășițe ale capitalismului, ca: atitudinea ne-socialistă a unora dintre cetățeni față de muncă și față de proprietatea obștească, neglijarea intereselor generale ale poporului și tendința de a da statului cât mai puțin și de a smulge dela el cât mai mult. Partidul Bolșevic și Statul Sovietic duc o luptă hotărâtă împotriva acestor rămășițe ale capitalismului. Aplicarea consecventă a principiului socialist al repartii este unul din cele mai importante mijloace pentru întărirea disciplinei socialiste și a organizării muncii. Orice încălcare a acestui principiu este dăunătoare economiei naționale, deoarece slăbește stimulentele pentru muncă și încetinește ritmul dezvoltării forțelor de producție ale societății socialiste.

Principiul socialismului „dela fiecare după capacitatea sa, fiecăruia după munca sa” cere din partea statului socialist organizarea controlului și evidentei asupra muncii și consumului fiecărui membru al societății, prin stabilirea

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. a 10-a rusă, pag. 602.

de norme de muncă și prin dirijarea, retribuirii muncii. Lenin arată că

„până la faza «superioară» a comunismului, socialiștii cer ca societatea și statul să controleze în modul cel mai riguros cât muncește și cât consumă fiecare...”¹

În condițiile socialismului, munca rămâne încă un mijloc de existență; munca după capacitate nu s'a transformat încă în primă nevoie vitală a cetățeanului capabil să muncească, nu a devenit încă o deprindere. Deaceia cointeresarea materială personală a fiecărui muncitor în rezultatele muncii sale constituie o puternică forță motrice și o importantă condiție a dezvoltării producției socialiste și a trecerii treptate dela socialism la comunism.

În societatea socialistă există încă deosebire între munca din întreprinderile de stat și cea din colhozuri, între munca necalificată și cea calificată, între munca intelectuală și cea fizică etc. Aceste deosebiri duc la aceea că în unitatea de timp de muncă diferiți muncitori produc cantități diferite de produse, primind deci salarii diferite.

În faza superioară a comunismului, când forțele de producție vor atinge cea mai mare înflorire, se va lichida contrastul dintre munca industrială și cea agricolă, dintre munca intelectuală și cea manuală și se vor elimina rămășițele capitalismului din conștiința oamenilor. Belșugul de bunuri de consum, obținut în urma creșterii uriașe a forțelor de producție, va permite societății să repartizeze bunurile de consum fiecăruia după nevoile sale.

Însă până atunci când va fi atinsă faza superioară a comunismului, este necesar să se întărească și să se desvolte principiul socialist al repartii după muncă. Acest principiu corespunde cel mai mult intereselor dezvoltării societății socialiste și trecerii treptate dela socialism la comunism, asigurând cea mai bună îmbinare a intereselor obștești cu cele personale. Importanța principiului socia-

¹ V. I. Lenin: „Statul și revoluția”, ed. P.M.R. 1951, ediția a II-a, pag. 111.

list de retribuire după muncă constă în faptul că el îndeamnă pe oameni să lucreze mai mult și mai bine, să sporească neîncetat productivitatea muncii, să perfecționeze producția și să-și ridice calificarea și nivelul cultural și tehnic. De pe urma acestui lucru câștigă atât întreaga societate, cât și fiecare om al muncii în parte.

Salariul ca mijloc de aplicare a principiului socialist de repartitie după muncă. Formele salariului. Principiul socialist al repartitiei după cantitatea și calitatea muncii se aplică în toate întreprinderile de stat și cooperatiste din U.R.S.S., dar aplicarea sa în întreprinderile de stat diferă de modul în care se aplică în colhozuri. Muncitorii și funcționarii din întreprinderile de stat capătă pentru munca lor salariu: în acord, după timpul de lucru, cu prime etc. În colhozuri însă retribuirea muncii se face după zilele-muncă și deasemeni prin plată suplimentară pentru sporirea recoltelor agricole și a productivității creșterii vitelor.

În condițiile socialismului, salariul se deosebește radical de salariul din societatea burgheză. În condițiile capitalismului, forța de muncă este o marfă care se vinde pe piață. De aceea, salariul muncitorului, în cazul fericit că acesta are de lucru, reprezintă doar atâta cât îi trebuie să nu moară de foame.

În orânduirea socialistă, forța de muncă nu este o marfă. Aici salariul este stabilit de către Statul Sovietic potrivit cu creșterea forțelor de producție și cu sarcinile ridicării necontenite a nivelului de trai al celor ce muncesc. În U.R.S.S. numărul muncitorilor și al funcționarilor crește neconținut, după cum cresc și salariile și cheltuielile pe care statul le face pentru nevoile culturale și materiale ale celor ce muncesc.

Venitul clasei muncitoare din U.R.S.S. nu se limitează numai la salariu. În afară de salariile în bani, muncitorii și funcționarii primesc dela stat ajutoare în caz de boală.

concedii, premii și ajutoare din fondul direcției, învățământ gratuit, asistență medicală gratuită, ajutoare pentru familiile cu mulți copii etc. Toate aceste forme de ajutor acordate de către stat aduc un spor suplimentar de 38% pe lângă salariul în bani pe care-l primește muncitorul, și reprezintă salariul social al acestuia.

În U.R.S.S. salariul real este asigurat și prin scăderea prețurilor la bunurile de consum, precum și prin tarifele reduse pentru serviciul comunal și de transport. Astfel partea din salariu pe care o cheltuiește muncitorul sovietic pentru locuință și transport este de 5—6 ori mai mică decât partea din salariu pe care o cheltuiește pentru aceleași scopuri, de pildă, muncitorul american.

Creșterea salariului și îmbunătățirea situației materiale a maselor trebuie să fie legate nemijlocit de creșterea productivității muncii, care aduce după sine creșterea bogăției societății socialiste. Numai astfel societatea socialistă își poate desvolta forțele de producție în ritm rapid, poate lărgi neconținut producția și satisface din ce în ce mai complet necesitățile crescânde ale oamenilor muncii.

„...Creșterea productivității muncii trebuie să înțeleacă creșterea salariului. Numai în acest caz se va crea baza materială și se vor acumula mijloacele necesare pentru asigurarea creșterii salariului, pentru lărgirea producției..., pentru înlocuirea utilajului uzat și învechit, pentru satisfacerea necesităților culturale din ce în ce mai mari, pentru educarea și formarea tinerei generații și pentru conducerea și apărarea statului“¹.

În U.R.S.S. principala formă de retribuire a muncii este salarizarea în acord. În orânduirea socialistă, sistemul de salarizare în acord se deosebește radical de munca în acord din societatea capitalistă. În condițiile regimului burghez, munca în acord este un mijloc pentru intensifica-

¹ „Rezoluțiile și hotărârile congreselor, conferințelor P. C. (b) al U.R.S.S. și ale plenarelor C.C.“, 1941, partea I-a, ediția a 6-a rusă, pag. 627.

rea exploatării muncitorilor, pentru reducerea salariului. În condițiile modului de producție socialist, plata în acord constituie unul din cele mai bune mijloace pentru aplicarea principiului socialist de retribuire după muncă și o importantă pârghie pentru sporirea productivității muncii, pentru mărirea salariului, pentru îmbunătățirea situației materiale a celor ce muncesc.

În U.R.S.S., în sistemul de retribuire în acord a muncii, câștigul muncitorului nu este determinat de timpul petrecut în producție, ci de cantitatea și calitatea producției pe care o dă, adică de rezultatele muncii. În felul acesta salariul în acord ușurează îmbinarea intereselor obștești cu cele personale ale oamenilor muncii.

Salariul în acord este cea mai răspândită formă de retribuire a muncii în industria U.R.S.S. În 1939, 72,5% din numărul total al muncitorilor din marea industrie, dintre care 75,1% din numărul muncitorilor din industria carboniferă, 73,9% din numărul muncitorilor din siderurgie și 77,7% din numărul muncitorilor din industria alimentară, primeau salarii în acord.

Baza pentru stabilirea salariului în acord o constituie normele de producție și tarifele pentru munca în acord. Pentru fiecare operație în parte se stabilește un anumit tarif, care-l face pe muncitor să fie interesat în depășirea normelor de producție.

Sistemul de salarizare în acord progresiv și premial constituie un puternic stimulent pentru depășirea normelor.

Sistemul de salarizare în acord progresiv constă în faptul că pentru fiecare obiect efectuat peste normă, muncitorul primește mai mult decât pentru același obiect efectuat în limitele normei. Salarizarea în acord progresiv contribuie la ridicarea productivității muncii, la dezvoltarea mișcării stahanoviste și duce la micșorarea prețului de cost.

Premiile pe care le primesc muncitorii, în afară de salariul fixat, pentru realizări deosebite în muncă (de exemplu, pentru dobândirea unei producții peste prevederile planului, pentru economisirea combustibilului, a energiei electrice etc.), joacă de asemenea un mare rol. Inginerii și teh-

nicienii, precum și conducătorii din economie, primesc în afara salariului de bază, premii pentru îndeplinirea și depășirea planurilor de producție și pentru îmbunătățirea indicilor calitativi de muncă ai întreprinderii.

În perioada de după război, Partidul Bolșevic și Guvernul Sovietic au luat un șir de hotărâri cu privire la salarii. Aceste hotărâri au ca scop să ridice nivelul salariului în acele ramuri industriale care au o însemnătate deosebită în dezvoltarea economiei naționale. S'au mărit salariile muncitorilor din industria petroliferă și din industria gazi-ficării cărbunelui. Ținând seama de condițiile speciale ale regiunilor din Urali, Siberia și Orientul îndepărtat, guvernul a mărit cu 20% salariul muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din uzinele și șantierele acestor principale baze industriale ale țării.

În întreprinderile cooperatiste-colhoznice, principiul socialist de salarizare se realizează prin repartizarea veniturilor după zilele-muncă. Ziua-muncă este unitatea de măsură a muncii în colhoz. Cu ajutorul zilei-muncă se evaluează munca depusă, plata stabilindu-se pe baza muncii în acord.

Între ziua-muncă și salariu există diferențe radicale, care rezultă din deosebirile celor două forme ale proprietății socialiste: de stat și cooperatistă-colhoznică. În întreprinderile de stat, salariul lunar și plata cu ora sunt fixate dinainte de către organele de stat. Venitul colhoznicului nu poate fi dinainte stabilit, deoarece el depinde de numărul zilelor-muncă efectuate, de venitul pe care-l realizează colhozul în decursul anului agricol respectiv. Salariul muncitorilor se plătește în bani, pe când venitul colhoznicilor este repartizat după numărul zilelor-muncă, atât în natură cât și în bani.

2. APLICAREA PRINCIPIULUI SOCIALIST AL REPARTIȚIEI ÎN ȚARA NOASTRĂ

Prin actul revoluționar al naționalizării principalelor mijloace de producție a luat naștere un important

sector socialist în economia națională a țării noastre. Muncitorul din sectorul socialist, devenit stăpân al mijloacelor de producție, a încetat de a mai munci pentru îmbogățirea capitaliștilor, începând să muncească pentru sine însuși, pentru dezvoltarea proprietății socialiste a întregului popor muncitor, pentru înflorirea și întărirea Patriei sale dragi.

Crearea unui sector socialist în economia noastră națională a pus în fața partidului necesitatea înlăturării vechiului sistem de salarizare practicat de către capitaliști, care era o frână în calea mării producției și productivității muncii, care împiedica din toate punctele de vedere dezvoltarea țării pe drumul revoluției socialiste.

Partidul nostru, mergând pe drumul arătat de învățăturile lui Marx, Engels, Lenin și Stalin, a hotărât în ședința plenară din 22—24 Decembrie 1948 să se treacă la aplicarea unui nou sistem de salarizare, bazat pe principii socialist: „Fiecăruia după cantitatea și calitatea muncii“.

Prin aplicarea principiului socialist al salarizării după cantitatea și calitatea muncii, cel ce muncește este răsplătit în mod just. Dacă muncitorul lucrează bine, dacă se străduiește să se califice, dacă mărește producția, folosind cele mai înaintate metode de muncă — metodele sovietice —, primește și un salariu corespunzător cu o asemenea muncă.

La 1 Februarie 1949 a fost introdus noul sistem de salarizare, care încă de la începutul aplicării lui s'a dovedit a fi just, dând rezultate bune.

Noul sistem de salarizare, ținând seama de deosebirea dintre munca necalificată și cea calificată, împarte pe muncitori în opt categorii de calificare și salarizare, după cunoștințele lor practice și teoretice și după lucrările pe care le execută, avându-se în vedere gradul de complicație a lucrării și gradul de responsabilitate pe care îl cere executarea.

Prin această clasificare, sistemul de salarizare este un puternic stimulent pentru fiecare lucrător de a-și ridica

nivelul de calificare profesională, de a contribui tot mai mult la progresul producției și al tehnicii, la dezvoltarea economică a țării.

Făcând deosebire între muncile indeplinite în condiții grele și cele indeplinite în condiții ușoare, între muncile vătămătoare organismului și cele indeplinite în condiții fizice normale, noul sistem de salarizare acordă la același nivel de calificare o retribuție mai mare celor care depun o muncă grea sau vătămătoare organismului. Astfel statul celor ce muncesc are în vedere interesele generale ale societății, creând stimulente pentru ca brațele de muncă să se îndrepte nu numai spre profesiile în care munca se indeplinește în condiții mai ușoare, ci și spre celelalte profesii mai grele, dar necesare societății.

Pentru a asigura dezvoltarea rapidă a industriei grele — în special a celei siderurgice —, a producției petroliere și miniere, și pentru a construi cât mai repede o viață fericită tuturor oamenilor muncii, statul nostru retribue mai bine munca din industriile de mai mare importanță economică națională, în comparație cu munca din celelalte industrii.

Analizând experiența unui an de aplicare la noi în țară a sistemului socialist de salarizare, Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri din 26 Februarie 1950 constată că el s'a dovedit a fi un stimulent puternic pentru creșterea elanului oamenilor muncii, pentru dezvoltarea atitudinii socialiste față de muncă și deci pentru progresul construirii socialismului în țara noastră.

În același timp însă această Hotărîre combate unele greșeli și neajunsuri produse pe alocuri și arată că asemenea aplicări greșite „nu constituie (pentru muncitorii în cauză) un stimulent în dezvoltarea elanului creator și în ridicarea profesională, nu constituie un stimulent pentru sporirea producției și productivității muncii“.

Hotărîrea arată că, în aplicarea practică a principiului de salarizare după muncă, orice abatere în sus sau în jos este dăunătoare intereselor materiale ale oamenilor muncii și dezvoltării economiei socialiste. Retribuirea

unor muncitori la o categorie inferioară gradului lor de calificare pe de o parte îi nedreptățește pe ei personal, căci îi lipsește de salarizarea corespunzătoare calificării lor, iar pe de altă parte le frânează elanul în creșterea producției și în ridicarea nivelului de calificare profesională, ceea ce dăunează întregului popor muncitor. Deasemenea salarizarea unor muncitori la o categorie superioară gradului lor de calificare constituie o piedică pentru ridicarea calificării lor profesionale, ceea ce duce la frânarea ritmului de creștere a productivității muncii, la urcarea nejustificată a fondului de salarii.

Hotărîrea mai arată că modul de salarizare a maeștrilor și tehnicienilor trebuie să corespundă calificării lor profesionale și rolului lor în procesul de producție, să fie pentru ei un stimulente puternic pentru mărirea producției și productivității muncii.

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri se ocupă de elaborarea unui sistem premial unic care să țină seama de aportul fiecăruia la îndeplinirea și depășirea planului.

Lupta partidului pentru aplicarea justă a principiului de salarizare după muncă a dus și duce la mărirea câștigurilor muncitorilor. Iată, de pildă, strungarul N. Șerbănescu, dela Uzinele „Republica“, lucrând simultan la mai multe mașini, a obținut un câștig în jurul a 30.000 de lei lunar. Minerul Vasile Samoil dela Petrila a câștigat în luna Noembrie 860 de lei pe schimbul de 8 ore; muncitoarele textilete Maria Andrei și Paraschiva Matei, lucrând la mai multe războaie, au câștigat în medie între 13.000 și 15.000 de lei lunar, iar muncitoarea Maria Cincă, depășind norma cu 260%, a câștigat peste 18.000 de lei lunar. Bartha Iosif, minerul din Lupeni, care din Iunie 1950 a început să dea cărbune pentru 1951, a câștigat în luna Ianuarie 1950 lei 14.381, în Februarie 14.506, în Martie

17.665, în Aprilie 23.116, pentru ca în Mai să primească, după munca depusă, un salariu de 46.363 de lei.

La 3 Octombrie 1950 a apărut Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind măsurile pentru îmbunătățirea sistemului de salarizare și a condițiilor de trai ale muncitorilor care lucrează în subteran, în minele de cărbuni.

Această Hotărîre prevede extinderea pentru toate minele de cărbuni cu începere dela 1 Octombrie 1950 a plății în acord progresiv, ceea ce înseamnă un câștig simțitor sporit pentru mineri.

Hotărîrea prevede acordarea titlului de „miner fruntaș“ și acordarea unui premiu trimestrial de câte 10.000 de lei pentru minerii care au depășit în medie cu mai mult de 40% norma lunară de producție.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri prevede și o serie de alte măsuri menite să ridice nivelul de trai și de cultură al muncitorilor mineri.

Grija pe care partidul și guvernul o poartă pentru îmbunătățirea continuă a situației materiale a oamenilor muncii și-a găsit expresia și în Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind măsurile ce trebuie să fie luate pentru îmbunătățirea activității în exploatarea de minereuri.

Sistemul de salarizare în acord progresiv, introdus prin această Hotărîre, asigură muncitorilor mineri care lucrează în subteran la exploatarea de minereuri un câștig cu atât mai mare cu cât reușesc să realizeze depășiri mai mari de normă.

În același timp Hotărîrea prevede acordarea de recompense anuale muncitorilor subterani pentru activitate neîntreruptă, acordarea titlului de „miner fruntaș“, răsplătirea materială a muncitorilor care depășesc norma de producție timp de trei luni consecutiv cu cel puțin 40% etc.

Planificarea economiei noastre naționale a creat condițiile necesare unei creșteri neconținute a producției și productivității muncii, fapt care a avut ca urmare creșterea salariilor oamenilor muncii.

Datorită avântului maselor largi muncitorești antrenate în întrecerea socialistă, în cursul anului 1949 productivitatea muncii a crescut pe întreaga industrie cu 18,6%. În același timp salariul mediu a crescut cu 30%. În 1950 productivitatea muncii a crescut față de 1949 cu 26% în industria construcțiilor de mașini, cu 13% în siderurgie, cu 14% în industria petroliferă, cu 20% în industria chimică, 18,5% în industria alimentară etc. Salariul mediu al salariaților din industrie a crescut în comparație cu anul precedent cu 11%.

În cursul planului cincinal, productivitatea muncii va crește cu 75% în industrie, și ca urmare salariul mediu va crește cu 24% față de 1950, ceea ce va contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii, al căror nivel de trai va fi în 1955 cu 80% mai ridicat decât în 1950.

Aceasta arată încă odată de ce fiecare muncitor conștient are datoria de a lupta pentru aplicarea justă a salarizării după cantitatea și calitatea muncii depuse, pentru a face din noul nostru sistem de salarizare o pârghie tot mai puternică în opera de construire a socialismului în țara noastră, în lupta pentru întărirea Patriei, ca factor activ în frontul păcii.

SOVROMURILE, PÂRGHIE PRINCIPALĂ ÎN CONSTRUIREA INDUSTRIEI NOASTRE SOCIALISTE

Eliberat de sub jugul fascist de către victorioasa Armată a Uniunii Sovietice, poporul român a pornit sub conducerea partidului clasei muncitoare să construiască orânduirea nouă, socialistă, urmând mărețul exemplu al poporului sovietic.

După victoria raportată asupra reacțiunii la 6 Martie 1945, când poporul român a adus la cărmă țării primul guvern democratic, acesta, urmând linia trasată de partid, și-a îndreptat eforturile spre refacerea economică a României ca o condiție esențială pentru consolidarea regimului democratic.

Încă din primul moment, acțiunile inițiate de partid s-au izbit de piedici uriașe puse de reprezentanții burgheziei care mai dețineau încă poziții puternice în economia națională și în stat. Luptând din greu cu aceste piedici, guvernul democratic a reușit totuși să pășească pe calea înfrângerii politice și economice a reacțiunii, creând premisele pentru refacerea economiei țării.

Un sprijin neprețuit în crearea acestor premise l-a constituit colaborarea economică cu U.R.S.S., a cărei politică de ajutorare sinceră a tuturor popoarelor ce luptă pentru independență și democrație decurge din însăși structura ei economică și politică.

Statul Sovietic, primul stat socialist din lume, a fost creat de Lenin și Stalin în urma Marii Revoluții Socialiste

din Octombrie. La baza Statului Sovietic și a politicii sale stă principiul solidarității internaționale a celor ce muncesc, principiul internaționalismului proletar. Căci, după cum ne învață tovarășul Stalin, construirea socialismului nu ar fi fost de conceput fără alianța proletariatului din U.R.S.S. cu proletariatul din lumea întreagă.

„...A construi socialismul în U.R.S.S. — a spus tovarășul Stalin — înseamnă a realiza opera comună a proletarilor din toate țările, înseamnă a făuri victoria asupra capitalului nu numai în U.R.S.S., ci și în toate țările capitaliste, dat fiind că revoluția din U.R.S.S. este o parte a revoluției mondiale, începutul ei și baza desfășurării ei”¹.

Aceste cuvinte rostite de tovarășul Stalin la 7 Decembrie 1926, în raportul prezentat la Plenara a VII-a lărgită a Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste, exprimă puternic principiul internaționalismului proletar, care constituie esența politicii Uniunii Sovietice față de celelalte popoare. Istoria celor 25 de ani care au trecut de atunci le-a confirmat pe deplin. Uniunea Sovietică a construit într-adevăr socialismul, creând astfel baza revoluției mondiale. Dela constituirea sa, Uniunea Sovietică a dus în permanență o politică internaționalistă de sprijinire a luptei popoarelor pentru libertate. Luptând pentru eliberarea Patriei Sovietice copleșite de hordade Germaniei hitleriste — pumnul blindat al reacțiunii mondiale —, Armata Sovietică a luptat totodată pentru eliberarea tuturor popoarelor care gemeau sub jugul hitlerist sau erau amenințate de barbaria fascistă. Învingând armatele lui Hitler, Armata Sovietică a eliberat o serie de țări, în care popoarele au putut astfel să-și ia soarta în mâinile lor proprii, răsturnând pe exploatare și pornind la construirea socialismului, sub conducerea partidelor comuniste și muncitorești.

Factorul cel mai de seamă care a făcut posibilă tre-

¹ I. Stalin, Opere, vol. 9, ed. P.M.R. 1951, pag. 30.

cerea la construirea socialismului în țara noastră, ca și în toate țările de democrație populară după eliberarea lor, a fost și este neprețuitul ajutor dat de U.R.S.S. în toate domeniile, începând cu cel diplomatic și politic, până la cel economic și cultural.

Vicinătatea prietenească a Uniunii Sovietice ne-a dat putința să ieșim din vechea noastră situație de țară agrară înapoiată, producătoare de materii prime pentru țările capitaliste industriale și piață de desfacere pentru produsele lor. Prin utilizarea și mașinile pe care ni le-a pus la dispoziție și prin materiile prime necesare pe care ni le-a livrat în cadrul acordurilor comerciale, Uniunea Sovietică ne-a ajutat și ne ajută să mergem pe drumul desvolțării economiei noastre, pe drumul industrializării societății a țării.

Una din formele cele mai concrete ale ajutorului pe care Uniunea Sovietică îl dă în permanență poporului nostru sunt sovromurile, societăți mixte sovieto-române, dintre care unele au luat ființă în baza Acordului Româno-Sovietic din 8 Mai 1945. În fiecare din aceste societăți, atât Uniunea Sovietică, cât și țara noastră au adus bunuri de valoare egală, participând în mod egal la conducerea societății și la împărțirea beneficiilor.

Din primul moment, principiile care au stat la baza activității sovromurilor au fost inspirate, după cum se arată și în textul Acordului, „de nevoile refacerii și ridicării posibilităților de producție ale României”. De aceea la stabilirea aportului ce trebuia adus de către fiecare dintre părți la constituirea sovromurilor, avându-se în vedere posibilitățile reduse ale țării noastre, s’au creat României mari înlesniri. De pildă, în societatea T.A.R.S., unde Uniunea Sovietică a adus avioane noi, instalații și utilaj, țara noastră a acoperit aproape jumătate din aportul său cu chiria terenurilor aeroporturilor, considerată ca fiind plătită pe 30 de ani înainte. La fel, în societățile „Sovrompetrol” și „Sovromlemn”, U.R.S.S. a adus ca aport instalații, utilaj și mașini, în timp ce apor-

tul nostru a constat în cea mai mare parte în materie primă, adică terenuri petrolifere și păduri.

Ocupând poziții importante în siderurgie și metalurgie, în industria extractivă și prelucrătoare, în construcția de mașini, în industria lemnului și în transporturi, societățile astfel înființate constituie una din formele cele mai directe ale imensului și multilateralului ajutor pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică pentru lichidarea înapoierii noastre economice și făurirea unei puternice industrii socialiste. Producția unităților „sovrom” reprezintă o parte importantă a bazei industriale necesare transformării socialiste a agriculturii și întăririi capacității de apărare a țării împotriva imperialiștilor și slugilor lor. În felul acesta, sovromurile, unități care sintetizează multilateralul ajutor sovietic, contribuie la asigurarea independenței noastre naționale și la creșterea nivelului de trai al poporului nostru muncitor.

În lupta noastră pentru socialism, sovromurile sunt avansuri puternice ale tehnicii înaintate, prin care ne este transmisă nemijlocit experiența oamenilor sovietici, constructorii victorioși ai socialismului, care azi pășesc cu succes pe drumul construcției comuniste. Inzestrate în mare măsură cu mașini și utilaj sovietic, sovromurile s-au încadrat imediat după înființarea lor în lupta economică inițiată de partid și au dat un mare ajutor în lupta contra speculei și sabotajului practicate de capitaliști. Aceasta, în timp ce în întreprinderile capitaliste, slugile imperialiștilor americani și englezi de teapa lui Popp și Bujoiu sabotau producția.

De pildă, la Reșița, în luna Ianuarie 1945 producția ajunsese aproape de 14 ori mai mică decât în 1943, iar pentru a împiedica pe comuniști și pe ceilalți muncitori cinstiți să pună ordine în uzină, agenții imperialismului american s-au datat la tot felul de manevre provocatoare, folosind și ajutorul slugilor lor credincioase — sociale-democrați de dreapta — de felul lui Eftimie Gherman, Mustețiu etc. Uneltirile dușmanului nu și-au atins însă scopul. Jefeștii poporului și slugile lor au fost demascați.

Multe s'au schimbat de atunci la Reșița, mai ales în urma trecerii uzinelor în proprietatea statului prin actul revoluționar al naționalizării. La 4 Aprilie 1949, pe baza unei convenții încheiate între reprezentanții U.R.S.S. și ai Republicii Populare Române, s'a înființat „Sovrommetal”-Reșița.

Pentru Reșița, ajutorul sovietic a fost ca o transfuzie de sânge sănătos într'un corp slăbit de o boală îndelungată. Datorită minereului de Crivoi Rog, sosit din Uniunea Sovietică, precum și utilajului și tehnicienilor sovietici, furnalele înalte nu numai că nu și-au întrerupt activitatea — cum urmăreau dușmanii —, ci dimpotrivă. Combinatul „Sovrommetal”-Reșița este astăzi un post înaintat pe frontul luptei pentru industrializarea socialistă.

Îndrumați de partid, muncitorii dela Reșița au dovedit prin munca lor că au înțeles ce rol patriotic le revine în lupta pentru industrializarea socialistă a țării.

La rândul lor, datorită utilajului și tehnicii înaintate sovietice, muncitorii și tehnicienii întreprinderilor „Sovrompetrol” au refăcut și dezvoltat industria noastră petroliferă, depășind cu mult producția și lucrările de prospectare și foraj realizate în această industrie chiar și în anii celei mai intense exploatare capitaliste. Ei au dovedit caracterul mincinos al tuturor teoriilor lansate de „specialiști” aflați în slujba trustrilor petrolifere imperialiste și a misiților lor care mai ieri aveau rolul dominant în politica României, teorii care pretindeau, așa cum o cereau interesele stăpânilor de peste hotare, că zăcămintele de petrol din țara noastră ar fi pe sfârșite, că industria noastră petroliferă n'are perspective de dezvoltare etc.

Fără a mai vorbi de rezultatele obținute prin repunerea în funcțiune a sute și sute de sonde părăsite de capitaliști ca nerentabile, metoda sovietică a „recuperării secundare” permite exploatarea completă a straturilor petrolifere degradate prin jaful imperialist. În afară de

aceasta, datorită ajutorului dat de tehnicienii și savanții sovietici, astăzi pe valea Zemeșului și a Tazlăului, în Moldova, este pus tot mai mult în valoare un nou bazin petrolifer, despre care pe bună dreptate se spune că e o „a doua Vale a Prahovei“. Până la sfârșitul planului cincinal, producția de țiței va atinge 10.000.000 de tone, cifră nemaicunoscută în țara noastră.

În mii de feluri, activitatea sovromurilor contribuie la dezvoltarea forțelor de producție ale țării, la punerea în valoare în mod rațional a avuției naționale.

Cât de mult contrastează aceste fapte cu exploatarea nerațională a bogățiilor țării, practică de capitaliști, cu politica lor de jaf și de distrugere a averii poporului nostru pentru îmbogățirea lor! În timp ce activitatea întreprinderilor capitaliste cu participare străină contribuia la subjugarea economică și politică a României și la sărăcirea ei, sovromurile contribuie la creșterea mijloacelor de producție și de consum necesare poporului nostru, la sporirea veniturilor statului, la înflorirea economică a Republicii Populare Române.

* * *

Expresie concretă a înaltelor principii staliniste ce stau la baza întregii politici externe a Uniunii Sovietice,

„sovromurile sunt — așa cum a arătat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în raportul prezentat cu prilejul celei de a 30-a aniversări a partidului nostru — o vie oglindire a relațiilor de colaborare economică între țările frontului unic socialist. Ele sunt o oglindire a atitudinii internaționaliste a Statului Sovietic, care acordă un permanent ajutor țărilor de democrație populară în opera de construire a socialismului“¹.

¹ Gh. Gheorghiu-Dej : „30 de ani de luptă a partidului sub steagul lui Lenin și Stalin“, ed. P.M.R. 1951, pag. 53.

Pentru ca oricine să vadă limpede ce deosebire fundamentală există între colaborarea țării noastre cu Uniunea Sovietică și relațiile care au existat în trecut între România și țările imperialiste, e de ajuns să pomenim câteva fapte.

Cine nu-și amintește de numeroasele societăți cu capital străin, intitulate pompos „Româno-Americană“, „Astra-Română“, „Steaua Română“, „Ford-Română“ etc.? Aceste societăți aparțineau trusturilor din țările imperialiste, care, în căldășie cu capitaliștii din țară, au jefuit fără milă avuțiile noastre naționale. Poporul muncitor, adevăratul stăpân al acestor avuții, era înfometat și batjocorit.

Aceste societăți porneau cu un capital de nimic (ca, de pildă, „Româno-Americană“ cu 2.500.000 de lei), pentru ca în câțiva ani să-și însutească și să-și înmiască sumele depuse drept capital, fără ca pentru aceasta să mai aducă în țară vreun dolar.

Nenumărate erau metodele de jaf ale imperialiștilor. Un exemplu tipic este modul cum exploatau ei zăcămintele petrolifere din țara noastră. Adesea sondele erau lăsate să producă prin erupție liberă, sistem prin care se obținea într'un timp foarte scurt o mare cantitate de țiței, împinsă afară de presiunea gazelor naturale. Cu acest procedeu însă gazele naturale se irsteau în mod nerațional. Întregul strat era sărăcit de gaze și astfel cantități uriașe de țiței rămăneau în măruntaiele pământului. Bine înțeles, s'ar fi putut folosi și procedee raționale, care să permită conservarea gazelor și o exploatare mult mai completă a surselor petrolifere. Numai că pirații imperialiști, în căutarea de profituri mari și rapide, nu erau dispuși să facă investiții. La ce bun să piardă timp și să cheltuiască bani pe instalații când puteau jefui în voie alte terenuri, fără să dea cuiva socoteală, fără să le pese de interesele acestui popor pentru care nu aveau decât dispreț? De îndată ce exploatarea unei sonde începea să necesite noi investiții, sonda era părăsită ca nerentabilă și jaful continua în altă parte. Conturile de miliarde ale societăților petrolifere

străine creșteau neconținut la băncile din Elveția, Anglia sau Statele Unite. Dar cu toată slugărnicia guvernelor reacționare corupte, care le permiteau să facă orice fără-delegi, „cu forme în regulă”, rechinii imperialiști practicau și furtul ordinar. De pildă, societatea „Astra-Română” (filială a trustului „Royal-Dutch Shell” din Londra), care în schelele Ceptura, Boldești, Răzvad și Țintea își avea terenurile învecinate cu ale statului, a folosit la 24 de sonde metoda „săpării deviate”, furând astfel din terenurile statului milioane de tone de țiței și sute de milioane de metri cubi de gaze naturale.

Cu complicitatea guvernelor burghezo-moșieresti, aflate în solda lor, filialele trusturilor imperialiste realizau profituri de zeci și sute de miliarde, sărăcind țara, pe care o considerau ca pe o colonie, bună doar de exploatat. Prin împrumuturi cămătărești și alte asemenea „ajutoare”, ei înrobeau tot mai mult România, răpindu-i independența și suveranitatea națională. Atunci când interesele lor o cereau, ei impuneau țării noastre paralizarea unor întregi ramuri ale producției, aruncând pe drumuri pradă șomajului zeci de mii de muncitori și funcționari. Astfel, în 1932, pe lângă curbule de sacrificiu pe care le-au dictat statului român și prin care salariile funcționarilor publici au fost scăzute cu 60%, pe lângă concedierea a 30% din salariați, marii rechini capitaliști au hotărât desființarea industriei românești. Pentru a-și asigura noi piețe de desfacere, unde să poată jefui în voie, ei impun măsuri care, printre altele, sugrumă uzinele Hunedoara și Copșa Mică-Cugir, care aparțineau statului, favorizând astfel Reșița, care pe atunci aparținea gangsterului Aușnit. În 1932, de pildă, uzinele Hunedoara nu produc niciun kilogram de fontă, extracția de minereu încetează, iar uzinele sunt condamnate să devină niște ateliere de reparații. Aceasta pentru a se putea menține producția de fontă la Reșița — filială a trustului „Wickers-Armstrong” —, ca și extracția de minereu la minele care îi aparțineau.

În industria petroliferă la fel, urmărind aceleași scopuri, imperialiștii americani, englezi și olandezi au hotărât

să transforme regiunea petroliferă din România într-un „șantier închis”. Din ordinul stăpânilor de peste hotare, în 1932 societățile petrolifere iau măsuri pentru scăderea producției cu 25%, pentru concedierea unui sfert din numărul salariaților, pentru reducerea la jumătate a salariilor celor rămași. Porcînd ca o parte din producția de păcură să fie arsă în locomotive, imperialiștii provoacă o catastrofală scădere a producției de cărbuni și concedierea a mii de muncitori mineri din Valea Jiului și din celelalte regiuni miniere. În aceste condiții, Partidul Comunist din România chiamă masele muncitoare, condamnate de capitaliști la o viață de mizerie, să se ridice la luptă pentru pace, pâine și libertate, împotriva înrobirii economice de către imperialiștii francezi, englezi, americani și germani, împotriva pregătirilor înfrigorate pe care aceștia, în complicitate cu burghezia și moșierimea română, le făceau în vederea agresiunii antisovietice.

Acțiunii muncitorilor ridicați la luptă sub conducerea partidului comunist pentru apărarea drepturilor lor, bandiții îi răspund cu represiuni sângeroase, cu gloanțe, schingiuri și ani de temniță.

Această „colaborare” cu trusturile imperialiste, pe care poporul nostru a cunoscut-o din plin pe spinarea sa, este practică și azi în țările robite dolarului. Efectele unei astfel de politici de jaf le simt astăzi popoarele din Franța, Italia și alte țări din Apusul Europei, unde monopoliiștii pășesc zi de zi, tot mai deschis, spre lichidarea producției industriale de pace și mai ales a acelor ramuri care stau în calea concurenței americane. În Franța și Italia este distrusă industria metalurgică, în Olanda și Danemarca industria alimentară. Ca o consecință directă a marshallizării țărilor capitaliste din Europa, șomajul a crescut, în comparație cu 1947, de peste 7 ori în Austria, de peste 3 ori în Belgia, de 3 ori în Danemarca și cu aproape 50% în Italia. În Olanda șomajul a crescut de 2,5 ori, în Norvegia de 3 ori, iar în Germania occidentală de 3,5 ori. La numărul șomerilor înregistrați oficial, trebuie adăugat un număr uriaș de șomeri neînregistrați la camerele de muncă

și de muncitorii ocupați numai parțial în industrie, fapt deosebit de caracteristic pentru Italia, Franța și Germania occidentală. De pildă, în Ianuarie 1951 numărul șomerilor înregistrați oficial în Italia era de aproape 2.000.000. În realitate, numărul lor era de 4.500.000.

În Anglia șantierele navale își reduc producția, făcând să crească tot mai mult numărul muncitorilor șomeri și să scadă din ce în ce numărul orelor lucrate de cei care mai sunt primiți la muncă. În cadrul planului Marshall, Anglia este nevoită să cumpere cărbuni din America, plătiind pentru acești cărbuni prețuri mai mari decât ia pe cărbunii pe care-i vinde ea însăși.

Reducerea producției de pace în favoarea celei de armament — impusă de Wall-Street — face ca un mare număr de întreprinderi engleze să-și închidă porțile, aruncând pe drumuri sute de mii de muncitori. În urma interzicerii folosirii zincului, cuprului și alamei în scopuri nemilitare, „de fapt cel puțin 70% din întreprinderi își vor înceta activitatea sau își vor reduce simțitor producția“, a declarat Robin, secretar districtual al Uniunii naționale a industriașilor. Prețurile produselor de consum cresc neconținut, odată cu șomajul și mizeria celor ce muncesc. Mișcarea grevis'tă din Anglia dovedește însă că muncitorii, conduși de partidul comunist, știu să se opună cu tot mai multă dăruire odiosului regim laburist marshallizat și lingăilor acestuia, de teapa lui Deakin. Numeroasele succese obținute în lupta pentru apărarea nivelului de trai, greu lovit de ofensiva patronală, dovedesc forța acestei mișcări.

Asemenea exemple sunt nenumărate, căci fiecare țară capitalistă înfeudată imperialismului american prezintă același tablou. Un caz tipic de marshallizare îl oferă cea mai proaspătă colonie americană, Iugoslavia titoistă. Sub povara economiei de război impuse de imperialiști, industria civilă din Iugoslavia este treptat lichidată. Și în timp ce clica de spioni și agenți americani dela Belgrad împroașcă cu cele mai josnice calomnii rodnică colaborare dintre țările de democrație populară și Țara socialismului

victorios, Iugoslavia devine din ce în ce mai mult un cap de pod în vederea agresiunii armate împotriva lagărului socialismului și al pacii. Pentru economia iugoslavă, efectele aservirii țării de către Tito imperialiștilor americani sunt dezastruoase: construcția hidrocentralelor a fost redusă cu 70%, s'a abandonat construirea marelui canal proiectat între Dunăre și Tisa; numai în Croația au fost închise anul trecut 280 de întreprinderi care lucrau pentru nevoile civile; s'a părăsit cu totul așa zisul plan cincinal și planificarea în sine, recunoscându-se prin această falimentul total al economiei titoiste.

Astfel, cu ajutorul vechiului lor spion Tito, imperialiștii americani au smuls poporului iugoslav toate cuceririle realizate prin lupta eroică a celor mai buni fii ai lui. În condițiile unei crunte terori fasciste, oamenii muncii din Iugoslavia, conduși de comuniștii internaționaliști aflați în adâncă ilegalitate, luptă pentru libertatea și independența țării lor. Rezistența lor îndârjită, sabotarea măsurilor guvernului fascist, ura lor neîmpăcată pentru clica dela Belgrad și pentru patronii ei din Wall-Street, toate acestea fac ca regimul lui Tito să părăie din toate încheiturile și să nu poată fi menținut decât prin teroare.

În lumina acestor fapte apare și mai limpede caracterul de sprijin internaționalist pe care îl are colaborarea economică dintre țara noastră și marea Uniune Sovietică. Tot astfel se caracterizează și atitudinea Uniunii Sovietice față de celelalte țări ale lagărului pacii și socialismului. Un exemplu grăitor este Consiliul economic de asistență mutuală, unde țări ca mica Albanie stau alături și sunt egale în drepturi cu marea Uniune Sovietică.

„Mulți nu cred — a spus tovarășul Stalin — că pot exista relații pe bază de egalitate în drepturi între o națiune mare și una mică. Dar noi, oamenii sovietici, socotim că asemenea relații pot și trebuie să existe“¹.

¹ I. Stalin : „Cuvântare rostită la 7 Aprilie 1945 cu prilejul semnării tratatului de prietenie și asistență mutuală între U.R.S.S. și Finlanda“, în „Scântea“ nr. 1.099 din 15 Aprilie 1948.

Sovromurile sunt expresia rodniciei colaborării pe bază de egalitate deplină, datorită căreia țara noastră a pășit pe calea lichidării stării de înapoiere economică, pe calea industrializării socialiste a țării și a transformării socialiste a agriculturii. Constituind o pârgie importantă în dezvoltarea economică a țării noastre, în lupta pentru construirea socialismului, sovromurile sunt totodată o strălucită ilustrare a principiilor staliniste care stau la baza relațiilor economice dintre Uniunea Sovietică și țările care, urmându-i exemplul glorios, construiesc astăzi societatea socialistă.

Sovromurile în fruntea luptei pentru înflorirea economiei noastre în drum spre socialism. În marea luptă patriotică de construire a socialismului în țara noastră, poporul nostru muncitor obține noi și mărețe succese, pășind cu hotărâre pe calea arătată de partid. Îndeplinirea și depășirea planurilor de stat pe anii 1949 și 1950, trecerea la primul nostru plan cincinal sunt dovezi limpede că milioanele de oameni ai muncii își fac tot mai din plin datoria de constructori ai noii societăți. Cu ajutorul Uniunii Sovietice, țara noastră a putut să șteargă multe urme ale înapoierii economice, politice și culturale în care o menținuseră burghezia și moșierimea, în căldășie cu imperialismul de peste Ocean. Pe drept cuvânt putem fi mândri astăzi de realizările anilor de luptă de până acum. Un rol însemnat în această luptă dusă de clasa muncitoare sub conducerea partidului l-au avut sovromurile. Practica de zi cu zi a construirii socialismului, realizările de până acum sunt exemple de necontestat care pun cu prisosință în lumină aportul însemnat pe care îl aduc sovromurile în opera de industrializare, în transformarea socialistă a agriculturii, cât și în alte domenii ale vieții economice a Patriei noastre.

Astfel, încă în 1949, an în care a luat ființă Sovrom-metalul, uzinele „Sovrommetal”-Reșița au reușit ca în sectorul siderurgic să producă cu 28% mai mult decât în 1948, cu toate greutățile financiare prin care trecea întreprinderea. Creșterea vertiginoasă a producției în anul ur-

mător a făcut apoi ca în 1950 același sector să producă cu 9% mai mult decât în 1949. Aceste cifre sunt suficiente pentru a ne da seama de locul pe care îl ocupă „Sovrommetal”-Reșița în economia noastră națională. Alături însă de sectorul siderurgic al uzinelor au obținut succese importante în această perioadă și alte sectoare. Sectorul metalurgiei prelucrătoare, de pildă, a obținut utilaj petrolier în 1949 o producție mai mare cu 74% decât în 1948, iar în 1950 cu 267% în raport cu același an. Sectorul mașini și unelte agricole a dat în 1950 cu 40% mai mult decât în 1949, iar sectorul de mașini electrice cu 24%.

Pe lângă aceasta, cu ajutorul tehnicienilor sovietici, întreprinderea a început să fabrice și multe produse noi, care până nu demult erau importate din străinătate, cum ar fi: cârlige de foraj de 150 de tone, prăjini pătrate, mese Rotary etc. necesare industriei noastre petroliere, compresoare de aer cu debit ridicat necesare industriei noastre metalurgice, turbogeneratori de 3.000 kw. necesari pentru lucrările de electrificare și altele.

Realizări la fel de însemnate are și întreprinderea „Sovromtractor”-Orașul Stalin, care pentru prima dată în țara noastră a trecut la fabricarea tractoarelor, făcând să amuțească pentru todeauna glasul dușmanilor poporului nostru, care afirmau că noi nu putem fabrica tractoare în țară, deoarece n'avem specialiști, instalații și altele. Ei urmăreau prin aceasta să demobilizeze pe oamenii muncii, să mențină țara noastră într-o stare de înapoiere economică, pentru ca să-și poată plasa și mai departe mașinile și uneltele agricole la prețuri de speculă. În ciuda acestor încercări dușmănoase de a frâna munca noastră, tehnicienii sovietici, cot la cot cu tehnicienii și muncitorii noștri, au făcut ca al 5.000-lea tractor românesc să iasă pe poarta uzinei cu 31 de zile înainte de termen, planul global la tractoare pe 1950 fiind realizat până la 4 Octombrie. Peste 7.000 de tractoare au trimis muncitorii și tehnicienii uzinelor „Sovromtractor” pe ogoarele Patriei noastre. La începutul anului 1951, ei au trecut la

fabricarea unui nou tip de tractor după model sovietic, tractorul pe șenile K.D. 35, care s'a dovedit a fi cel mai potrivit pentru condițiile agrotehnice din țara noastră.

În ceea ce privește ritmul de creștere al producției, trebuie să arătăm că numai în 2 ani producția de tractoare s'a întrit. Creșterea și de acum înainte a ritmului producției va face posibil ca în ultimul an al planului cincinal uzinele „Sovromtractor” să poată produce 6.000 de tractoare.

„Sovromcărbone” a obținut și el serioase succese, întrecând în 1950 cu 11,8% producția din 1949, iar pe cea din 1948 cu 33,5%. Această societate a adus un aport deosebit în punerea industriei carbonifere din țara noastră pe baze tehnice noi, în ridicarea capacității de producție a întreprinderilor la nivelul necesităților crescânde ale economiei noastre. Singură societatea „Sovromcărbone” asigură 70% din producția totală de cărbune a țării. Producția întreprinderilor societății „Sovromcărbone” va crește și mai mult în anii planului cincinal, ajungând ca în 1955 să reprezinte 290% față de 1948. Aceasta va asigura în primul rând îndeplinirea sarcinilor mărite ale transportului feroviar, alimentarea centralelor termoelectrice dela Petroșani și Doicești, cât și alimentarea fabricii coxochimice dela Hunedoara.

Importanță deosebită în dezvoltarea economiei noastre naționale au și alte sovromuri. Țara noastră a fost lipsită până nu demult, de pildă, de o industrie chimică dezvoltată. Prin întreprinderile „Sovromchim” sunt acoperite multe din nevoile de preparate chimice ale industriei noastre și mai ales multe din nevoile agriculturii. Astfel o mare parte din cele 280.000 de tone de îngrășăminte chimice de care are nevoie anual agricultura noastră va fi produsă de uzinele „Sovromchim”.

În dezvoltarea transporturilor, o contribuție prețioasă aduce societatea „Sovromtransport”. Prin importurile din Uniunea Sovietică, parcul de autocamioane crește pe zi ce trece. Se dezvoltă deasemenea șantierelor navale și flota fluvială a țării noastre, care va căpăta o deosebită impor-

tanță în urma construirii Canalului Dunăre—Marea Neagră, a măririi capacității porturilor cât și în urma lărgirii rețelei interioare a transporturilor pe apă prin punerea în stare de navigabilitate a unor râuri mari ca Prutul, Siretul, Argeșul, Oltul, Mureșul.

Deasemeni, un aport însemnat în dezvoltarea economiei noastre îl aduce societatea „Sovromgaz”. Ea pune în valoare imensele bogății de gaz metan ale țării noastre, care altă dată se iroseau fără niciun folos ca urmare a politicii înrobitoare a trusturilor imperialiste și a clicii burghezo-moșierești dela conducerea statului nostru. Lichidând această stare, „Sovromgazul” a repus în funcțiune utilajul existent și l-a mărit cu mașini noi aduse din Uniunea Sovietică în așa fel încât numai în 1950 întreaga producție a „Sovromgaz”-ului a crescut cu 59% față de 1949. În cadrul planului cincinal se va mări și mai mult numărul sondelor de gaz și se va lărgi rețeaua conductelor de transport, capacitatea acestora trebuind să fie în 1955 de 2 ori mai mare decât în 1950 și de 5 ori față de 1938. Un rol deosebit în această privință va avea construirea conductei Sân-Georgiu de Pădure—Bacău, care va aduce un aport însemnat în schimbarea înfățișării unor regiuni înapoiate ale Moldovei.

Sovromurile, model de organizare a producției. Care sunt factorii care au făcut posibile aceste realizări și care pun sovromurile în avangarda luptei noastre pentru construirea socialismului?

Unul dintre cei mai importanți factori este tehnica sovietică, care a înarmat industria noastră cu utilaj și mașini din cele mai moderne, ajutând astfel direct la creșterea producției și productivității muncii. Nu există unitate „sovrom” în care tehnica sovietică, mașinile aduse din Uniunea Sovietică să nu aibă un cuvânt hotărîtor de spus. Semnificativ în această privință e cazul uzinei „Sovromtractor”. Pentru a putea fabrica tractoare, această uzină a fost în mare parte reutilată și reorganizată. Au fost complet reorganizate atelierele de prelucrare mecanică, s'au construit hale noi, moderne, și s'au

mecanizat toate muncile grele. O instalație pe bandă rulantă a fost amenajată la turnătorie. S'au instalat ciocane matrișoare de mare capacitate la noua forjă, s'au adus strunguri „Crasnâi proletar“, cu mai multe cuțite care îndeplinesc 10—12 operațiuni deodată etc.

Tot mai multe munci sunt mecanizate și la „Sovromcârbune“. S'au introdus mașinile de havat, perforatoare electrice și altele. La fel la „Sovrompetrol“, unde utilizează ca prăjini, tractoare și altele, aduse din Uniunea Sovietică, înc să crească tot mai mult producția petroliferă. „Sovromgazul“ a primit din Uniunea Sovietică o fabrică completă de negru de fum, acționată electric. Va primi tot din Uniunea Sovietică o nouă fabrică modernă de negru de fum, care singură va produce mai mult decât produc azi toate fabricile de negru de fum din țara noastră luate la un loc. S'au primit deasemeni ciocane pneumatice, mașini de frezat, strunguri, precum și numeroase materiale de foraj.

Două combinate forestiere au fost create de „Sovromlemn“ la Vatra-Dornei și Vadul, înzestrate cu cel mai modern utilaj.

Începând cu dirijarea buștenilor din bazinul de spălare, aproape întreg procesul de producție este mecanizat. Până și rumegușul care rămâne dela tăiatul buștenilor este absorbit printr'un „exhaustor“ și folosit drept combustibil. În ce privește capacitatea de producție numai cele 6 gateri ale combinatului „Bernat Andrei“ din Vatra-Dornei pot produce 12.000 de metri cubi de scânduri lunar.

Pe lângă dezvoltarea tehnică, factorul care a contribuit în cea mai mare măsură la realizările de până acum a fost folosirea experienței și metodelor noi de muncă și de organizare a muncii, care s'au pus în aplicare cu ajutorul nemijlocit al tehnicienilor sovietici. Un rol de seamă au avut tehnicienii chibzuți a întreprinderilor (hozrasciot), în perfecționarea metodelor de lucru și în protecția muncii. Cu ajutorul lor sovromurile au obținut serioase succese, care s'au concretizat în economii de materiale, în

reducerea prețului de cost al produselor, în creșterea productivității muncii.

Să luăm ca exemplu întreprinderea „Sovrommetal“. Reșița. Aici, datorită instrucțiunilor tehnologice științifice de elaborare a șarjelor introduse la oțelăria Siemens-Martin cu ajutorul tehnicienilor sovietici, se obține acum oțel de mai bună calitate. S'au îmbunătățit deasemeni indicii de utilizare a cuptoarelor, realizându-se în 1950 o îmbunătățire la producția specifică de 7% față de anul precedent. Totodată a crescut și producția de oțeluri de calitate.

Introducerea indicilor tehnico-economici și a normelor medii progresive a constituit deasemeni un prețios ajutor. S'a normat între altele gradul de utilizare a volumului furnalelor, a vetrelor cuptoarelor Siemens-Martin și a liniilor de laminare, stabilindu-se precis producția specifică a fiecărei unități în parte. Alte realizări s'au obținut datorită introducerii normelor de consum pentru materii prime, materiale și combustibil. S'a putut obține, între altele, cunoașterea și urmărirea operativă a prețului de cost, prețul de cost operativ zilnic devenind un mijloc de control preventiv deosebit de important. Tot pe baza indicilor de consum s'a introdus normarea stocurilor de materiale, fapt care a contribuit la accelerarea vitezei de circulație a fondurilor de rulment. Fondurile de rulment necesare producției s'au redus în urma acestor măsuri din ce în ce mai mult, circulând în 1950 cu 17,8% mai repede decât în 1949. S'au redus deasemeni și creditele bancare cu 38% față de 1949, eliberându-se în acest fel o sumă importantă care a putut fi folosită de guvern în alte scopuri productive.

O serie de alte măsuri tehnico-organizatorice puse în aplicare cu ajutorul tehnicienilor sovietici au fost organizarea compartimentului de control calitativ, după modelul sistemului sovietic O.T.K., organizarea muncii după grafic, controlul interoperativ și introducerea gospodăririi chibzuite în fiecare secție. Organizarea pe baze de grafic a muncii în ateliere a adus o mare îmbunătățire a indicilor

de funcționare a mașinilor și în special a celor grele, cum ar fi, de exemplu, strungurile Carussel, realizându-se indici între 0,60—0,90, în timp ce sub capitaliști la aceleași mașini se înregistrau indici de maximum 0,30—0,50. Nu mai puțin important este și controlul interoperativ, care tinde să descopere rebuturile într-o fază de prelucrare cât mai redusă. Iată ce spune în această privință maestrul Călin Florea dela uzinele „Sovrommetal”. Reșița: „Controlul operativ introdus de tovarășii ingineri sovietici ne-a fost de un mare folos. Mai înainte acest control nu exista. Azi, toate operațiunile de pregătire a turnării șarjei sunt controlate. Dela pregătirea rinei de scurgere, pregătirea podurilor și oalelor și până la pregătirea sifonului de turnare, totul se controlează. Introducerea acestui control a dat posibilitate oțelarilor să lucreze cu precizie și siguranță. Azi nu se mai lucrează la întâmplare, ca în trecut; totul este dinainte organizat în cele mai mici amănunte. Și asta în primul rând datorită capacității organizatorice a oamenilor sovietici din uzinele noastre”.

Și la realizările obținute de uzinele „Sovromtractor” au contribuit în mod hotărâtor organizarea rațională a procesului de fabricație și mobilizarea rezervelor interne ale întreprinderii, după indicațiile tehnicienilor sovietici.

Sprijinul lor neconținut cât și colaborarea lor frățească cu activul de tehnicieni și muncitori români s'au dovedit a fi deosebit de rodnic.

Unul din rezultatele acestui sprijin este avântul luat în întreprindere de mișcarea inovatorilor. Sute de inovații și raționalizări au fost puse în aplicare în cursul anului 1949 și 1950, ceea ce a contribuit la sporirea productivității muncii cu mult peste prevederile planului. În scopul sprijinirii inovatorilor, administrația uzinei a înființat un cabinet tehnic pentru inovatori și raționalizatori, înzestrat cu mii de manuale tehnice, majoritatea sovietice. La cabinetul tehnic muncitorii găsesc oricând ingineri și tehnicieni care să-i ajute la alcătuirea schițelor, la calcule etc. Cabinetul are un fond special destinat pentru experi-

La cabinetul tehnic dela „Sovromtractor” se țin săptămânal conferințe în legătură cu diferite probleme tehnice (ca tratamentul materialelor, tăierea rapidă a metalelor etc.), la care asistă numeroși muncitori și tehnicieni din uzină, ba și din alte uzine. Acestea sunt condițiile în care se dezvoltă atitudinea creatoare a muncitorilor și tehnicienilor față de muncă, atitudine de adevărați constructori ai socialismului.

Un alt rezultat al colaborării strânse dintre tehnicienii români și cei sovietici este trecerea dela fabricarea tractorului I.A.R. 24 la tractorul pe șenile K.D. 35. Trecerea dela fabricarea în serie a unui produs la fabricarea în serie a altui produs, fără oprirea sau încetinirea ritmului de fabricație, este un lucru necunoscut în industria capitalistă și a fost aplicată până acum numai în două uzine din lume: la uzina de automobile „Stalin” din Moscova și la uzina de tractoare din Harcov. A treia oară s'a realizat la „Sovromtractor”—Orașul Stalin.

Printre condițiile care au făcut cu putință această realizare a fost și aplicarea metodei sovietice de organizare a mașinilor în linie de prelucrare a pieselor, care a luat locul vechii organizări pe ateliere formate din mașini de acelaș fel. Piese care trebuiau să treacă dela secția de strunguri la secția de freze, de acolo la secția de găurit și apoi iar la strunguri, la freze etc. erau produse cu mari întârzieri; multe piese erau rebutate din cauza deteriorării lor cu prilejul transportării dela o secție la alta, și în general prelucrarea era greu de urmărit. Introducerea noului sistem de organizare a făcut să se lichideze timpii morți, care până atunci treceau de 50%, rebuturile au fost foarte mult reduse, realizându-se și o mare creștere a productivității muncii. Mașinile astfel organizate sunt preluate de muncitori în îngrijire socialistă cu contract, după metoda stahanovistei sovietice Nina Nazarova.

Rezultate frumoase au fost obținute și la întreprinderile „Sovromcârbune”, „Sovrompetrol” și altele, a căror organizare a muncii constituie un exemplu pentru toate întreprinderile țării noastre.

Un rol deosebit de important au avut tehnicienii sovietici în încetățenirea și extinderea metodelor noi de muncă, metodele stahanoviștilor sovietici. Folosirea acestor metode de către tot mai mulți muncitori din sovromuri aduce o creștere a producției și productivității muncii, care situează sovromurile în fruntea întregii noastre economii naționale. E îndeobște cunoscut în această privință avântul pe care l-a luat folosirea unor metode înaintate, ca metoda Matulineț de elaborare a șarjelor rapide la uzinele „Sovrommetal”-Reșița, unde în cursul trimestrului IV al anului 1950 s’au executat 23 de șarje rapide cu o reducere de timp de 26,3 ore din durata obișnuită a șarjelor normale și o economie de peste 900.000 de lei.

În urma acestui succes, oțelarii reșițeni au hotărât ca, prin intensificarea eforturilor lor, să facă din 1951. „anul șarjelor rapide”. Pe baza acestui angajament numai în luna Februarie ei au executat 47 de șarje rapide cu o reducere de timp de 55 de ore și o economie de peste 1.600.000 de lei, iar în luna Martie peste 70 de șarje rapide. Folosirea acestei metode înaintate, sovietice, a ridicat indicii de productivitate a cuptorului, numai până în Martie 1951, dela 160 kg/m² vatră-oră, cât fusese în 1950, la 178 kg/m² vatră-oră.

Atât la „Sovrommetal”, „Sovromtractor”, cât și la alte sovromuri, metode ca aceea de tăiere rapidă a metalelor, a stahanoviștilor sovietici Bortchevici și Băcov, metoda de luare a mașinilor în îngrijire socialistă pe bază de contract a Ninei Nazarova, metoda Cotlear de calificare la locul de muncă, metoda Lidiei Corabelnicova de a lucra cel puțin o zi pe lună din economii, sau metoda de recondiționare a sculelor a lui Fedor Cuznețov aduc, odată cu creșterea producției și productivității muncii, și numeroase economii. Astfel la „Sovromtractor” numai prin reducerea arderilor metalelor la topire dela 15% la 10% s’a realizat în trei luni o economie de 7 tone de metale neferoase, în valoare de 2.100.000 de lei, iar la secția oțelărie a uzinelor „Sovrommetal”-Reșița, care în cursul anului 1950 a elaborat în total 142 de șarje

rapide, s’au obținut economii foarte însemnate. Importante realizări s’au obținut deasemenea și prin recuperarea zgurei, care azi e folosită la fabricarea betonului.

Lupta pentru economii a devenit o sarcină de bază a fiecărui sovrom. În întrecerile socialiste în cinstea celei de a 30-a aniversări a partidului, uzinele „Sovromtractor” au realizat economii de 52.457.647 de lei, depășindu-se cu mult angajamentul, iar uzinele „Sovrommetal”-Reșița au făcut economii în valoare de peste 126.000.000 de lei.

Potrivit principiilor de retribuție după muncă și de organizare socialistă a întreprinderii pe baza gospodăririi chibzuite, toate aceste realizări se răsfrâng și asupra colectivelor de muncitori, funcționari și tehnicieni din sovromuri. O atenție deosebită se dă deaceia creșterii neconținute a nivelului lor de trai, care se exprimă atât sub forma creșterii remunerației și sub forma premiilor cât și a salariului social. În această privință se manifestă cu toată vigoarea grija tehnicienilor sovietici, care prin activitatea lor pe acest tărâm oglindesc cum nu se poate mai bine dragostea stalinistă față de om ca cel mai prețios capital din lume. Nu întâmplător deci, preocupări ca protecția muncii, locuințe muncitorești, cantine, creșe, cămine etc. fac parte integrantă din lupta pentru gospodărirea chibzuită a sovromurilor. Nenumărate exemple sunt grăitoare în această privință.

La „Sovromcărbune”, de pildă, s’au luat măsuri de protecție a muncii prin îmbunătățirea aerajului la locurile de muncă, prin materiale de protecție etc. Fiecare mină a fost înzestrată cu o unitate de salvare și s’a pornit o luptă susținută împotriva bolilor profesionale. Datorită grijii partidului pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii a crescut deasemeni și nivelul de trai al minerilor. Aceasta mai ales după introducerea sistemului de plată în acord progresiv, care le dă posibilități mari de a ridica neconținut producția și de a-și mări salariul. Tot mai mult se vede în același timp preocupările pentru ridicarea nivelului cultural al mine-

rilor. La Petrila, de pildă, în locul clubului mic se va ridica un club spațios cu sală de teatru, sală de lectură, cabinet tehnic. La Lupeni teatrul se va mări foarte mult. Manifestând o grijă deosebită pentru calificarea și specializarea muncitorilor, partidul și guvernul nostru au hotărât construirea la Petroșani a noului Institut al cărbunelui. Aici vor fi pregătiți viitorii specialiști ai țării noastre în domeniul extracției cărbunelui. Prin grija sovromului tot mai multe locuințe pentru mineri se ridică în Valea Jiului. Grijă pentru om se manifestă la fel de puternic și la alte sovromuri. La „Sovromtractor“, de pildă, numai în 1949 s'au cheltuit peste 30.000.000 lei pentru protecția muncii, 19.000.000 lei au fost alocate pentru mărirea cantinei care azi într-o oră poate servi până la 5.000 de persoane. Alte zeci de milioane au fost cheltuite pentru îngrijirea sănătății muncitorilor.

Copiii muncitorilor dela „Sovromtractor“ se bucură și ei de îngrijire specială. În afară de creșă și de cămin de zi, uzina are și o colonie de copii la Poiana Stalin, cu 600 locuri. Pe zi ce trece se construiesc noi blocuri muncitorești în care oamenii muncii se bucură de tot confortul.

Sunt cunoscute condițiile mizere în care trăiau înainte mai ales muncitorii din industria lemnului. Cine s'ar fi îngrijit de traiul muncitorilor când patronii — adesea veniți în țară numai pentru a supraveghea mai îndeaproape mersul exploatarei — n'aveau decât o preocupare: să stoarcă un profit cât mai mare. Și în această ramură de producție, întreprinderile „Sovrom“ au adus schimbări uriașe. Iată un exemplu: Anul trecut a luat ființă, în cadrul „Sovromlemnului“, Combinatul forestier nr. 3 Vatra-Dornei. Această nouă și uriașă întreprindere e utilată cu cele mai moderne instalații, care reduc la minimum necesitatea efortului fizic, alături de mare în această ramură. În același timp însă cu construirea fabricii propriu zise, în incinta combinatului se înălțau și clădirile confortabile în care aveau să locuiască muncitorii. Asemenea exemple sunt nenumărate. Orice muncitor forestier care lucrează în întreprinderile „Sovrom“ vede cu propriii săi ochi ce deo-

sebite uriașă este între neomenoasele condiții în care munceau oamenii în trecut la capitaliștii hrăpăreți, și condițiile minunate de muncă, de trai, de odihnă și de cultură pe care le au azi în întreprinderile socialiste.

Nu-i de mirare, așa dar, că muncitorii sovromurilor, având la îndemână în mai mare măsură tehnica și metodele de muncă sovietice, au putut, în condițiile creșterii necontenite a nivelului lor de trai, să dea cele mai frumoase exemple de nouă atitudine față de muncă, de eroism și dragoste de Patrie. Dela „Sovrompetrol“ a pornit flacăra întrecerii socialiste a cărei lozincă: „Mai mult petrol pentru Patrie, pentru pace!“ a mobilizat toate schelele țării noastre. La „Sovrommetal“-Reșița s'a putut ca în 1949, când întreprinderea avea nevoie de mari împrumuturi, să se organizeze astfel de întreceri încât lozincă sub care se desfășurau: „Să gospodărim uzina fără împrumuturi!“ să se transforme în realitate, și tot dela „Sovrommetal“-Reșița a pornit marea inițiativă de îndeplinire a planului pe 1951 în numai 11 luni în cinstea aniversării a 30 de ani de luptă a partidului. În focul acestor întreceri, inventivitatea muncitorilor, mobilizați de organizațiile de partid și cu sprijinul direct al tehnicienilor sovietici, s'a manifestat cu deosebită tărie. Numai la „Sovromtractor“-Orașul Stalin s'a aplicat în 1950 un număr de 237 de inovații, ele aducând uzinei o economie de peste 80.000.000 de lei. S'au ridicat muncitori ale căror realizări fac cinste Patriei și poporului nostru. Ștefan Tomoiagă, Ion Szilagy, Geza Kopetin dela „Sovromcărbune“, Ion Brezan și turistul Gheorghe Cazan dela „Sovrompetrol“, oțelarii Radivoi Țăranu, Adam Jemănar, Petre Cornea dela „Sovrommetal“, Iuliu Gherendi și Emeric Karacsony dela „Sovromtractor“, sau Luigi Strenati și Ujvarossy, care au lucrat la „Sovromconstrucții“, sunt nume cunoscute tuturor. Alături de fruntași din alte întreprinderi ale Patriei noastre, cum ar fi: Ștefan Ven și Frederic Pillman dela „Steagul Roșu“-Orașul Stalin, Elisabeta Morar, Rozalia Zahan și Aurelia Sarközi dela fabrica Teba-Arad, Nicolae Iuteș și Neculai Stuparu dela

uzinele „23 August” din Capitală și alții, ei pășesc curajos înainte, însușindu-și într-o măsură tot mai largă experiența, metodele de muncă și de organizare a muncii ale stahanoviștilor sovietici. Crescuți și educați de partid în spiritul dragostei față de Patrie, în spiritul conștiinței că munca și succesele poporului nostru în construirea socialismului sunt tot atâtea lovituri date dușmanilor păcii, primii noștri stahanoviști sunt factori de mobilizare la luptă a masselor celor-mai largi.

Pentru merite deosebite în muncă, mulți muncitori, tehnicieni și ingineri din sovromuri au fost distinși nu demult cu titlul de „laureat al premiului de stat”. Așa a fost colectivul dela uzinele „Sovrommetal”, care a proiectat și executat convertizorul de frecvență de mare putere, apoi inginerul L. Stoicescu dela aceeași întreprindere pentru studiul și proiectarea compresorului de mare debit, sau colectivul uzinelor „Sovromtractor”, care a organizat fabricarea tractorului în serie, prin mecanizarea procesului de producție.

De două ori au câștigat uzinele „Sovromtractor”. Orașul Stalin „Drapelul roșu al producției”. De patru ori l-au câștigat uzinele „Sovrommetal”. Reșița. Drapele roșii de producție au câștigat și alte sovromuri. „De câte ori mă uit în sus, spre platou, să văd cum stăm cu încărcarea — spune funalistul reșițean Sârbu Ion — pareă simt că drapelul flutură deasupra furnalelor, și aceasta mă îndeamnă să lucrez din ce în ce mai bine, mai cu spor”. Și ca el gândesc tot mai mulți muncitori. Ei sunt mândri că „Sovrommetal”-Reșița e uzină fruntașă pe țară. Sunt mândri și muncitorii din celelalte sovromuri, pentru că întreprinderile în care lucrează sunt părghii de bază ale economiei noastre în drum spre socialism.

Să întărim zi de zi munca politică în cadrul sovromurilor. Ținând seama de rolul deosebit pe care-l au sovromurile, sarcini de frunte revin în primul rând organizațiilor de partid. Viața de partid nu poate fi desprătită de viața întreprinderii, de problemele producției și ale creșterii

oamenilor muncii în spirit socialist. Indrumarea temeinică a muncii politice din sovromuri trebuie să fie o preocupare permanentă a organizațiilor de partid, care — prin întreaga lor activitate, prin munca lor de zi cu zi — trebuie să se străduiască să fie la înălțimea sarcinilor legate de locul de frunte ocupat de sovromuri în economia țării noastre.

Întreprinderile mixte româno-sovietice sunt și trebuie să fie mereu un exemplu strălucit pentru toate întreprinderile noastre. Experiența și metodele înaintate folosite în aceste întreprinderi trebuie să capete o largă răspândire. Sovromurile nu se vor opri și nu trebuie să se oprească numai la ceea ce au realizat până acum, căci ele sunt avangarda noastră pe drumul industrializării socialiste a țării. Organizațiile de partid din sovromuri trebuie să mobilizeze pe muncitori la lupta pentru sporirea neîncetată a producției, pentru creșterea neconținută a productivității muncii. Comuniștii trebuie să fie în fruntea luptei pentru asigurarea unei adevărate discipline socialiste în munca de zi cu zi. Organizațiile partidului trebuie să vegheze, deasemenea, și la respectarea strictă a disciplinei de plan, căci îndeplinirea și supraîndeplinirea planului în întreprinderi de importanță sovromurilor condiționează buna îndeplinire a planului în întreaga noastră industrie.

Un mijloc de prim ordin pentru a realiza toate obiectivele pomenite îl constituie întrecerea socialistă, această încercată metodă comunistă de construire a socialismului. În centrul atenției organizațiilor de partid din întreprinderile sovrom trebuie să stea sarcina ridicării întrecerilor socialiste la un nivel mereu mai înalt.

Organizațiile de partid din instituțiile de stat și economice, precum și din toate acele verigi ale aparatului nostru de stat a căror activitate, într'un fel sau altul, vine în atingere cu aceea a sovromurilor, trebuie să fie pătrunse de ideea rolului de seamă al acestor întreprinderi și să vegheze ca în respectivele instituții să domnească spiritul unei cât mai puternice sprijiniri a acestor vârstare ale socialismului.

Pentru ca experiența muncitorilor și tehnicienilor din aceste întreprinderi să devină un bun al oamenilor muncii din întreaga industrie a țării, cunoașterea și cât mai largă popularizare a realizărilor sovromurilor trebuie să devină o sarcină de frunte în munca de agitație a tuturor organizațiilor de partid. Extinderea aplicării metodelor înaintate este un factor menit să împingă înainte cu repeziciune dezvoltarea industriei socialiste. De aceea organizațiile de partid trebuie să ducă o muncă susținută de stimulare a direcțiilor întreprinderilor, a inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor în însușirea și folosirea pe scară cât mai largă a experienței sovromurilor.

În munca lor de agitație, organizațiile de partid trebuie să aibă în vedere în permanență rolul sovromurilor în asigurarea succesului luptei poporului nostru pentru transformarea țării dintr-o țară agricolă înapoiată, într-o țară industrială, înaintată. Ele trebuie să facă limpede fiecărui om al muncii dela noi deosebirea uriașă care există între sovromuri și întreprinderile stăpânite de imperialiști. Sub masca „colaborării economice”, trusturile imperialiste jefuesc și înrobesc popoarele din țările supuse dominației tâlharilor din Wall-Street și City, pe când sovromurile sunt organizații economice mixte, constituite pe baza unei colaborări adevărate, pe picior de egalitate, între două țări ale lagărului socialist, între U.R.S.S., care a pășit la construirea comunismului, și țara noastră, care pune bazele economiei socialiste.

Să ne fie limpede că aceste întreprinderi fruntașe ale economiei noastre sunt ca un spin în ochiul dușmanului de clasă, că fiecare succes al acestor întreprinderi, care ne ajută să mergem cu pași mari și hotărâți pe drumul făuririi unei vieți din ce în ce mai îmbelșugate, îl face să turbeze de furie. De aceea nu poate fi îngăduită nicio slăbire a muncii politice în sovromuri. Nenumărate sunt exemplele care dovedesc că în perioada de ascuțire a luptei de clasă, coresponsătoare trecerii dela capitalism la socialism, foștii exploataatori, răsturnați de pe pozițiile pe care le dețineau, și slugile lor sunt în stare de acte cele mai josnice și

mai mârșave în ura lor împotriva cuceririlor poporului desrobii și în speranța lor nesăbuită de a putea întoarce înapoi mersul istoriei. Ca părghie importantă în construirea socialismului în țara noastră, sovromurile formează, bine înțeles, obiectul celor mai veninoase și mai perfide atacuri din partea reacțiunii interne și de peste hotare.

Oamenii muncii, însă, trebuie ajutați să vadă limpede conținutul murdar al șoptei otrăvite strecurate de dușman, pe care trebuie să-l demaște, să-i dea riposta cuvenită.

„Amintească-și muncitorimea — spune tovarășul Gheorghiu-Dej — de anii de neagră robie și silnicie, de exploatarea capitalistă; țărani — de jaful moșierilor și chibaburilor; intelectuali — de starea de incultură și obscurantism, tineret — de lipsa de drepturi, de desmățul propagandei șovine huliganice, menită să îndobitocască pe cei tineri: femeile — de înjosirea și umilinta la care erau supuse la fiecare pas pe vremea când în țara noastră a dominat burghezia și moșierimea. Privească astăzi în jurul lor și vor vedea ridicându-se mari șantiere de construcție a socialismului, câmpurile rodind pentru cei ce le muncesc, căi largi spre un viitor luminos deschis tuturor oamenilor muncii. Toate acestea se datoresc faptului că la noi în țară puterea nu se mai află în mâinile burgheziei și moșierimii, ci în mâinile clasei muncitoare, că forța politică conducătoare în țara noastră este Partidul Muncitoresc Român”¹.

Datoria de frunte a organizațiilor de partid este să mențină mereu trează vigilența revoluționară a fiecărui muncitor, tehnician, inginer și funcționar împotriva oricăror încercări ale dușmanului de clasă de a se pune în calea mersului nostru înainte spre socialism, de a readuce poporul nostru în lanțurile sclaviei capitaliste din care s'a eliberat.

¹ Gh. Gheorghiu-Dej: „30 de ani de luptă a partidului sub steagul lui Lenin și Stalin”, ed. P.M.R. 1951, pag. 38—39.

Folosind toate mijloacele de educație care le stă la îndemână, organizațiile de partid trebuie să cultive în rândurile muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și funcționarilor din sovromuri mândria și dragostea pentru întreprinderile în care lucrează, și care sunt tot mai mult o pildă vie pentru fiecare unitate a economiei noastre, pentru fiecare om al muncii care își iubește Patria și care urmărește cu drag fiecare pas al ei pe drumul socialismului.
